

W

w in z *abl.* ἐν z *dat.*; ἐπί z *dat.*

Mel in ore, verba lactis, fel in corde, fraus in factis.

w **środku 1. (przyim.)** intra z *abl.*; ἐντός z *gen.*; μεταξύ z *gen.*; ἐν z *dat.*

2. (przysł.) intra, intus; ἐντός

w **środek** intra z *acc.*; in z *acc.*; εἰς z *acc.*

w domu domi; **w pobliżu** cōmminus, prope, ad, apud, vicine; **w górę i w dół** susque deque; **w tym miejscu** eo loco; **dzień w dzień** cotidie; **w dzień** die; **w nocy** noctu; **w przeddzień** pridie; **w zimie** hieme; **w dwa lata** intra duos annos; **w końcu** demum, dénique; **w porę** per tempus; **w ogóle** generáliter, summātim; **w ten sposób** eo (hoc) modo

wabić p. nęcić

wabik illex,-icis *m.*; invitamentum,-i *n.*; pellacia,-ae *f.*; delenimentum,-i *n.*; τὸ δέλεαρ,-ατος

wachlarz flabellum,-i *n.*; τὸ φλαβίλλιον,-ου; ἡ ῥιπίς,-ίδος

wachlować véntilo, 1,-āvi,-ātum; ῥιπίζω

wacik bysma,-atis *n.*; τὸ βύσμα,-ατος

wada defectio,-ōnis *f.*; defectus,-us *m.*; crimen,-īnis *n.*; malum,-i *n.*; právnitas,-ātis *f.*; vitium,-ii *n.*; τὸ πάθημα,-ατος; τὸ ἐλάττωμα,-ατος; ἡ ἀνωμαλία,-ας; ὁ σίφλος,-ου; ὁ ψόγος,-ου

Nemo sine vitio est. Hóminem non odi, sed eius vitia. Aliena vitia in óculis habēmus, a tergo nostra. Aliena vitia quisque reprehendi mavult. Nam vítiiis nemo sine náscitur; óptimus ille est, qui mínimis urgētur. Pacem cum homínibus, bellum cum vítiiis habe! Sua sunt cuique vitia.

wadliwy anormālis,-e; anomalis, 3; defectīvus, 3; pérperus, 3; vitiōsus, 3; ἀνώμαλος,-ον; ἐλαττωματικός, 3

Quod initio vitiōsum est, non potest tractu témporis convaléscere.

waga 1. (ciężar) grávitas,-ātis *f.*; onus,-ēris *n.*; pondus,-ēris *n.*; τὸ βάρος,-εος; **2.**

(urządzenie ważące) exagium,-ii *n.*; exagella,-ae *f.*; libra,-ae *f.*; pensa,-ae *f.*; statēra,-ae *f.*; trútina,-ae *f.*; ὁ ζυγός,-οῦ; ὁ στατήρ,-ῆρος; τὸ τάλαντον,-ου; ὁ σταθμός,-οῦ

sprawa wielkiej ~ res magni pónderis (momenti, negotii); **nie przywiązywać** ~ nihil pensi habēo, 2,-ui,-itum; **Waga (astr.)** Libra

wagon currus,-us *m.*; carrus,-us *m.*; vehículum,-i *n.*; τὸ ὄχημα,-ατος; τὸ ἄρμα,-ατος ~ **bagażowy** currus sarcinarius (onerarius); ~ **kolejowy** currus ferriviarius; ~ **pocztowy** cursus cursualis (postalis); ~ **restauracyjny** currus escarius (cenatorius); ~ **sypialny** currus dormitorius

wahać się 1. (wątpić) dúbito, 1,-āvi,-ātum; haesito, 1,-āvi,-ātum; incertus sum, esse,

fui; ἀμφιβάλλω; διακρίνω; διστάζω; διαπορέω; **2. (ociagać się)** cunctor, 1, -ātus sum; χρονίζω; **3. (chwiać się)** labo, 1, -āvi, -ātum; oscillo, 1, -āvi, -ātum; titubo, 1, -āvi, -ātum; vacillo, 1, -āvi, -ātum; αἰωρέομαι; σαλεύομαι

wahadlo oscillum, -i *n.*; perpendiculum, -i *n.*; τὸ αἰώρημα, -ατος

wahanie 1. (wątpliwość) dubitatio, -ōnis *f.*; haesitatio, -ōnis *f.*; vacillatio, -ōnis *f.*; ἡ ἀμφιβολία, -ας; ἡ ἀπορία, -ας; **2. (ociąganie się)** cunctatio, -ōnis *f.*; ὁ χρονισμός, -οῦ; **3. (chwianie się)** oscillatio, -ōnis *f.*; titubantia, -ae *f.*; titubatio, -ōnis *f.*; vacillatio, -ōnis *f.*; ἡ αἰώρησις, -εως; ἡ σάλευσις, -εως

wakacje vacationes, -um *f.pl.*; feriae, -arum *f.pl.*; ἡ σχολή, -ῆς

walcować lámino, 1, -āvi, -ātum; πλατόω; κυλινδρόω

walczyć delucto, 1, -āvi, -ātum; certo, 1, -āvi, -ātum; contendo, 3, -ndi, -ntum; proelior, 1, -ātus sum; (re)pugno, 1, -āvi, -ātum; ἀγωνίζομαι; ἀθλέω; μάχομαι; μάρναμαι; παλαίω; συμβάλλω

w. bronią dímico, 1, -āvi, -ātum; μάχομαι

w. wojennie bello, 1, -āvi, -ātum; bellígero, 1, -āvi, -ātum; proelior, 1, -ātus sum; pugno, 1, -āvi, -ātum; πολεμέω; στρατεύομαι

w. na pięści rúgilor, 1, -ātus sum; πυκτεύω

w. o panowanie de potentatu contendo, 3, -tendi, -tentum; περὶ τῆς ἡγεμονίας μάχομαι

w. o pierwszeństwo de principatu contendo, 3, -tendi, -tentum; περὶ τοῦ πρωτείου μάχομαι

w. = pojedynkować się duello, 1, -āvi, -ātum; μονομαχέω

w. = iść w zawody certo, 1, -āvi, -ātum; ζηλώω; ἀγωνιάω

w. = ścierać się conflīgo, 3, -flicxi, -flictum; conflicto, 1, -āvi, -ātum; ἐρίζω

w. = spierać się contendo, 3, -tendi, -tentum; lítigo, 1, -āvi, -ātum; ἐρίζω

walec cylíndrus, -i *m.*; ὁ κύλινδρος, -ου

waleczność armipotentia, -ae *f.*; fortitūdo, -īnis *f.*; ἡ μαχότης, -ητος

waleczny bellicōsus, 3; bellíger, 3; audax, -acis; bellípotens, -entis; pugnax, -acis; fortis, -e; μαχήμων, -ον

walić 1. p. bić; 2. p. burzyć

walić się córruo, 3, -rui, -; illābor, 3, -lapsus sum; prócido, 3, -cidi, -; καταπίπτω

walizka riscus, -i *m.*; ἡ πήρα, -ας

walka certāmen, -īnis *n.*; (col)luctatio, -ōnis *f.*; proelium, -ii *n.*; pugna, -ae *f.*; dimicatio, -ōnis *f.*; ὁ ἀγών, -ῶνος; ἡ ἀθλησις, -εως; ἡ μάχη, -ης; ἡ πάλη, -ης; ὁ πόλεμος, -ου; ἡ αἰνή, -ῆς; ἡ ἔρις, -ιδος

~ **na śmierć i życie** decertatio, -ōnis *f.*

walny plenarius, 3; commūnis, -e; ὅλος, 3

walor valor, -ōris *m.*; virtus, -ūtis *f.*; pretium, -ii *n.*; ἡ δύναμις, -εως; ἡ ἀρετή, -ῆς

wal agger, -ēris *m.*; propugnāculum, -i *n.*; torus, -i *m.*; vallum, -i *n.*; ὁ χάραξ, -ακος; τὸ ἄνδηρον, -ου; ὁ τεῖχος, -ου

walek tórulus, -i *m.*; scútula, -ae *f.*; (*do ciasta*) fistula, -ae *f.*; τὸ κυλίνδριον, -ου

- waleśać się** dispālōr, 1,-ātus sum; erro, 1,-āvi,-ātum; vagor, 1,-ātus sum; grassor, 1,-ātus sum; πλανάομαι; πλανύττω
- walkować** mulco, 1,avi,-atum; scútulā *alqd* explāno, 1,-āvi,-ātum; κυλίνδω
- wampir** vampyrus,-i *m.*; sanguisūga,-ae *m.*
- wanienka** labellum,-i *n.*; labrum,-i *n.*; τὸ σκάφιον,-ου
- wanna** balnéolum,-i *n.*; capisterium,-ii *n.*; lavabrum,-i *n.*; labrum,-i *n.*; solium,-ii *n.*; pyelus,-i *m.*; ἡ λουτήρ,-ῆρος; ἡ σκάφη,-ης; ὁ ἀσάμινθος,-ου; ἡ πύελος,-ου
- wapienny** calcāreus, 3; calcarius, 3; calcius, 3; ἄσβεστος,-ον
- wapień** calcāre,-is *n.*; travertīnus,-i *m.*; calx,-cis *f.*
- wapnienie** calcificatio,-ōnis *f.*
- wapno** calcārēa,-ae *f.*; calcaria,-ae *f.*; calx,-cis *f.*; ἡ ἄσβεστος,-ου; ἡ τίτανος,-ου; (*palone*) calcaria,-ae *f.* caústica (*usta*)
- wapnować** (*bielić wapnem*) trullisso, 1,-āvi,-ātum; κονιάω
- wapń** calcium,-ii *n.*; τὸ ἀσβέστιον,-ου
- war** bulliens,-entis *n.*; aqua fervens; τὸ πάφλασμα,-ατος
- warcaby** pesseia,-ae *f.*; ἡ πεσσειά,-ας
- warchlak** porcūlus,-i *m.*; porcellus,-i *m.*; τὸ μολόβριον,-ου
- warczeć** hirrio, 4,-īvi,-ītum; ἀράζω
- warczenie** hirritus,-us *m.*; ὁ ἀρασμός,-οῦ
- warga** labium,-ii *n.*; labrum,-i *n.*; lábēa,-ae *f.*; τὸ χειῖλος,-εος; ἡ χελύνη,-ης
- wargowy** labiālis,-e; χειλικός, 3
- wariacja** variatio,-ōnis *f.*; ὁ ποικιλμός,-οῦ
- wariant** variantia,-ae *f.*; versio,-ōnis *f.*; exemplar,-aris *n.*; ἡ ποικιλία,-ας
- wariat** p. szaleniec
- wariować** p. szaleć
- warkocz** capillamentum,-i *n.*; crinis,-is *m.*; stórēa,-ae *f.*; ἡ ἐμπλοκή,-ῆς; τὸ ἐμπλόκιον,-ου
- warownia** propugnāculum,-i *n.*; castellum,-i *n.*; castrum,-i *n.*; claustra,-ōrum *n.pl.*; moenia,-ōrum *n.pl.*; munīmen,-īnis *n.*; munimentum,-i *n.*; praesidium,-ii *n.*; ἡ ἄκρα,-ας; ἡ ἀκρόπολις,-εως; τὸ φρούριον,-ου; τὸ ὀχύρωμα,-ατος
- warstwa** stratum,-i *n.*; stratūra,-ae *f.*; tabulātum,-i *n.*; corium,-ii *n.*; zona,-ae *f.*; ἡ πτυχή,-ῆς; ἡ ζώνη,-ης
- warstwowy** stratificatus, 3; stratiformis,-e; zonālis,-e; πτυχώδης,-ε; πλακώδης,-ε
- warsztat** argisterium,-ii *n.*; fabrīca,-ae *f.*; ergástulum,-i *n.*; ergasterium,-ii *n.*; officīna,-ae *f.*; taberna,-ae *f.*; τὸ στεγύλιον,-ου; τὸ δημιουργεῖον,-ου; τὸ ἐργαστήριον,-ου
- wart** valens,-entis; dignus, 3 *z abl.*; δυνατός, 3; ἄξιος, 3; τίμιος, 3
- warta** custodia,-ae *f.*; excubiae,-arum *f.pl.*; (*nocna*) vigilia,-ae *f.*; ἡ σκοπιά,-ᾶς; ἡ φρουρά,-ᾶς; ἡ φυλακή,-ῆς
- wartki** rápidus, 3; citus, 3; citatus, 3; ὀξύς,-εῖα,-ύ; ταχύς,-εῖα,-ύ; στρεπτός, 3

wartościowość valentia, -ae f.; ἡ τιμιότης, -ητος; ἡ δύναμις, -εως
wartościowy pretiōsus, 3; valorōsus, 3; magni pretii; τίμιος, 3; δυνατός, 3;
ἔντιμος, -ον; ἄξιος, 3
wartość valor, -ōris m.; pretium, -ii n.; virtus, -ūtis f.; méritum, -i n.; τὸ τίμημα, -ατος;
ἡ τιμή, -ῆς; ὁ τῆμος, -ου; ἡ ἀξία, -ας
mieć ~ valēo, 2, -ui, -itūrus; **mieć wielką wartość** magni pretii sum, esse, fui
wartownia custodia, -ae f.; spēcūla, -ae f.; vigilarium, -ii n.; excubitorium, -ii n.; ὁ
σκόπελος, -ου; ἡ σκοπή, -ῆς; ἡ σκοπία, -ᾶς; τὸ φυλακτήριον, -ου
wartownik custos, -ōdis m.; vigil, -ilis m.; excubitor, -ōris m.; ὁ σκοπός, -οῦ; ὁ
φρουρός, -οῦ; ὁ φύλαξ, -ακος
warunek condicio, -ōnis f.; clausula, -ae f.; pactio, -ōnis f.; pactum, -i n.; ἡ
προϋπόθεσις, -εως
Conditio sine qua non.
warunkowo condicionáliter; προϋποθετικῶς
warunkowy condicionālis, -e; προϋποθετικός, 3
warzelnia soli salīnae, -arum f. pl.; τὸ ἀλοπήγιον, -ου
warzenie (de)coctio, -ōnis f.; elixatio, -ōnis f.; ἡ πέψις, -εως
warzyć decoquo, 3, -coxi, -coctum (incoquēre); elixo, 1, -āvi, -ātum; πέπτω
warzywnictwo (h)olericultūra, -ae f.; ἡ λαχανεία, -ας
warzywny (h)oléricus, 3; (h)olitorius, 3; vegetábilis, -e; λαχανηρός, 3
warzywo (h)olus, -ēris n.; helvella, -ae f.; legūmen, -īnis n.; τὸ λάχανον, -ου
wasal *vasallus, -i m.; cliens, -entis m.; ὁ ὑπότακτος, -ου
wasz vester, -tra, -trum; ὑμέτερος, 3
waśń contentio, -ōnis f.; discordia, -ae f.; dissensus, -us m.; discidium, -ii n.; lis, litis f.;
rixa, -ae f.; ἡ ἔρις, -ιδος; ἡ διχοστασία, -ας
wata gossypium, -ii n.; ἡ βύσσος, -ου; τὸ βύσμα, -ατος
wawrzyn laurus, -us f.; laurēa, -ae f.; ἡ δάφνη, -ης
waza *baccia, -ae f.; vas, -is n.; crater, -ēris; amphōra, -ae f.; ἡ φιάλη, -ης;
τὸ ἀγγεῖον, -ου
wazon vas, vasis n.; τὸ σκεῦος, -εος
ważniak affectātor, -ōris m.; ὁ σοβαρός, -οῦ
ważność valíditas, -ātis f.; grávitas, -ātis f.; ἡ δύναμις, -εως; ἡ σπουδή, -ῆς; τὸ
βάρος, -εος
ważny 1. (poważany) basilicus, 3; grandiósus, 3; gravis, -e; grandis, 3; honorātus, 3;
magni momenti; magnae auctoritātis; σπουδαῖος, 3; βαρύς, -εῖα, -ύ; δυνατός,
3; **2. (skuteczny)** válidus, 3; firmus, 3; ἐνεργός, 3; δυνατός, 3; **3. (zgodny z
prawem)** ratus, 3; legítimus, 3; firmus, 3; νόμιμος, 3
ważyć appendo, 3, -pendi, -pensum; libro, 1, -āvi, -ātum; penso, 1, -āvi, -ātum; póndero,
1, -āvi, -ātum; ζυγοστατέω; ζυγωθρίζω; ταλαντεύω
ważyć się (odwagać się) audēo, 2, ausus sum; conor, 1, -ātus sum; τολμάω

wachać odōror, 1, -atus sum; olfacio, 3, -fēci, -factum; olfacto, 1, -avi, -atum;
ὄσμάομαι; ὄσφραίνομαι; ὄδμάομαι;
wachanie odoratio, -ōnis *f.*; olfactio, -ōnis *f.*; olfactus, -us *m.*; ἡ ὄσφρησις, -εως
wądół fauces, -ium *f.pl.*; ἡ φάραγξ, -αγγος
wągiel cysticercus, -i *m.*; ὁ κεφαλοκύστις, -εως
wąglik (med.) carbūncūlus, -i *m.*; ὁ ἄνθραξ, -ακος
wąs mystax, -acis *m.* (*zwł. plur.*); subium, -ii *n.*; (*u kotów*) vibrissae, -arum *f.pl.*; αἱ
γλῶχες, -ων
wąski angustus, 3; ar(c)tus, 3; minūtus, 3; (re)strictus, 3; ténuis, -e; στενός, 3; λεπτός, 3
wąskonosy leptorrhinus, 3; λεπτόρρυγχος, -ον
wątek filum, -i *n.*; ordo, -īnis *m.*; subtāmen, -īnis *n.*; licium, -ii *n.*; τὸ νῆμα, -ατος; τὸ
κλῶσμα, -ατος
wątleć elanguēo, 2, elangui, -; lassesco, 3, -cui, -; debīlitor, 1, -atus sum;
λεπτύνομαι
wątły delicatus, 3; elānguidus, 3; éxīlis, -e; exíguus, 3; fútīlis, -e; imbecillus, 3;
λεπτός, 3
wątpiać dubitans, -antis; diffidens, -entis; scepticus, 3; διακρίνων, -ουσα, -ον;
ὑπόπιστος, -ον
wątpić ambigo, 3, -, -; aprior, 1, -ātus sum; despēro, 1, -āvi, -ātum; dúbito, 1, -āvi, -
ātum; diffīdo, 3, -fīsus sum; διακρίνω; διστάζω; ἀπορέω; ὑποπιστέω
wątpienie dubitatio, -ōnis *f.*; diffidentia, -ae *f.*; dubium, -ii *n.*; ἡ ἀπόρησις, -εως
wątpliwość dubietas, -ātis *f.*; dubitatio, -ōnis *f.*; dubium, -ii *n.*; diffidentia, -ae *f.*;
scepticismus, -i *m.*; ἡ ἀπορία, -ας; ἡ ἀμφιβολία, -ας; ἡ σκεπτικισμός, -οῦ
In dubio pro reo. In dubiis libertas.
wątpliwy anceps, -ipitis; ambíguus, 3; dubius, 3; dubitábīlis, -e; suspensus, 3;
ἀμφίβολος, -ον; ἀπορητικός, 3; ὑπόδοξος, -ον
wątroba iecur, -ōris *n.*; hepar, -atis *n.*; τὸ ἥπαρ, -ατος
wątrobowy hepáticus, 3; iecorālis, -e; ἥπατικός, 3
wątróbka iecúrulum, -i *n.*; hepátia, -ae *f.*; τὸ ἥπάτιον, -ου
wąwóz angust(i)ae, -arum *f.pl.*; fauces, -ium *f.pl.*; saltus, -us *m.*; ὁ αὐλών, -ῶνος; ὁ
φάραγξ, -αγγος; ἡ χαράδρα, -ας; τὰ στενά, -ῶν
wąż cóluber, -bri *m.*; éxcetra, -ae *f.*; serpens, -entis *m.f.*; vipēra, -ae *f.*; anguis, -is *m.f.*;
draco, -ōnis *m.*; τὸ ἐρπετόν, -οῦ; ἡ ἔχιδνα, -ης; ὁ ὄφις, -εως; τὸ δράκων, -οντος
wbicie infixio, -ōnis *f.*; infixus, -us *m.*; ἡ πῆξις, -εως
wbicie się impactio, -ōnis *f.*; ἡ ἔμπηξις, -εως
wbiegać incurro, 3, -(cu)curri, -cursum; εἰστρέχω
wbijać infigo, 3, -fixi, -fixum *alqd in re lub z dat.*; impingo, 3, -pēgi, -pactum *alqd*
alicui rei lub in alqd; ἐμπήγνυμι; ἐμπείρω
~ **gwózdź** clavum pango, 3, pēpigi (panxi, pēgi), pactum; ~ **miecz** ferrum
(gladium) demergo, 3, -rsi, -rsum; ~ **oczy w ziemię** óculos in terram deicio, 3, -
iēci, -iectum (figere)

wbity infixus, 3; ἔμπηκτος,-ον

wbrew contra *z acc.*; πρὸς *z acc.*; κατά; ἀπέναντι

w. nadziei (*oczekiwaniu*) necopināto; contra spem; ἀνελπίστως

wbudowanie incorporatio,-ōnis *f.*; inaedificatio,-ōnis *f.*; ἡ εἰσοικοδόμησις,-εως

wcale (**nie**) haudquaquam, omnīno, mínime, nequaquam, néquidem, neutique,

neutiquam, nihil, níhilum, nullátenus; οὐδαμῶς; οὐ πάντως; οὐ πάνυ; μὴ ὅλος; μέντοι

wchłaniać absorbēo, 2,-sorbui,-sorptum (resorbēre); haurio, 4,-si,-stum; σπάω;
καταπίνω

wchłaniający absorbens,-entis; resorbens,-entis; καταπίνων,-ουσα,-ον

wchłanianie absorptio,-ōnis *f.*; imbibitio,-ōnis *f.*; resorptio,-ōnis *f.*; ἡ κατάποσις,-εως

wchodzić incēdo, 3,-cessi,-cessum; ineo, -īre,-ivi (-ii),-itum; ingredior, 3,-gressus

sum; intro, 1,-āvi,-ātum; introgredior, 3,-gressus sum; εἰσέρχομαι; εἴσειμι;
ἐμβαίνω; εἰσπορεύομαι; εἰσπεδάω; εἰσίημι

w. na górę ascendo, 3,-ndi,-nsum; evādo, 3,-vāsi,-vāsum; ἀναβαίνω; ἀνέρχομαι

w. w przymierze foedus facio, 3, feci, factum; foedus ferio, 4,-īvi,-ītum; διατίθημι

wchodzenie 1. (do środka) ingressio,-ōnis *f.*; ingressus,-us *m.*; intróitus,-us *m.*; ἡ

εἴσβασις,-εως; **2. (pod górę)** ascensio,-ōnis *f.*; ascensus,-us *m.*; evasio,-ōnis *f.*; ἡ ἀνάβασις,-εως

wchód 1. (do środka) ingressus,-us *m.*; introgressus,-us *m.*; intróitus,-us *m.*; ἡ

εἴσβασις,-εως; **2. (pod górę)** ascensus,-us *m.*; ascensio,-ōnis *f.*; ἡ ἀνάβασις,-εως; **3. (dostęp)** áditus,-us *m.*; accessus,-us *m.*; ἡ πρόσβασις,-εως

wciągać intrótraho, 3,-traxi,-tractum; duco, 3,-xi,-ctum; εἰσέλκω; σπάω

wciąż constanter, pérpetim, perpétuo, etiam atque etiam, contínuo, idéntidem, semper, usque; ἀδιαλείπτως; πάντοτε

wcielać annecto, 3,-nexui,-nexum; (in)cárdino, 1,-āvi,-ātum; incarno, 1,-āvi,-ātum;

incórporo, 1,-āvi,-ātum (accorporare); προσζεύγνυμι

wcielenie annexio,-ōnis *f.*; incorporatio,-ōnis *f.*; incarnatio,-ōnis *f.*; ἡ πρόσζευξις,-εως

wcielony annexus, 3; incarnatus, 3; incorporatus, 3; προσζευκτός, 3

wcierać íntero, 3,-trīvi,-trītum; ínfrico, 1,-āvi,-ātum; illinēo, 2,-lēvi,-litum; ἐντρίβω;

ἐγχρίζω

wcieranie intritio,-ōnis *f.*; infricatio,-ōnis *f.*; iniunctio,-ōnis *f.*; ἡ ἐντριψις,-εως; ἡ

ἐγχρισις,-εως

wcięcie incisūra,-ae *f.*; incisio,-onis *f.*; sulcus,-i *m.*; fissum,-i *n.*; ἡ ἐντομή,-ῆς

wcięty incīsus, 3; ἔντομος,-ον

wcinać incīdo, 3,-cīdi,-cīsum; ἐντέμνω

wciskać artio, 1,-āvi,-ātum; compingo, 3,-pēgi,-pactum; infercio, 4,-fersi,-fersum (-

fertum); infīgo, 3,-fixi,-fixum; insinuo, 1,-āvi,-ātum; introdūco, 3,-duxi,-ductum;

εἰσβάλλω; εἰσαράσσω; εἰσβιάζομαι; εἰσωθέω; (**w. się**) illābor, 3,-lapsus sum;

influo, 3,-fluxi, -; intro, 1,-āvi,-ātum; irrumpo, 3,-rūpi,-ruptum; pénetro, 1,-āvi,-

ātum; εἰσδύνω; εἰσωθέομαι

wczasy vacatio, -ōnis *f.*; otium, -ii *n.*; secessus, -us *m.*; ἡ ἀνάπαυσις, -εως; ἡ ἐξοχή, -ῆς

wczesny 1. (wcześnie rano) matutinus, 3; πρώϊος, 3; ὀρθινός, 3; **2. (wcześnie urodzony)** recens, -entis; praematūrus, 3; πρόγονος, -ον; ἄνωρος, -ον; **3. (za wczesny, niedojrzały)** immatūrus, 3; praecox, -ocis; ἀπέπαντος, -ον

wczesnactwo praematūritas, -ātis *f.*; ἡ ἀνωρία, -ας

wczesniak infans, -antis *m.f.* praematūrus (-a); ὁ, ἡ ἄνωρος, -ου

wcześniej ante, ántea, antierius, primum, prius, pridem, primo, ocius; πρῶτον; ἐνωρίστερον; πρότερον;

Nullum est iam dictum, quod non sit dictum prius. Nunc nos, ante alii florebant, mox alii que.

za wcześnie antecessus; praematūre; ἀνώρως

wcześniejszy antecēdens, -entis; praecēdens, -entis; pristinus, 3; prior, -ius; πρότερος, 3; πρῶτος, 3

Lex posterior derogat legi priōri. Prior tēmpore, potior iure. Prior potior. A priori.

wczoraj heri, die hesterno; (ἐ)χθές

wczorajszy pridianus, 3; hesternus, 3; χθιζός, 3; ἕωλος, 3

Error hesternus tibi sit doctor hodiernus.

wczolgać się irrēpo, 3, -repsi, -reptum; inserpo, 3, -serpsi, -serptum; εἰσέρπω

wdarcie się irruptio, -ōnis *f.*; aggressio, -ōnis *f.*; invasio, -ōnis *f.*; ἡ εἰσβολή, -ῆς

wdech inspiratio, -ōnis *f.*; ἡ εἰσπνοή, -ῆς

wdechowy inspiratorius, 3; εἰσπνευματικός, -όν

wdeptać inculco, 1, -āvi, -ātum; εἰσπατέω

wdmuchiwać insufflo, 1, -āvi, -ātum; ἐμφυσάω

wdmuchiwanie insufflatio, -ōnis *f.*; ἡ ἐμφύσησις, -εως

wdowa vídua, -ae *f.*; ἡ χήρα, -ας

wdowi viduālis, -e; víduus, 3; χήρειος, 3

wdowiec víduus, -i *m.*; ὁ χῆρος, -ου

wdowieństwo órbitas, -ātis *f.*; viduātus, -us *m.*; viduítas, -ātis *f.*; viduvium, -ii *n.*; ἡ χηρεία, -ας

wdrapywać się ascendo, 3, -ndi, -nsum; ἀναβαίνω

wdychać inspīro, 1, -āvi, -ātum; excepto, 1, -āvi, -ātum; inhālo, 1, -āvi, -ātum; εἰσπνέω

wdychanie inhalatio, -ōnis *f.*; inspiratio, -ōnis *f.*; ἡ εἰσπνοή, -ῆς

wdzierać się invādo, 3, -vāsi, -vāsum; aggredior, 3, -gressus sum; irrumpo, 3, -rūpi, -ruptum (introrumpēre); εἰσβάλλω; εἰσπηδάω; προσρήγνυμι

wdziewać induo, 3, -ui, -ūtum; sumo, 3, -psi, -ptum; vestio, 4, -īvi, -ītum; ἐνδύω; ἐνδιδύσκω; περιβάλλω; (obuwie) calceo, 1, -āvi, -ātum; ὑποδέομαι

wdzięcznie amanter, dúlciter, gratiōse; χαριτῶς; εὐχαρίστως

wdzięczność gratia, -ae *f.*; gratitūdo, -īnis *f.*; ἡ χάρις, -ιτος; τὸ χάρισμα, -ατος; ἡ εὐχαριστία, -ας

z ~ grato ánimo; memōri mente; **czuć** ~ gratiam habēo, 2, -ui, -itum

wdzięczny gratificus, 3; gratiōsus, 3; gratus, 3; memor,-oris; beneficii gratus, 3;
εὐχάριστος,-ον; κεχαριτωμένος, 3

wdzięcznym być debēo, 2,-ui,-itum *alicui* gratiam; gratifico, 1,-āvi,-ātum;
εὐχαριστέω

wdzięk gratia,-ae *f.*; amabilitas,-ātis *f.*; amoenitas,-ātis *f.*; blanditia,-ae *f.*; decos,-ōris
m.; decus,-ōris *n.*; dulcēdo,-īnis *f.*; lepos,-ōris *m.*; venustas,-ātis *f.*; ἡ χάρις,-ιτος;
τὸ κάλος,-εος

we p. w

według secundum *z acc.*; iuxta *z acc.*; κατά *z acc.*

wedrzeć się p. wdzierać się

wegetacja vegetatio,-ōnis *f.*; germinatio,-ōnis *f.*; ἡ φύσις,-εως; ἡ φυτεία,-ας

wegetacyjny vegetatīvus, 3; φυσικός, 3; φυτός, 3

wegetarianin vegetarianus,-i *m.*; ὁ βοτανοφάγος,-ου

wegetacyjny vegetatīvus, 3; φυσικός, 3

wegetować végeto, 1,-āvi,-ātum; gérmino, 1,-āvi,-ātum; φύομαι

wehikuł vehículum,-i *n.*; vehícūlus,-i *m.*; currus,-us *m.*; τὸ πορεῖον,-ου; τὸ
ὄχημα, -ατος

wejrzyć aspicio, 3,-spexi,-spectum (inspicēre, introspicēre); εἰσβλέπω; ἐπιβλέπω

wejrzenie aspectus,-us *m.*; obtūtus,-us *m.*; inspectus,-us *m.*; oculōrum coniectus,-us
m.; ἡ εἰσβλεψις,-εως

od pierwszego ~ primo aspectu; a primo oculorum coniectu

wejście 1. (dostęp) áditus,-us *m.*; accessus,-us *m.*; ἡ πρόσβασις,-εως; ἡ
πρόσοδος,-ου; **2. (wstęp do środka)** intróitus,-is *m.*; incessus,-us *m.*; ingresus,-
us *m.*; introductio,-ōnis *f.*; ἡ εἰσοδος,-ου; ἡ εἰσβασις,-εως; ἡ ἐπεισαγωγή, -
ῆς; **3. (wstępowanie pod górę)** ascensio,-ōnis *f.*; ἡ ἀνάβασις,-εως; **4.**

(przedsiónek) atrium,-ii *n.*; vestibulum,-i *n.*; τὸ προαύλιον,-ου; **5. (brama)**

porta,-ae *f.*; fores,-ium *f.pl.*; ἡ θύρα,-ας; ἡ πύλη,-ης; **6. (ujście)** ostium,-ii *n.*; τὸ
στόμα,-ατος

weksel cambium,-ii *n.*; ápocha,-ae *f.*; syngrapha,-ae *f.*; ἡ ἀποχή,-ῆς; ἡ συγγραφή, -ῆς

wektor vector,-ōris *m.*; ὁ δρόμος,-ου

welon velum,-i *n.*; velāmen,-īnis *n.*; ricinium,-ii *n.*; rica,-ae *f.*; τὸ κρήδεμνον,-ου; ἡ
καλύπτρα, -ας; τὸ κάλυμμα,-ατος

~ **ślubny** nuptiale,-is *n.*; velāmen sacrum; flámmeum,-i *n.*

welna lana,-ae *f.*; vellus,-ēris *n.*; τὸ ἔριον,-ου

Alter rixatur de lana saepe caprīna.

welniany lanatus, 3; láneus, 3; vellérinus, 3; ἔρεοῦς,-ᾱ,-οῦν; οὔλιος, 3

weneryczny venéricus, 3; ἀφροδισιακός, 3

wentyl ventíl(i)um,-i *n.*; ventile,-is *n.*; ἡ ἐπιβύστρα,-ας

wentylacja ventilatio,-ōnis *f.*; perflatus,-us *m.*; ἡ ἀνέμισις,-εως

wentylator *ventilātor,-ōris *m.*; *ventilatrum,-i *n.*; ὁ ἀνεμιστήρ,-ῆρος

wentylować véntilo, 1, -āvi, -ātum; ἀνεμίζω

Wenus Venus, -ēris *f.*; Ἀφροδίτη, -ης

Rzymska bogini roślin i ogrodów, od II w. pne. utożsamiana z grecką —> Afrodyta.

wepchnąć illīdo, 3, -līsi, -līsum; infulcio, 4, -īvi, -ītum; infercio, 4, -fersi, -fersum (-fertum); intérpolo, 1, -āvi, -ātum; in(ter)trūdo, 3, -trūsi, -trūsum; εἰσωθέω

weranda pérgula, -ae *f.*; prostas, -ātis *f.*; ἡ προστάς, -άδος

werbel *tamburinum, -i *n.*; tympanum, -i *n.* militāre; τὸ τύμπανον, -ου

werbować inangario, 1, -āvi, -ātum; conquiro, 3, -sīvi, -sītum; conscribo, 3, -psi, -ptum; (wojsko) delectum facio, 3, feci, factum; συλλέγω; στρατολογέω

werbunek delectus, -us *m.*; conquisitio, -ōnis *f.*; ἡ συλλογή, -ῆς

werdykt sententia, -ae *f.*; τὸ κρίμα, -ατος

wers, werset versus, -i *m.*; ὁ στίχος, -ου

wersja versio, -ōnis *f.*; ἡ στροφή, -ῆς

wertować percurro, 3, -(cu)curri, -cursum; verto, 3, verti (vorti), versum (vorsum); στρέφω

werwa vigor, -ōris *m.*; vivácitas, -ātis *f.*; alácritas, -ātis *f.*; ἡ ὀξύτης, -ητος

weryfikacja verificatio, -ōnis *f.*; recognitio, -ōnis *f.*; probatio, -ōnis *f.*; ἡ ἀλήθευσις, -εως

weryfikować verífico, 1, -āvi, -ātum; (com)probo, 1, -āvi, -ātum; ἀληθεύω

wesele 1. (radość) gaudium, -ii *n.*; hiláritas, -ātis *f.*; laetitia, -ae *f.*; ἡ χαρά, -ᾶς; ἡ εὐφροσύνη, -ης; **2. (uczta małżeńska)** connubium, -ii *n.*; nuptiae, -arum *f.pl.*; ὁ γάμος, -ου

Pater is est, quem nuptiae demonstrant. Laetitia alta atque ex alto veniens.

Nuptiarum dies.

weselić hilarisso, 1, -āvi, -ātum; delecto, 1, -āvi, -ātum; ἱλαρόω; (w. się) gaudēo, 2, gavīsus sum; laetor, 1, -ātus sum; χαριτόομαι; εὐφραίνω; ἀγαλλιάω; χαίρω

weselny nuptiālis, -e; γαμήλιος, 3; γαμικός, 3

wesołek sannio, -ōnis *m.*; scurra, -ae *m.*; ὁ σάννας, -ου

wesolkowatość moria, -ae *f.*; ἡ μωρία, -ας

wesolość gaudimonium, -ii *n.*; gaudium, -ii *n.*; hiláritas, -ātis *f.*; laetitia, -ae *f.*; ἡ χαρά, -ᾶς; ἡ ἱλαρότης, -ητος; ἡ εὐφροσύνη, -ης

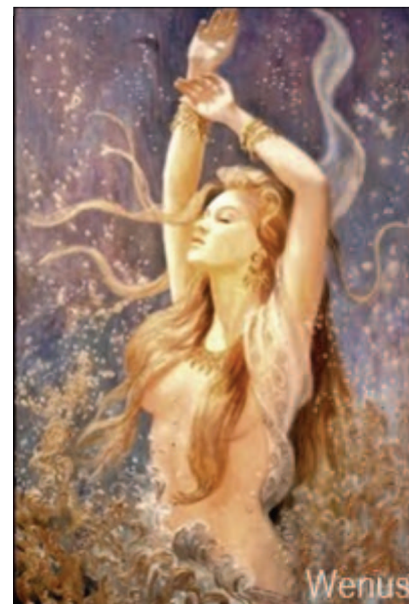
Laetitia gárrula res est.

wesoły gaudiālis, -e; gaudens, -entis; gaudebundus, 3; hílarus, 3; laetus, 3; lúdicer, 3; laetábilis, -e; lascīvus, 3; comis, -e; ἄλυπος, -ον; ἱλαρός, 3; εὐθυμος, -ον

Lúdicra dum símulant, spectácula seria tractant. Lúdicra per verba saepe notātur acerba.

wessanie absorptio, -ōnis *f.*; imbibitio, -ōnis *f.*; resorptio, -ōnis *f.*; ἡ εἰσβδάλσις, -εως

wessać absorbēo, 2, -psi, -ptum; sugo, 3, suxi, suctum; εἰσβδάλλω

Westa Vesta,-ae *f.*; Ἡστιά,-ᾱς

Rzymska bogini ogniska domowego utożsamiana z grecką —> Hestia.

westchnąć gemo, 3, gemui, gémitum; ingemisco, 3,-gemui, -; suspīro, 1,-āvi,-ātum; στενάζω

westchnienie suspiratio,-ōnis *f.*; suspirium,-ii *n.*; gémitus, -us *m.*; ὀστεναγμός,-οῦ

wesz pedicūlus,-i *m.*; pedis,-is *m.f.*; ὀφθαίρ, φθειρός

weteran veterānus,-i *m.*; ὀ γεραιός,-οῦ

weterynaria zooiátrica,-ae *f.*; mulomedicīna,-ae *f.*; medicīna veterinaria; ἡ κτηνιατρεία,-ας

weterynarz veterinarius,-ii *m.*; ὀ κτηνίατρος,-ου

wetknąć infīgo, 3,-fixi,-fixum; insinuo, 1,-āvi,-ātum; in(ter)trūdo, 3,-trūsi,-trūsum; ἐμπήγνυμι

wewnątrz 1. (przysł.) intra, intrínsecus, introrsum, intus, pénitus; ἔσω; ἔσωθεν; ἐντός; ἔνδον; **2. (przyim.)** intra *z acc.*; inter *z acc.*; in *z abl.*; ἐντός *z gen.*; ἔνδον *z gen.*

z wewnątrz abintus, deintus; ἔσωθεν; ἔντοσθεν

wewnętrznie interne, íntime; ἐντοτέρως

wewnętrzny 1. (w środku) interior,-ius; internus, 3; íntimus, 3; intrínsecus, 3; intercus, 3; penetrālis,-e; ἐσώτερος, 3; μέσος, 3; μύχιος, 3; **2. (środkowy)** entālis,-e; centrālis,-e; medius, 3; ἐντότερος, 3; μέσος, 3; **3. (trzewny)** intéstinus, 3; interáneus, 3; ἐντερικός, 3

wezbrać abundo, 1,-āvi,-ātum; ὑπερρέω

wezglowie fulcrum,-i *n.*; torus,-i *m.*; accubitale,-is *n.*; cúbital,-is *n.*; pluteus,-i *m.*; τὸ προσκεφάλαιον,-ου

wezwać p. wzywać

wezwanie advocatio,-ōnis *f.*; accitus,-us *m.*; invocatio,-ōnis *f.*; invitatio,-ōnis *f.*; invitamentum,-i *n.*; evocatio,-ōnis *f.*; notificatio,-ōnis *f.*; ἡ μετάκλησις,-εως; ἡ πρόσκλησις,-εως; ἡ ἐπαγγελία,-ας; (do sądu) citatio,-ōnis *f.*; ἡ κλησις,-εως

węch olfactus,-us *m.*; olfactio,-ōnis *f.*; odoratio,-ōnis *f.*; odoratus,-us *m.*; ἡ ὀσμή,-ῆς; ἡ ὀσμῆ,-ῆς; ἡ ὄσφρησις,-εως

węchowy olfactorius, 3; ὀσφρητικός, 3

wędką hamus,-i *m.*; (h)arundo,-īnis *f.*; cálamus,-i *m.*; τὸ ἄγκιστρον,-ου

wędkarstwo piscatio,-ōnis *f.*; hamatio,-ōnis *f.*; ἡ ἄγκιστρία,-ας

wędkarz hamātor,-ōris *m.*; hamiōta,-ae *m.*; piscātor,-ōris *m.*; ὀ ἄγκιστρευτής,-οῦ

wędlina fárcimen,-īnis *n.*; porcīna,-ae *f.*; τὰ ἄλλαντικά,-ῶν

wędliniarnia farcinatorium,-ii *n.*; τὸ ἄλλαντοπωλεῖον,-ου

wędliniarz botularius,-ii *m.*; farcinātor,-ōris *m.*; ὀ ἄλλαντοπώλης,-ου

wędrować ámbulo, 1,-āvi,-ātum; meo, 1,-āvi,-ātum; migro, 1,-āvi,-ātum; perégrino, 1,-āvi,-ātum; vagor, 1,-ātus sum; vīo, 1,-āvi,-ātum; πεζεύω; ὀδοιπορέω; πλανᾶω

- wędrowiec** peregrinātor,-ōris *m.*; migrātor,-ōris *m.*; viātor,-ōris *m.*; ὁ ὁδοιπόρος,-ου
wędrowny āmbulans,-antis; migratorius, 3; viatorius, 3; errans,-antis; errabundus, 3;
ὁδοιπορικός, 3
wędrówka migratio,-ōnis *f.*; ambulatio,-ōnis *f.*; peregrinatio,-ōnis *f.*; viatio,-ōnis *f.*; ἡ
ὁδοιπορία,-ας
wędrujący,-owny 1. (zmieniający położenie) migrans,-antis; perégrinans,-antis;
ὁδοιπορικός, 3; **2. (błądzący)** errans,-antis; erráticus, 3; πλανητός, 3;
πλαγκτός, 3; **3. (uciekający)** fugitīvus, 3; ὁ,ἡ φυγάς,-άδος; **4. (w. po nocy)**
noctivāgus, 3; lunáticus, 3; σεληνιακός, 3
wędzarnia fumigatorium,-ii *n.*; τὸ τυφεῖον,-ου
wędzenie fumigatio,-ōnis *f.*; ἡ τύφησις,-εως
wędzieć fumífico, 1,-āvi,-ātum; fúmigo, 1,-āvi,-ātum; tosto, 1,-āvi,-ātum; infūmo, 1,-
āvi,-ātum; suffio, 4,-īvi,-ītum; τύφω
węzidelko frénulum,-i *n.*; τὸ χαλινάριον,-ου
węzidło frenum,-i *n.*; frenus,-i *m.*; capistrum,-i *n.*; habēna,-ae *f.*; salīvar,-aris *n.*; ὁ
χαλινός,-οῦ
Non faciunt meliorem equum aurei freni.
wędzony fumigatus, 3; τυφόμενος, 3
węgiel carbo,-ōnis *m.*; ὁ ἄνθραξ,-ακος
węgielny carbonarius, 3; ανθρακινός, 3
kamień ~ lapis,-idis *m.* angularis (fundamentalis, primarius, auspicalis); ὁ λίθος
γωνίος
węgiel ángŭlus,-i *m.*; ἡ γωνία,-ας; ἡ ὠμία,-ας
węglarz carbonarius,-ii *m.*; ὁ ἄνθρακεύς,-έως
węglowy carbónicus, 3; carbonarius, 3; carbónifer, 3; ἄνθρακηρός, 3
węgorz anguilla,-ae *f.*; ἡ νάρκη,-ης
węszyć odoror, 1,-ātus sum; olfacio, 3,-fēci,-factum; olfacto, 1,-āvi,-ātum;
ὁσφραίνομαι, ὁσμάομαι; ὀδμάομαι
węzeł 1. (połączenie) connexio,-ōnis *f.*; (con)nexus,-us *m.*; cópula,-ae *f.*; iugum, -i *n.*;
nodāmen,-īnis *n.*; nodus,-i *m.*; ploca,-ae *f.*; vīnculum,-i *n.*; ὁ δεσμός,-οῦ; **2. (w
botanice)** artícŭlus,-i *m.*; τὸ ἄρθρον,-ου
Universi generis humāni vīnculum est ratio et oratio. Nodus Gordius.
węzelek nódŭlus,-i *m.*; τὸ δέσμιον,-ου
węzłowy nodālis,-e; nodōsus, 3; δεσμώδης,-εσ
wężownica spirala,-ae *f.*; serpentīna,-ae *f.*; ἡ σπεῖρα,-ας
wężowy anquin(e)us, 3; anguinōsus, 3; vipérinus, 3; vipéreus, 3; ἔχιδναῖος, 3;
ὀφιώδης,-εσ
wgląd introspectio,-ōnis *f.*; inspectio,-ōnis *f.*; aspectus,-us *m.*; ἡ εἴσβλεψις,-εως; ἡ
ἐντόσσκεψις,-εως
wglądać introspectio, 3,-spexi,-spectum (inspicēre); introspecto, 1,-āvi,-ātum;
εἰσβλέπω; ἐντοσκοπέω

- wgłębie** concávitas,-ātis *f.*; excípulum,-i *n.*; concavatio,-ōnis *f.*; fónvea,-ae *f.*; fonéolus,-i *m.*; infundíbulum,-i *n.*; incavatūra,-ae *f.*; infossamentum,-i *n.*; ἡ θαλάμη,-ης; ἡ κοίλωσις,-εως
- wgniatać** déprimo, 3,-pressi,-pressum (*imprimēre*); *in alqa re* premo, 3, pressi, pressum; εἰσθλάω
- wgniecenie** depressio,-ōnis *f.*; impactio,-ōnis *f.*; impressio,-ōnis *f.*; ἡ εἰσθλασις,-εως; ἡ ἐνθλασις,-εως
- wgniecony** impactus, 3; impressus, 3; ἐνθλαστός, 3
- w góre** sursum, ad summum; ἄνα
- wiac** (suf)flo, 1,-āvi,-ātum; spiro, 1,-āvi,-ātum; πνέω; φυσάω
- wiadoo** constat, 1,-stitit; notum est, esse, fuit; δηλαδῆ
- wiadooś** enuntiatio,-ōnis *f.*; communicatio,-ōnis *f.*; nuntius,-ii *m.*; notitia,-ae *f.*; ἡ ἐπίδειξις,-εως; τὸ γνωστόν,-οῦ
- podac** ~ enuntio, 1,-āvi,-ātum; commúnico, 1,-āvi,-ātum; **podac do** ~ notum facio, 3, feci, factum
- wiadoo** notus, 3; cógnotus, 3; certus, 3; γνωστός, 3
- wiadoo** aritēna,-ae *f.*; gaulus,-i *m.*; bascauda,-ae *f.*; (h)ama,-ae *f.*; sítula,-ae *f.*; hydria,-ae *f.*; ἡ ὑδρία,-ας; τὸ ὑδρεῖον, -ου; ὁ γαυλός,-οῦ
- wiadoo** viaductus,-us *m.*; ἡ ὁδαγωγή,-ῆς
- wiadoo** corolla,-ae *f.*; corōna,-ae *f.*; sertum,-i *n.*; strophium,-ii *n.*; τὸ στεφάνιον,-ου
- wiadoo** dos, dotis *f.*; ἡ προίξ, προικός
- wiadoo** fides,-ei *f.*; religio,-ōnis *f.*; ἡ πίστις,-εως
- Fides ex necessitate esse non debet.*
- wiadoo** credíbilis,-e; fidédicus, 3; verídicus, 3; verisímilis,-e; probábilis,-e; πιστός, 3; πιστωτικός, 3; πιθανός, 3; βέβαιος, 3
- wiadoo** fidefrāgus, 3; pérfidus,-i *m.*; ὁ ἄπιστος,-ου; ὁ ἐπίορκος,-ου
- wiadoo** fidefractus, 3; pérfidus, 3; periurus, 3; ínfidus, 3; foedifragus, 3; ἄπιστος,-ον; ἐπίορκος,-ον
- wiadoo** fidefractio,-ōnis *f.*; ἡ ἀπιστία,-ας
- Fides Graeca (Púnica).*
- wiadoo** ventus,-i *m.*; spíritus,-us *m.*; flamen,-inis *n.*; ὁ ἄνεμος,-ου; τὸ πνεῦμα,-ατος; ἡ πνοή,-ῆς
- Spiritus flat, ubi vult.*
- w. pólnocny** septentrio,-ōnis *m.*; áquilo,-ōnis *m.*; bóreas,-i *m.*; ὁ βορέας,-ου
- w. południowy** auster,-ēris *m.*; áfricus,-i *m.*; notus,-i *m.*; ὁ νότος,-ου
- w. wschodni** eurus,-i *m.*; ὁ εὐρος,-ου
- w. zachodni** favonius,-ii *m.*; zéphyrus,-i *m.*; ὁ ζέφυρος,-ου
- wiadoo** ventimolīna,-ae *f.*; ὁ ἀνεμόμυλος,-ου
- wiadoo** anemometrum,-i *n.*; τὸ ἀνεμομέτρον,-ου
- wiadoo** jelitowe flatus,-us *m.*; ventus,-i *m.*; ἡ πορδή,-ῆς; ὁ φυσασμός,-οῦ

- wiatyk** viaticum, -i *n.*; τὸ πορθμικόν, -οῦ
wiąd tabes, -is *f.*; ἡ μάρανσις, -εως
wiąz ulmus, -i *f.*; glabra, -ae *f.*; ἡ πτελέα, -ας
wiązać apicio, 4, -īvi, -ītum; connecto, 3, -nexui, -nexum; (con)nodo, 1, -āvi, -ātum;
(il)ligo, 1, -āvi, -ātum; impedio, 4, -īvi, -ītum; vincio, 4, vinxi, vinctum; δέω;
δεσμεύω
wiązadło ligāmen, -īnis *n.*; ὁ δεσμός, -οῦ; ἡ ζευκτηρία, -ας; ὁ σύνδεσμος, -ου
wiązanie (con)nexus, -us *m.*; iunctio, -ōnis *f.*; ligatūra, -ae *f.*; cōpula, -ae *f.*; ἡ δέσις, -
εως
wiązanka alligamen, -īnis *n.*; alligatura, -ae *f.*; manua, -ae *f.*; stertum, -i *n.*;
τὸ δέσμιο, -ου
wiązka fascicūlus, -i *m.*; manípūlus, -i *m.*; fascis, -is *f.*; ἡ δέσμη, -ης; ὁ ἄγκαλος, -ου;
ἡ τρόπαλις, -ιδος; ὁ σύνδεσμος, -ου
wiążący 1. (łączyący) commūnicans, -antis; connexīvus, 3; coniunctīvus, 3; δέσμιος,
3; **2. (obowiązujący)** imperatīvus, 3; obligatorius, 3; ἀναγκαῖος, 3; ἐπιμελής, -ές
wibracja vibratio, -ōnis *f.*; micatio, -ōnis *f.*; ὁ παλμός, -οῦ
wibrować vibro, 1, -āvi, -ātum; mico, 1, -āvi, -ātum; πάλλω
wicedyrektor *vicedirector, -ōris *m.*; ὁ ἀντιδιευθύντης, -ου
wicher turbo, -īnis *m.*; tempestas, -ātis *f.*; ὁ γνόφος, -ου; ὁ τροχός, -οῦ; ἡ λαῖλαψ, -απος
wichrzyciel agitātor, -ōris *m.*; concitātor, -ōris *m.*; evocātor, -ōris *m.*; (in)stimulātor, -
ōris *m.*; sollicitātor, -ōris *m.*; turbātor, -ōris *m.*; ὁ στασιαστής, -οῦ
wichura procella, -ae *f.*; túrbines, -um *m.pl.*; turbo, -īnis *m.*; ὁ τυφῶν, -ῶνος; ἡ
λαῖλαψ, -απος
wiciowaty cirsoídeus, 3; flagellatus, 3; pampiniformis, -e; μαστιγοειδής, -ές
wić 1. (rzecz.) flagellum, -i *n.*; vimen, -īnis *n.*; virga, -ae *f.*; τὸ μαστίγιον, -ου; **2.**
(snuć) filo, 1, -āvi, -ātum; texo, 3, -xui, -xtum; necto, 3, -x(u)i, -xtum; νέω; πλέκω
widać apparēo, 2, -parui, -paritūrus; vidēor, 2, visus sum; δηλόω; φαίνομαι
widelec capréolus, -i *m.*; creagra, -ae *f.*; fúrcūla, -ae *f.*; fúscina, -ae *f.*; fuscicūla, -ae *f.*;
fuscínula, -ae *f.*; ἡ κρεάγρα, -ας
widelki furcilla, -ae *f.*; fúrcūla, -ae *f.*; τὸ θρινάκιον, -ου
widłowaty furcatus, 3; furcillatus, 3; furculōsus, 3; θρινακοειδής, -ές
widły furca, -ae *f.*; mergae, -arum *f.pl.*; ἡ θριναξ, -ακος
Natūram expellas furcā, tamen usque recurret.
widmo 1. (fiz.-chem.) spectrum, -i *n.*; τὸ εἶδωλον, -ου; **2. (zjawia)** apparitio, -ōnis *f.*;
mendacium, -ii *n.*; larva, -ae *f.*; umbra, -ae *f.*; spectrum, -i *n.*; visio, -ōnis *f.*; visum, -i
n.; phántasma, -atis *n.*; τὸ φάντασμα, -ατος; τὸ εἶδωλον, -ου
widmowy spectrālis, -e; εἶδωλικός, 3
widnieć 1. (świtać) dilucesco, 3, -luxi, -; διαυγάζω; **2. (pojawiać się)** apparēo, 2, -ui, -;
vidēor, 2, visus sum; φαίνομαι
widno clare; φαικῶς; λαμπρῶς; φανερῶς

widnokrąg horīzon,-ontis *m.*; finiens,-entis *m.*; ὁ ὀρίζων,-οντος

widny 1. (jasny) clarus, 3; illustris,-e; luminōsus, 3; λαμπρός, 3; φανερός, 3; 2.

(**widzialny**) visibīlis,-e; conspīcuus, 3; ὀρατός, 3

widocznie visibīliter, probābīle, veri sīmīle; φανερώς

widoczność visibīlitas,-ātis *f.*; prospectus,-us *m.*; conspīcūitas,-ātis *f.*; conspectus,-us *m.*; ἡ ὀρατότης,-ητος

widoczny conspīcuus, 3; apertus, 3; clarus, 3; évidens,-entis; manifestus, 3; visibīlis,-e; βλεπόμενος, 3; 3; φανερός, 3; ἐπιφανής,-ές; δῆλος, 3

widocznym być conspīcuo, 1,-āvi,-ātum; aperior, 4,-ertus sum; vidēor, 2, visus sum; φαίνομαι; βλέπομαι

widok conspectus,-us *m.*; prospectus,-us *m.*; aspectus,-us *m.*; τὸ ὄραμα,-ατος; τὸ θέαμα,-ατος; ἡ ὄψις,-εως; τὰ τόπια,-ων

widowisko spectāculum,-i *n.*; spectāmen,-īnis *n.*; ludī,-ōrum *mpl.*; τὸ θέατρον, -ου; ἡ θεωρία,-ας; τὸ θεώρημα, -ατος

widownia auditorium,-ii *n.*; lusorium,-ii *n.*; spectatores,-um *m.pl.*; spectatorium,-ii *n.*; visorium,-ii *n.*; κάνα, -ae *f.*; τὸ θέατρον,-ου

widywać viso, 3, visi, visum; ὀράω

widz spectātor,-ōris *m.*; ὁ θεατής,-οῦ; ὁ θεωρητής,-οῦ

widzenie visio,-ōnis *f.*; visus,-us *m.*; ἡ ὀπτασία,-ας; ἡ ὀρασις,-εως; ἡ ὄψις,-εως; τὸ εἶδος,-εος

widziadło apparitio,-ōnis *f.*; imago,-īnis *f.*; mendacium,-ii *n.*; simulacrum,-i *n.*; spectrum,-i *n.*; species,-ei *f.*; umbra,-ae *f.*; visio,-ōnis *f.*; visum,-i *n.*; τὸ φάντασμα,-ατος

widzialny (a)spectābīlis,-e; conspīcuus, 3; visibīlis,-e; ὀρατός, 3; ἐμφανής,-ές; θεωρητός, 3; θεατός, 3; φανερός, 3

widzieć vidēo, 2, vidi, visum; ὀράω; βλέπω; θεάομαι

w. = **dokładnie rozróżniać** cerno, 3, crevi, cretum; prospicio, 3,-spexi,-spectum; κρίνω

w. = **spozstrzegać** conspicio, 3,-spexi,-spectum; specto, 3, spexi, spectum; σκοπέω; σκέπτομαι

w. = **patrzeć jak widz** specto, 1,-āvi,-ātum; θεάομαι

w. = **zwiedzać** viso, 3, visi, visum; ἐπισκοπέω

w. = **dokładnie spojrzeć** intuēor, 2,-tuitus sum; ἐπισκέπτομαι

w. = **rozumieć, pojmować** intēlligo, 3,-lexi,-lectum; nosco, 3, novi, notum; scio, 4, scivi, scitum; οἶδα; ἐπίσταμαι; γινώσκω

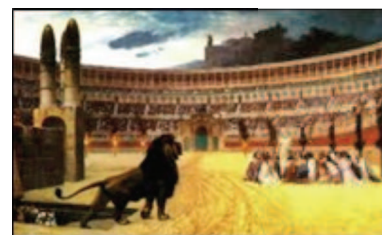
w. = **badawczo przypatrywać się** considēro, 1,-āvi,-ātum; inspicio, 3,-spexi,-spectum; ἐπιβλέπω; ἐπισκέπτομαι

w. = **zatopić się w widzeniu** contēplor, 1,-ātus sum; méditor, 1,-ātus sum; κατανοέω; θεωρέω

o ile dobrze widzę si satis cerno; **widzi mi się** mihi vidētur

wiecz comitium,-ii *n.*; contio,-ōnis *f.*; ἡ συλλογή,-ῆς

wieczernik cenāculum,-i *n.*; τὸ ἀνάγαιον,-ου

wieczerza cena, -ae f. (vespertina); τὸ ἑσπέρισμα, -ατος; τὸ δεῖπνον, -ου; τὸ δόρπον, -ου

wieczerzać cenō, 1, -āvi, -ātum; δορπέω

wieczko opérculum, -i n.; τὸ ἐπικάλυμμα, -ατος

wieczność aeternitas, -ātis f.; sempiternitas, -ātis f.; sempiternum, -i n.; ὁ αἰών, -ῶνος

wieczny 1. (nieustanny) aeternālis, -e; aeternus, 3; perennis, -e; perpétuus, 3; sempiternus, 3; ἀίδιος, -ον; αἰώνιος, 3; 2. (nieśmiertelny) immortalis, -e; ἀθάνατος, -ον

Inīqua numquam regna perpétuo manent. Vitae cursus brevis est, gloriae sempiternus. Perpétuum móbile.

wieczorek sera, -ae f.; τὸ ἑσπέρισμα, -ατος

wieczorny serālis, -e; vespertīnus, 3; vesperālis, -e; ἑσπέριος, 3; ἔσπερος, 3

wieczór sera, -ae f.; vesper, -ēris m.; véspera, -ae f.; vésperum, -i n.; ἡ ἑσπέρα, -ας; ἡ ὀψία, -ας

wieczysty aeternus, 3; perpétuus, 3; αἰώνιος, 3

wiedza noscentia, -ae f.; notitia, -ae f.; scientia, -ae f.; disciplīna, -ae f.; doctrīna, -ae f.; ἡ σοφία, -ας; ἡ γνῶσις, -εως; ἡ ἐπιστήμη, -ης; ἡ μάθησις, -εως

Scientia magnam laetitiam parat. Scientia nihil aliud est quam veritatis imāgo. Scientiam non odit nisi ignārus. Per scientiam ad salūtem aegrōti. Scientia, quae est remota ab iustitia, calliditas potius quam sapientia est appellanda. Scientia futurorum rerum.

wiedzieć scio, 4, -īvi, -ītum; ἐπίσταμαι; γνωρίζω; οἶδα; γιγνώσκω

Scire tuum nihil est, nisi scire tuum sciat alter.

w. **dobrze** haud (non) ignōro, 1, -āvi, -ātum *alqd*; nosco, 3, novi, notum *alqd*; conscius sum, esse, fui; ἐπιγιγνώσκω

w. = **rozumieć** intélligo, 3, -lexi, -lectum; νοέω

nie wiedzieć nescio, 4, -īvi, -ītum; ignōro, 1, -āvi, -ātum; *alicuius rei* ignarus sum, esse, fui; ἀνεπίσταμαι

wiedźma lúpula, -ae f.; maga, -ae f.; venéfica, -ae f.; saga, -ae f.; striga, -ae f.; ἡ γοῆτις, -ιδος

wiejadło ventilabrum, -i n.; τὸ πτύον, -ου

wiejski agrestis, -e; rústicus, 3; rurālis, -e; rurestris, -e; rusticanus, 3; villanus, 3; ἀγρεῖος, 3; ἀρουραῖος, 3

Vita rústica et honestíssima et suavíssima est. Vita rustica parsimoniae, diligentiae, iustitiae magistra est.

wiek 1. (okres życia) aetas, -ātis f.; aevum, -i n.; natus, -us m.; ἡ ἡλικία, -ας; 2.

(epoka) aeon, -ōnis m.; aevum, -i n.; época, -ae f.; saeculum, -i n.; ὁ αἰών, -ῶνος;

ἡ ἐποχή, -ῆς; 3. (sto lat) saeculum, -i n.; centum annorum; aevum, -i n.; ἡ ἑκατονταετία, -ας

Nulla aetas ad discendum sera est. Ver, aestas, autumnus, hiems, redit annus in annum; omnia cum rédeunt, hómini sua non redit aetas. Urbes constituit aetas, hora dissolvit. Breve tempus aetatis satis longum ad bene honestumque vivendum.

wieko clusorium,-ii *n.*; opérculum,-i *n.*; ὁ ἐπιβλήης,-ῆτος; τὸ ἐπικάλυμμα,-ατος; τὸ ἐπίθημα,-ατος

wiekopomny (com)memorábĭlis,-e; memoriā aeternā dignus, 3; perennis,-e;
μνημονευτός, 3

wiekowy longaevus, 3; ἀρχαῖος, 3

wiekuisty sempiternus, 3; aeternus, 3; p. wieczny

wielbiciel laudātor,-ōris *m.*; cultor,-ōris *m.*; adorātor,-ōris *m.*; admirātor,-ōris *m.*;
amātor,-ōris *m.*; venerātor,-ōris *m.*; ὁ προσκυνητής,-οῦ

wielbić admiror, 1,-ātus sum; adōro, 1,-āvi,-ātum; célebro, 1,-āvi,-ātum; clarífico, 1,-
āvi,-ātum; colo, 3, colui, cultum; glorífico, 1,-āvi,-ātum; magnífico, 1,-āvi,-ātum;
observo, 1,-āvi,-ātum; praedico, 1,-āvi,-ātum; véneror, 1,-ātus sum; αἰνέω;
ἔξομολογέω; ἐνδοξάζω; μεγαλύνω; σέβω; σεβίζω; εὐλογέω

wielbład camēlus,-i *m.*; ὁ, ἡ κάμηλος,-ου; (*dwugarbny*) dromedarius; dromas,-adis *i*
m.; ὁ δρομάς,-άδος; (*jednogarbny*) bactrianus; ὁ βακτριανός,-οῦ

wielbładzi camélinus, 3; καμηλινός, 3

wiele 1. (przysł.) multum, multa; πολύ; **2. p. liczny**

Non multa, sed multum. Qui multum habet, plus cupit. Multi multa sciunt, nemo omnia.
zbyt wiele nimium; λίαν; ὑπέρ

wielebny reverendus, 3; venerábĭlis,-e; σεβαστός, 3

Wielkanoc Pascha,-ae *f.*; Paschae,-arum *f.pl.*; τὸ Πάσχα,-ατος

wielkanocny paschālis,-e; Πασχώδης,-ες

wielki 1. (duży) magnus, 3; grandis,-e; grossus, 3; ingens,-entis; immanis,-e; multus,
3; μέγας, μεγάλη, μέγα; μακρός, 3; ὑψηλός, 3; **2. (obszerny)** amplus, 3;
spatiōsus, 3; πολύχωρος,-ον; **3. (ważny)** grandiósus, 3; gravis,-e; σπουδαῖος, 3;
4. (wspaniały) metéorus, 3; magníficus, 3; θαυμάσιος, 3; λαμπρός, 3; μ
έγιστος, 3; μεγαλειός, 3

*Divitiae grandes hómini sunt vivēre parce. Fertior seges est alienis semper in
agris vicinumque pecus grandius uber habet.*

wielkoduszność longanímĭtas,-ātis *f.*; magnanímĭtas,-ātis *f.*; honestas,-ātis *f.*; ἡ
μακροθυμία,-ας

wielkoduszny magnánimĭs,-e; magnánimus, 3; generōsus, 3; μακρόθυμος,-ον;
μεγάθυμος,-ον

wielkolud gigas,-antis *m.*; colossus,-i *m.*; immanis,-is *m.*; ὁ γίγας,-αντος; ὁ
κόλοσσός,-οῦ

wielkość 1. (wymiar) amplitūdo,-ĭnis *f.*; magnities,-ei *f.*; magnitūdo,-ĭnis *f.*;
quantĭtas,-ātis *f.*; statura,-ae *f.*; τὸ μέγεθος,-ου; τὸ μέτρον,-ου; ἡ ἡλικία,-ας;
2. (wyniosłość) grándĭtas,-ātis *f.*; grandiósitās,-ātis *f.*; grávĭtas,-ātis *f.*; magnitūdo,-
ĭnis *f.*; magnificentia,-ae *f.*; ἡ μεγαλειότης,-ητος; τὸ μέγλωμα,-ατος; τὸ
ὕψος,-εος

wielmożny egregius, 3; grandis,-e; illustris,-e; magnus, 3; magníficus, 3; potens,-
entis; μεγαλειός, 3

- wielobarwny** multicolor, 3; multicolor, -oris; versicolor, -oris; varius, 3; polichrōmus, 3; πολύχρωμος, -ον
- wielobiegunowy** multipolaris, -e; pluripolaris, -e; πολύπολος, -ον
- wieloboczny** multilaterālis, -e; multilāterus, 3; multángŭlus, 3; plurilāterus, 3; polygonālis, -e; πολύγωνος, -ον; πολύπλευρος, -ον
- wielobok** multángulum, -i n.; polygōnum, -i n.; τὸ πολύγωνον, -ου; τὸ πολύπλευρον, -ου
- wielocząsteczkowy** multimolecularis, -e; πολυμορικός, -όν
- wielocząstkowy** polymerus, 3; πολυμερής, -ές
- wielodzielny** multífidus, 3; πολυσχιδής, -ές
- wielogłowy** multiceps, -cípidis; πολυκέφαλος, -ον
- wielogłosowy** multivocālis, -e; polyrhōnicus, 3; πολύφωνος, -ον
- wieloimienny** multinóminus, 3; πολώνυμος, -ον
- wielojęzyczny** multilinguālis, -e; polyglótticus, 3; πολύγλωσσος, -ον
- wielokąt** mult(i)ángulum, -i n.; polygōnum, -i n.; τὸ πολύγωνον, -ου
- wielokątny** multángŭlus, 3; multiangularis, -e; polygonius, 3; πολύγωνος, -ον
- wielokropek** multipunctum, -i n.; τὸ πολύστιγμα, -ον
- wielokrotnie** iterum atque iterum, etiam atque etiam, multifariam, multipliciter, frequenter, persaepe, saepenúmero; πολλάκις; πλεοναχῶς; πλειστάκις
- wielokrotny** múltiplex, -icis; frequens, -entis; πλεοναχός, 3; πολλαπλάσιος, -ον
- wielokształtny** multiformis, -e; πολύμορφος, -ον; ποικίλος, 3
- wielomian (mat.)** polynomium, -ii n.; τὸ πολώνυμον, -ου
- wielomówność** garrúlitas, -ātis f.; multiloquium, -ii n.; multiloquentia, -ae f.; ἡ πολυλαλία, -ας
- wielomówny** garrŭlus, 3; loquax, -acis; verbōsus, 3; πολύλαλος, -ον
- wieloraki** múltiplex, -icis; multiformis, -e; multifarius, 3; πολυποίκιλος, -ον; πλεοναχός, 3
- wieloryb** cetus, -i m.; pristis, -is f.; pristix, -icis f.; ball(a)ēna, -ae f.; ὁ κῆτος, -ου
- wielosłowie** multiloquium, -ii n.; ἡ πολυλογία, -ας
- wielostronny** multilaterālis, -e; múltiplex, -icis; varius, 3; πολύπλευρος, -ον
- wielościan** multiparietale, -is n.; τὸ πολύτοιχον, -ου
- wielozgłoskowy** polysyllabus, 3; polysyllābicus, 3; πολυσύλλαβος, -ον
- wieloznaczny** homónymus, 3; ambíguus, 3; múltiplex, -icis; ὁμώνυμος, -ον; πολύσημος, -ον
- wieloznaczność** homonymia, -ae f.; ambigúitas, -ātis f.; ἡ πολυσημία, -ας; ἡ ὁμωνυμία, -ας
- wielżeństwo** multinubentia, -ae f.; polygamia, -ae f.; polygynia, -ae f.; ἡ πολυγαμία, -ας; ἡ πολυγυνία, -ας
- wielu** multi, -ae, -a; πολλοί, -αί, -ά
- Multi multa sciunt, nemo omnia.**
- wieniec** corōna, -ae f.; sertum, -i n.; strophium, -ii n.; ὁ στέφανος, -ου; τὸ στέμμα, -ατος; ὁ χορωνός, -οῦ

- wieńcowy** coronālis,-e; coronarius, 3; στεφανώδης, -ες
wieńczyć corōno, 1,-āvi,-ātum; lauro, 1,-āvi,-ātum; corōnā (lauro, flōribus) incingo, 3,-cinxī,-cinctum; στεφανώω
wieprz porcus,-i *m.*; sus, suis *m.*; verres,-is *m.*; ὁ ὄξ, ὄξος; ὁ σὺς, σὺός; ὁ χοῖρος,-ου
Nolīte dāre sanctum cānibus, neque mittātis margarītas vestras ante porcos.
wieprzowina lāridum,-i *n.*; porcina,-ae *f.*; suilla,-ae *f.*; τὸ χοιρινόν,-οῦ
wieprzowy pōrcinus, 3; sūinus, 3; suillus, 3; χοίρειος, 3
wiercaćy (per)térebrans,-antis; τρυπητής,-ές
wiercenie foratio,-ōnis *f.*; foratus,-us *m.*; terebratio,-ōnis *f.*; ἡ τρύπησις,-εως
wierch fastigium,-ii *n.*; culmen,-īnis *n.*; vertex,-icis *m.*; summum,-i *n.*; ἡ ἄκρα,-ας; ἡ κορυφή,-ῆς
wiercić foro, 1,-āvi,-ātum; térebro, 1,-āvi,-ātum; τρυπάω
wierność fidēlītas,-ātis *f.*; fides,-ei *f.*; ἡ πίστις,-εως; (*małżeńska*) cástītas,-ātis *f.*; hercismus,-i *m.*; ὁ ἔρκισμός,-οῦ
wierny fidēlis,-e; fidus, 3; pius, 3; devōtus, 3; πιστός, 3
wiersz versus,-us *m.*; poēsis,-is *f.*; ὁ στίχος,-ου; τὸ ποίημα,-ατος
Nón, non iám faciám versús, caríssima máter!
Párce, patér, virgís, noló compónere vérsus!
wierszokleta versificātor,-ōris *m.*; ὁ στιχογράφος,-ου
wierszować versífico, 1,-āvi,-ātum; στιχοποιέω
wiertarka perforatrum,-i *n.*; trepanatrum,-i *n.*; terebratrum,-i *n.*; ἡ τρυπητής,-ίδος
wiertło trépanum,-i *n.*; téebra,-ae *f.*; térebrum,-i *n.*; τὸ τρύπανον,-ου
wierzący credens,-entis; fidens,-entis; πιστός, 3
wierzba salix,-icis *f.*; ἡ ἰτέα,-ας; ἡ ἄγνος,-ου
wierzch extérnītas,-ātis *f.*; summum,-i *n.*; fastigium,-ii *n.*; dorsum,-i *n.*; τὸ ἐπάνω; τὰ ἀνώτερα,-ων
na ~ in summo, superne
wierzchni 1. (zewnętrzny) externus, 3; ἑξώτερος, 3; **2. (górnny)** supernus, 3; superior,-ius; summus, 3; ἀνώτερος, 3
wierzchołek apex,-icis *m.*; acrum,-i *n.*; cacūmen,-īnis *n.*; culmen,-īnis *n.*; pinna,-ae *f.*; pinnáculum,-i *n.*; sūmmītas,-ātis *f.*; summum,-i *n.*; vertex,-icis *m.*; ἡ ἄκρα,-ας; ἡ κορυφή,-ῆς; τὸ πτερύγιον,-ου; ὁ κόρυμβος,-ου
~ **góry** mons,-ntis *m.* summus; ~ **helmu** contus,-i *m.*
wierzcholkowaty apicālis,-e; cacuminālis,-e; culminālis,-e; verticālis,-e; κορυφοειδής,-ές
wierzenie credentia,-ae *f.*; fides,-ei *f.*; ἡ πίστις,-εως
wierzgać cálcitro, 1,-āvi,-ātum; λακτίζω
Adversus stímulum calcitrare.
wierzyciel créditor,-ōris *m.*; ὁ πιστευτικός,-οῦ; ὁ δανιστής,-οῦ
wierzyć credo, 3,-dīdi,-dītum; (con)fīdo, 3,-fīsus sum; puto, 1,-āvi,-ātum; ópinor, 1,-ātus sum; πιστεύω; πείθομαι; νομίζω

- wieszać** (ap)pendo, 3,-pendi,-pensum (suspendĕre); κρεμάννυμι; κρεμάω
~ **kogoś** patíbulo *alicui* mortem induo, 3,-ui,-ūtum; láqueo *alqm* vitā privo, 1,-
āvi,-ātum; ~ **się** láqueo mortem mihi conscisco, 3,-scīvi (-scii),-scitum
- wieszak** suspensorium,-ii *n.*; sustentáculum,-i *n.*; uncus,-i *m.* vestiarius; ἡ
κρεμάστρα,-ας
- wieszcz** divinātor,-ōris *m.*; vates,-is *m.*; vacinātor,-ōris *m.*; augur,-ūris *m.*; haruspex,-
icis *m.*; fatídicus,-i *m.*; fatiloquus,-i *m.*; prophĕta,-ae *m.*; ὁ μάντις,-εως;
ὁ προφήτης,-ου
- wieszczka** divinatrix,-icis *f.*; prophetissa,-ae *f.*; fatídica,-ae *f.*; ἡ μάντις,-εως; ἡ
προφῆτις,-ιδος
- wieszczy** divin(ator)us, 3; fatídicus, 3; prophĕticus, 3; auspicālis,-e; praesagus, 3;
vaticinus, 3; μαντικός, 3; προφητικός, 3
- wieszczyć** divino, 1,-āvi,-ātum; portento, 1,-āvi,-ātum; vaticinor, 1,-ātus sum;
fatidico, 3,-dixi,-dictum; propheto, 1,-āvi,-ātum; μαντεύομαι; προφητεύω
- wieś** rus, rūris *n.*; vicus,-i *m.*; pagus,-i *m.*; ἡ κώμη,-ης; ἡ ῥύμη,-ης
na wsi ruri; **na wieś** rus; **ze wsi** rure
- wieść 1. (pogłoska)** fama,-ae *f.*; notitia,-ae *f.*; nóvitas,-ātis *f.*; nuntius,-ii *m.*; ἡ ἀκοή,-
ῆς; ἡ φάσις,-εως; ὁ,ἡ ἦχος,-ου; ἡ φήμη,-ης; ἡ παραγγελία,-ας; **2.**
(prowadzić) condūco, 3,-duxi,-ductum; rego, 3, rexi, rectum *z acc.*; ἄγω
- wieśniaczka** rústica,-ae *f.*; pagāna,-ae *f.*; ἡ ἀγροιώτις, -ιδος; ἡ ἀγρότις,-ιδος
- wieśniaczy** agrestis,-e; agricolaris,-e; pagānus, 3; rusticānus, 3; rústicus, 3; rurālis,-e;
ἀγρότερος, 3; ἀρουραῖος, 3
- wieśniak** agrícōla,-ae *m.*; pagānus,-i *m.*; rurícōla,-ae *m.*; rurígena,-ae *m.*; rusticānus,-i
m.; rústicus,-i *m.*; ὁ ἀγροιώτης,-ου; ὁ ἀγρότης,-ου; ὁ κωμήτης,-ου
- wietrzeć** evansco, 3,-nui, -; κενόομαι
Bonum est sal; si autem sal evanúerit, in quo condiĕtur?
- wietrze** ventilatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀνέμισις,-εως
- wietrzny** ventōsus, 3; ἀνεμιαῖος, 3
- wietrzyć** aĕro, 1,-āvi,-ātum; véntilo, 1,-āvi,-ātum; αἰθριάω; ἀνεμίζω; ἀερίζω;
ἀπαιθριάζω
- wietrzyk** véntūlus,-i *m.*; ἡ αὔρα,-ας; τὸ ἀνέμιον,-ου
- wiewiórka** sciurus,-i *m.*; squirius,-ii *m.*; ὁ σκίουρος,-ου
- wieżć** p. wozić
- wieża** turris,-is *f.*; ὁ πύργος,-ου
- wieżyczka** pinnáculum,-i *n.*; turrícūla,-ae *f.*; τὸ πύργιον,-ου; τὸ περύγιον,-ου
- więc** ergo, ígitur, ítaque, dénique; οὗν; οὐκοῦν; τοίνυν; δῆτα; δῆ; τοιγαροῦν
Cógito, ergo sum. Dúbito, ergo sum.
- więcej** amplius, magis, plus, potius; πλέον; μᾶλλον; περισσότερον; ἔτι
*Qui multum habet, plus cupit. Gratiōra sunt, quae pluris emuntur. E plúribus
unum.*
- dużo więcej** multo plura, multo plus; πολλαπλασίονα

więcej *nie* non amplius; ultra non; οὐκέτι

coraz ~ plus plusque; **mniej** ~ plus (aut) minus; plus(ve) minus(ve); ~ **niż** plus quam; ~ **niż dość** satis superque

więdnący tabescens,-entis; μαραινόμενος, 3

więdnąć marcesco, 3, -cui; -; (con)tabesco, 3, -bui; -; flaccesco, 3, -, -; μαραίνομαι; ξηραίνω

więdnięcie tabes,-is *f.*; ἡ μάρανσις,-εως

większość maióritas,-ātis *f.*; plúrītas,-ātis *f.*; pars,-rtis *f.* maior; plures,-ium *m.f.pl.*; ἡ μειζότης,-ητος; οἱ περισσότεροι,-ων

większy maior,-ius; μείζων,-ον; κρείσσων,-ον; περισσότερος, 3

Ad maiōrem Dei gloriam. Ad maiora natus sum. Maiorque vidētur et melior vicina seges.

niec **większy** maiúscŭlus, 3; ὀλιγόμειζος,-ον

wiązadło compāgo,-īnis *f.*; frenum,-i *n.*; ligamentum,-i *n.*; ὁ δεσμός,-οῦ

wiązadłowy ligamentōsus, 3; δεσμευτικός, 3

więzić captīvo, 1,-āvi,-ātum; cárcero, 1,-āvi,-ātum; compesco, 3,-cui; -; impedio, 4,-īvi,-ītum; vincio, 4,-nxi,-nctum; δεσμεύω; φυλακίζω

więzienie carcer,-ēris *m.*; custodia,-ae *f.*; víncula,-ōrum *n.pl.*; ἡ φυλακή,-ῆς; τὸ δεσμοτήριον,-ου

więzienny carcēreus, 3; carcerālis,-e; carcerarius, 3; δεσμοτηρικός, 3

więzień carceratus,-i *m.*; detenūtus,-i *m.*; reclūdus,-i *m.*; vinctus,-i *m.*; ὁ δεσμώτης,-ου; ὁ δέσμιος,-ου

więzy víncula,-ōrum *n.pl.*; compes,-ēdis *f.* (*na nogi*); mánicæ,-arum *f.pl.* (*na ręce*); pédicæ,-arum *f.pl.* (*na nogi*); retināculum,-i *n.*; catēna,-ae *f.*; τὰ δεσμώματα,-ων; οἱ σύνδεσμοι,-ων; ἡ πέδη,-ης; ἡ ἄλυσις,-εως

więź contactus,-us *m.*; coniunctio,-ōnis *f.*; convinctio,-ōnis *f.*; alligatūra,-ae *f.*; ligamentum,-i *n.*; commúnitas,-ātis *f.*; ὁ σύνδεσμος,-ου; ὁ δεσμός,-οῦ; (*rodzinna*) a(d)gnatio,-ōnis *f.*; ἡ οἰκία,-ας

wigilia vigilia,-ae *f.*; pervigilium,-ii *n.*; ἡ δορπία,-ας

wikariusz vicarius,-ii *m.*; ὁ ἀντικαταστάτης,-ου

wiklina auseria,-ae *f.*; riminētum,-i *n.*; vimen,-īnis *n.*; virgētum,-i *n.*; ὁ λύγος,-ου; ὁ ἄγνος,-ου

wikłać cómplico, 1,-āvi,-ātum; ímplico, 1,-āvi,-ātum; (in)necto, 3,-nexui,-nexum; íntrico, 1,-āvi,-ātum; περιπλέκω; (**w. się**) me ínsero, 3,-serui,-sertum; impediōr, 4,-ītus sum; περιπείρω

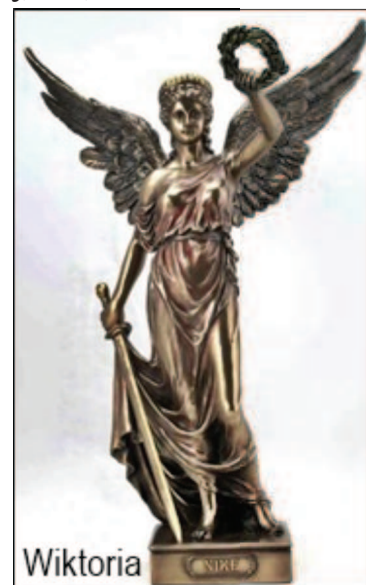
wikt victus,-us *m.*; cibus,-i *m.*; esca,-ae *f.*; p. jedzenie

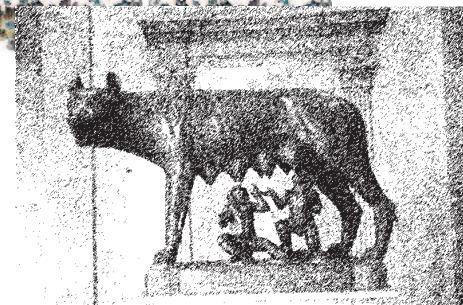
Wiktoria Victoria,-ae *f.*; Νίκη,-ης

Rzyska bogini zwycięstwa utożsamiana z grecką —> **Nike**.

wiktuły alimenta,-ōrum *n.pl.*; cibaria,-ōrum *n.pl.*; edulia,-ium *n.pl.*; τὰ τροφικά,-ῶν

wilcza jagoda (*bot.*) Átropa,-ae *f.* belladonna; ἡ μανδραγόρα,-ας

wilczomlec (*bot.*) euphorbia, -ae f.; τὸ εὐφόρβιον, -ου

wilczy lupīnus, 3; lupescus, 3; λύκειος, 3

Pelle sub agnīna látitat mens saepe lupīna.

wilczyca lupa, -ae f.; ἡ λύκαινα, -ης

wilga oriolus, -i m.; ὁ χλωρίων, -ωνος

wilgoć (h)umíditas, -ātis f.; (h)umor, -ōris m.; mador, -ōris m.; notia, -ae f.; notis, -is f.; ulīgo, -īnis f.; ἡ ὑγρότης, -ητος; ἡ ὑγρασία, -ας; ἡ νοτία, -ας; ἡ ἱκμάς, -άδος

wilgotnieć (de)madescō, 3, -madui, -; (h)umēo, 2, -, -; (h)umesco, 3, -, -; hūmigo, 1, -āvi, -ātum; hūmidus fio, fieri, factus sum; uvesco, 3, -, -; ὑγραίνομαι; δεύομαι

wilgotność humíditas, -ātis f.; uníditas, -ātis f.; mador, -ōris m.; ἡ ὑγρότης, -ητος

wilgotny (h)úmīdus, 3; madescens, -entis; máditans, -antis; mádidus, 3; uliginōsus, 3; rīguus, 3; róscīdus, 3; (h)umens, -entis; uvens, -entis; udus, 3; úvidus, 3; ὑγρός, 3; βροχμώδης, -ες; μυδαλόεις, -εσσα, -εν

wilk lupus, -i m.; ὁ λύκος, -ου

Lupus in fábulā. Homo hómini lupus est. Homo hómini non lupus, sed amīcus esse debet. Lupo ovem commisisti. De proprio lacte parvum lupum nutrio.

wilkolactwo cynanthropia, -ae f.; lycanthropia, -ae f.; ἡ λυκανθρωπία, -ας

wilkolak lycánthropus, -i m.; ὁ λυκάνθρωπος, -ου

willa villa, -ae f.; ἡ οἰκομή, -ῆς

willowy villaris, -e; víllicus, 3; οἰκομώδης, -ες

wina culpa, -ae f.; crimen, -īnis n.; commissum, -i n.; error, -ōris m.; delictum, -i n.; noxia, -ae f.; vitium, -ii n.; τὸ ἥττημα, -ατος; ἡ αἰτία, -ας; ἡ ἁμαρτία, -ας; τὸ σφάλμα, -ατος; τὸ ὀφείλημα, -ατος; τὸ χρέος, -εος; ἡ ἄτη, -ης; ὁ ψόγος, -ου

Mea culpa. Vacāre culpā magnum est solacium.

być wolnym od ~ extra crimen sum, esse, fui; **poczytywać za** ~ crímini do, 1, dedi, datum; **zwalać ~ na kogoś** culpam in alqm cónfero, conférre, cón tuli, collātum; **to nie moja** ~ non ego in culpa sum, esse, fui

winda *elevātor, -ōris m.; *elevatrum, -i n.; anábathrum, -i n.; ὁ ἀναφορεύς, -έως; τὸ ἀνάβαθρον, -ου

windziarz elevatorius, -ii m.; ὁ ἀναφορευτής, -οῦ

winiarnia vinarium, -ii n.; taberna, -ae f. vinaria; τὸ οἰνοπωλεῖον, -ου

winić accūso, 1, -āvi, -ātum (incusare); condemno, 1, -āvi, -ātum; inculpo, 1, -āvi, -ātum; insímulo, 1, -āvi, -ātum; culpam in alqm cónfero, conférre, cón tuli, collātum; κατηγορέω; αἰτιάομαι

winię 1. (który zawinił) culpábīlis, -e; culpatus, 3; nocens, -entis; obnoxius, 3; reus, 3; sons, -ntis; αἴτιος, 3; ὑπαίτιος, -ον; ἔνοχος, -ον; **2. (dłużny)** débitus, 3; débitor, -oris; ὀφειλος, 3; χρεώδης, -ες; **3. (zobowiązany)** obligatus, 3; ὀφειλος, 3

In dubio pro reo.

winna latorośl vitis, -is f.; vínēa, -ae f.; palmes, -itis m.; (*dzika*) labrusca, -ae f.; τὸ κλήμα, -ατος; ἡ ἄμπελος, -ου; ἡ οἴνη, -ης

winnica vínēa, -ae f.; vinētum, -i n.; vitis, -is f.; ἡ ἄμπελος, -ου; ὁ ἀμπελών, -ῶνος

winy 1. (od wina) vinōsus, 3; víneus, 3; vinālis,-e; vinarius, 3; οἴνηρός, 3; **2. (od winy)** p. winien

wino vinum,-i *n.*; ὁ οἶνος,-ου; (*niezmieszane z wodą*) merum,-i *n.*; ὁ ἄκρατος,-ου; (*skwaśniale*) vappa,-ae *f.*; (*dzikie*) labrusca,-ae *f.*

In vino véritas, in aqua sánitas. Mortāles laetos vinum facit atque facētos. In vino féritas. Bonum vinum laetíficat cor hóminis.

winobranie vindemia,-ae *f.*; ἡ τρύγησις,-εως

w. **robić** vindemio, 1,-āvi,-ātum; τρυγάω

winogrono uva,-ae *f.*; racēmus,-i *m.*; ἡ σταφυλή,-ῆς

winorośl p. winna latorośl

winowajca culpábilis,-is *m.*; nocens,-entis *m.*; reus,-i *m.*; sons,-ntis *m.*; ὁ ἔνοχος,-ου; ὁ ἀλείτης,-ου; ὁ ὀφειλέτης,-ου

winszować (con)grátulor, 1,-ātus sum; συγχαρίζω

wiolonczela *fides,-is *f. maior*; *violoncellum,-i *n.*

wiosennić verno, 1,-āvi,-ātum; ἔαρίζω

wiosenny vernālis,-e; vernus, 3; ἔαρινός, 3

wioska rurícūla,-ae *f.*; vicus,-i *m.*; pagus,-i *m.*; τὸ κώμιον,-ου

wiosło remigium,-ii *n.*; remus,-i *m.*; scalmum,-i *n.*; ἡ κόπη,-ης; τὸ πήδον,-ου; τὸ ἔρετμόν,-οῦ

wioslować rémigo, 1,-āvi,-ātum; κωπηλατέω; ἔρέσσω

wioslowanie remigeratio,-ōnis *f.*; ἡ εἰρησία,-ας

wiosna ver, veris *n.*; τὸ ἔαρ, ἔαρος; τὸ ἄνθιον,-ου

wioślarski rémiger, 3; κωπήρης,-ες

wioślarz remex,-igis *m.*; remigātor,-ōris *m.*; ὁ κωπηλάτης,-ου; ὁ ἔρέτης,-ου

wioślarstwo remigatio,-ōnis *f.*; ἡ εἰρησία,-ας

wiotczeń flaccēo, 2, -, -; flaccus fio, fieri, factus sum; μανόομαι

wiotki fláccidus, 3; ténuis,-e; mollis,-e; μανώδης,-ες

wiór ássula,-ae *f.*; ramentum,-i *n.*; τὸ ξύσμα,-ατος; τὸ τόρευμα,-ατος

wir turbo,-īnis *f.*; gurgēs,-itis *m.*; vorāgo,-īnis *f.*; vortex,-icis *m.*; vertīgo,-īnis *f.*; ὁ γνόφος,-ου; ἡ δίνη,-ης; ἡ στροφάλιγξ,-ιγγος

wirować rotor, 1,-ātus sum; turbo, 1,-āvi,-ātum; túrbido, 1,-āvi,-ātum; verto, 3, verti, versum; circumvolvor, 3,-volūtus sum; στρέφομαι; στροβέομαι; γύρομαι; κλονέομαι

wirowanie centrifug(alis)atio,-ōnis *f.*; gyratio,-ōnis *f.*; rotatio,-ōnis *f.*; ὁ στρόβος,-ου

wirowy circularis,-e; gyratus, 3; rotatīvus, 3; rotatorius, 3; versátīlis,-e; volúbīlis,-e; στροβητός, 3; στροβιλός, 3

wirus virus,-i *n.*; ὁ ἴός,-οῦ

wirusowy virōsus, 3; ἰώδης,-ες

wisieć (im)pendēo, 2, pependi, -; κρεμάννυμαι; κρεμόομαι

wisielec laqueo strangulatus,-i *m.*; ὁ κρεμαστός,-οῦ

- wiszący** péndulus, 3; suspensus, 3; κρεμαστός, 3
- wiśnia** (*drzewo*) cérasus,-us *f.*; (*owoc*) cérasum,-i *n.*; ἡ πάδος,-ου
- wiśniowy** cerásinus, 3; παδικός, 3
- witać** avēo, 2, - ; - ; (con)salūto, 1,-āvi,-ātum; χαιρετέω; ἀσπάζομαι
- witalizm** *vitalismus,-i *m.*; ὁ βιωσιμός,-οῦ
- witalny** vitālis,-e; vigorōsus, 3; βιωτικός, 3
- witka** flagellum,-i *n.*; vimen,-inis *n.*; virga,-ae *f.*; τὸ βακτήριον,-ου
- witraż** vítrĕa,-ae *f.*; vitrum,-i *n.* pictum; ἡ ὕαλος,-ου
- witryna** vítrĕa,-ae *f.*; specularia,-ium *npl.*; ἡ ὑάλινη,-ης
- wiwisekcja** vivisectio,-ōnis *f.*; ἡ ζωτομία,-ας
- wizerunek** effigies,-ei *f.*; imago,-inis *f.*; simulacrum,-i *n.*; signum,-i *n.*; species,-ei *f.*;
τὸ εἶδολον,-ου; τὸ ἀπείκασμα,-ατος; ἡ εἰκών,-όνοσ; ὁ τύπος,-ου; ὁ
εἰκονισμός,-οῦ; ὁ χαρακτήρ,-ῆρος; τὸ ὁμοίωμα,-ατος; τὸ ὑπόδειγμα,-ατος
Effigiem Dei formamque quaerere imbecillitatis humānae est.
- wizja** visio,-ōnis *f.*; visus,-us *m.*; ἡ ὀπτασία,-ας; τὸ ὄραμα,-ατος; ἡ ὄρασις,-εως
- wizualny** visuālis,-e; ὀπτικός, 3
- wizyta** visitatio,-ōnis *f.*; adventus,-us *m.*; salutatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐπισκοπή,-ῆς
- wizytacja** visitatio,-ōnis *f.*; recognitio,-ōnis *f.*; inspectio,-ōnis *f.*; ἡ ἐπίσκεψις,-εως
- wizytator** visitātor,-ōris *m.*; inspector,-ōris *m.*; ὁ ἐπίσκοπος,-ου
- wizytować** vísito, 1,-āvi,-ātum; inspicio, 3,-spexi,-spectum; inspecto, 1,-āvi,-ātum;
recognosco, 3,-cognōvi,-cōgnitum; ἐπισκοπέω
- wjazd** invectio,-ōnis *f.*; ingressus,-us *m.*; ingressio,-ōnis *f.*; ἡ εἴσοδος,-ου
- wjeżdżać** ínvehor, 3,-vectus sum; εἰσοχέομαι
- wklejać** inglútino, 1,-āvi,-ātum; ἐγκολλάω
- wkłęśłość** cāvĕa,-ae *f.*; caverna,-ae *f.*; cavum,-i *n.*; ἡ κοίλωσις,-εως
- wkłęśły** (con)cavus, 3; (con)cavatus, 3; alveolatus, 3; lacunōsus, 3; pandus, 3;
γρώνος, 3; κοῖλος, 3; γλαφυρός, 3
- wkłęśnięcie** cavāmen,-inis *n.*; invaginatio,-ōnis *f.*; τὸ κύτος,-εος; ἡ γρώνη,-ης; τὸ
γύαλον,-ου
- wklinowanie** clavatio,-ōnis *f.*; impactio,-ōnis *f.*; incuneatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐγγόμφωσις,-
εως
- wklinowany** impactus, 3; inclūsus, 3; ἐγγομφωτός,-όν
- wkład** contribūtum,-i *n.*; impositio,-ōnis *f.*; τὸ εἰστίθεμα,-ατος
- wkładać 1. (nakładać np. ubranie)** induo, 3,-dui,-dutum; impōno, 3,-posui,-pōsitum;
vestio, 4,-īvi,-ītum; ἐνδύομαι; ἐπιτίθημι; **2. (napelniać)** implĕo, 2, -plĕvi,-
plĕtum; infercio, 4,-fersi,-fersum (-fertum); infulcio, 4,-fulsi,-fultum;
εἰσπληρόομαι
- wkładka** enclāvis,-is *f.*; ἡ ἔνθεσις,-εως
- wkładać się** inicio, 3,-iēcī,-iectum; ἐγκεντρίζω
- wkraplanie** instillatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐνστάλαξις,-εως

wkoło 1. (przysł.) círciter, circa, circum; περί; κυκλόθεν; **2. (przyim.)** circum z *acc.*; circa z *acc.*; κυκλόθεν z *gen.*; περί z *gen.*

w końcu ultimātim, últime; ἔσχατον

wkopać infodio, 4,-fōdi,-fossūm; εἰσορύσσω

wkraczać incēdo, 3,-cessi,-cessum; ingredior, 3,-gressus sum (introgredi); in eo, 4,-ivi (-ii),-itum; introeo, 4,-ivi (-ii),-itum; intro, 1,-āvi,-ātum; invādo, 3,-vāsi,-vāsum; εἰσβαίνω; ἔμβαίνω; εἰσέρχομαι

wkradać się irrēpo, 3,-repsi,-reptum (subrepēre); inserpo, 3,-serpsi,-serptum; insínuo, 1,-āvi,-ātum; εἰσέρπω; παρεισδύω

wkręcać intorquēo, 2,-torsi,-tortum; ἐνστρέφομαι

wkroczyć p. wkraczać

wkrótce brevi (tēmpore); mox, prótinus, próxime; τάχα; ἔξαιτῆς; ἐν ὀλίγῳ
Nunc nos, ante alii florebant, mox alii que.

~ **potem** paulo post, iam iamque, perbrevis, primo quoque tēmpore

wlec traho, 3, traxi, tractum; tracto, 1,-āvi,-ātum; σύρω; ἔρύω; ἔλκω

wlecieć ínvolō, 1,-āvi,-ātum; εἰσπέτομαι

wleczenie tractatio,-ōnis *f.*; ὁ συρμός,-οῦ

wlepiać inglútino, 1,-āvi,-ātum; εἰσκολλάω

wlew 1. (wlewanie) infusio,-ōnis *f.*; ἡ εἰσχυσις, -εως; **2. (lewatywa)** clyisma,-atis *n.*; clyster,-eris *m.*; énema,-atis *n.*; τὸ ἔνεμα,-ατος; τὸ κλύσμα,-ατος

wlewać infundo, 3,-fūsi,-fūsum; εἰσχέω; ἐπιχέω

wlewanie infusio,-ōnis *f.*; ἡ εἰσχυσις,-εως

wleźć p. włązić

wlot 1. (wejście) áditus,-us *m.*; accessus,-us *m.*; ἡ εἰσοδος,-ου; **2. (wlatywanie)** intravolatus,-us *m.*; ἡ εἰσπτησις,-εως

w lot rápido, statim; τάχα

władać 1. (np. ręka) movēo, 2, movi, motum; κινέω; **2. p. rządzić**

władanie dominatio,-ōnis *f.*; dominātus,-us *m.*; rectio,-ōnis *f.*; imperium,-ii *n.*; ἡ ἡγεμονία,-ας

władca dominātor,-ōris *m.*; dōminus,-i *m.*; dux,-cis *m.*; (h)erus,-i *m.*; imperātor,-ōris *m.*; praeses,-idis *m.*; princeps,-ipis *m.*; rex,-gis *m.*; regnātor,-ōris *m.*; rector,-ōris *m.*; ὁ ἀρχηγός,-οῦ; ὁ ἀναξ, ἀνακος; ὁ δυνάστης,-ου; ὁ ἀρχων,-οντος; ὁ κύριος,-ου; ὁ δεσπότης,-ου; ὁ ἡγεμών,-όνος; ὁ τύραννος,-ου; ὁ μόναρχος,-ου

Princeps légibus solūtus. Bono dōmino quot servi tot amīci, malo dōmino quot servi tot inimīci.

władczość dominatio,-ōnis *f.*; hegemonia,-ae *f.*; ἡ ἡγεμονία,-ας

władczy dominatīvus, 3; imperatīvus, 3; imperiōsus, 3; dōminans,-antis; ἡγεμονικός, 3

władczyni domina,-ae *f.*; dominatrix,-icis *f.*; (h)era,-ae *f.*; imperatrix,-icis *f.*; rectorix,-icis *f.*; ἡ δέσποινα,-ης; ἡ ἡγεμονίς,-ίδος

- władza** dominatio, -ōnis *f.*; dicio, -ōnis *f.*; imperium, -ii *n.*; potestas, -ātis *f.*;
principātus, -us *m.*; regnum, -i *n.*; ἡ ἀρχή, -ῆς; ἡ ἐξουσία, -ας; ἡ ἡγεμονία, -ας;
τὸ κράτος, -εος; ἡ ῥώμη, -ης; ἡ ὑπεροχή, -ῆς
- Imperia legum potentiora quam hóminum. Sibi imperāre máximum imperium est.**
Potestas vitae necisque. Potestas non solum si ínvat, sed etiam si súpplicat,
cogit. Multi omnia recta et honesta néglegunt, dummodo potentiam
consequantur. Imperium terrae finītur, ubi finītur armorum potestas.
- ~ **cywilna** potestas; ~ **najwyższa** summum imperium; ~ **wojskowa** imperium;
objąć ~ imperio potior, 4, -ītus sum
- włamanie 1. (np. kości)** infractio, -ōnis *f.*; ἡ εἴσρηξις, -εως; **2. (kradzież)** furtum, -i
n.; effractio, -ōnis *f.*; effractūra, -ae *f.*; ἡ κλωπεία, -ας
- włamywacz** introruptor, -ōris *m.*; effractor, -ōris *m.*; ὁ κλώψ,
κλωπός; ὁ τοιχωρύχος, -ου
- włamywać się** introrumpo, 3, -rūpi, -ruptum; κλωπεύω; κλέπτω; διορύσσω
- własnoręcznie** manu propriā (meā, tuā, suā); αυτοχειρί
- własnoręczny 1. (napisany)** autógraphus, 3; manu propriā scriptus, 3; αὐτόγραφος,
-ον; **2. (zdziałany)** manu propriā factus, 3; ὁ, ἡ αὐτόχειρ, -ρος
~ **podpis** subscriptio, -ōnis *f.* manualis
- własność** proprietas, -ātis *f.*; res, rei *f.* propria; bona, -ōrum *n.pl.*; opes, -um *f.pl.*;
possessiones, -um *f.pl.*; τὸ ἴδιον, -ου; ἡ οὐσία, -ας; ἡ ὑπαρξις, -εως; τὸ κτῆμα, -
ατος
- prawo** ~ ius possidendi (proprietas); **dać na** ~ mancipio (usu mancipioque) do,
1, dedi, datum
- własnowolny** spontāneus, 3; voluntarius, 3; αὐτοθελής, -ές; αὐτόβουλος, -ον
- własny** proprius, 3; privatus, 3; suus, 3; ἴδιος, 3
- Amittit mérito proprium, qui aliēnum appetit. Nemo iudex idóneus in propria**
causa. Nemo testis idóneus in propria causa. Sponte suā.
- właściciel** proprietarius, -ii *m.*; possessor, -ōris *m.*; dóminus, -i *m.*; (h)erus, -i *m.*; ὁ
ἰδιοκτήτης, -ου; ὁ κτήτωρ, -ορος; ὁ κύριος, -ου
- właściewie** apte, aptabíliter, convenienter, idónee, opportūne, recte, sapienter; δῆτα;
καλῶς; ὀρθῶς
- właścivość** attribūtum, -i *n.*; facultas, -ātis *f.*; hábitus, -us *m.*; modus, -i *m.*; quálitas, -ātis
f.; proprietas, -ātis *f.*; indōles, -is *f.*; τὸ ἴδιον, -ου; ὁ ἰδιασμός, -οῦ; ἡ ἕξις, -εως; ἡ
τάξις, -εως
- właścियो** adaequatus, 3; aptus, 3 aptábilis, -e; conveniens, -entis; (di)rectus, 3;
legítimus, 3; inhaerens, -entis; iustus, 3; opportūnus, 3; ordinarius, 3; peculiaris, -e;
proprius, 3; singularis, -e; ἐπιτήδειος, 3; εὔθετος, -ον; ὀρθός, 3; ἴδιος,
3; ἀρμόδιος, 3
- Fácile omnes, cum valēmus, recta consilia aegrōtis damus.**
- ciężar właścियो** (*fiz.*) grávitas, -ātis *f.* specifica
- właśnie** demum, forte, prorsum, prorsus, quidem, tum; γέ; ἄρτι; ἄρα; δή; νῦν; ἤδη
~ **on** ipse, ipsa, ipsum; αὐτός, 3

- włazić** ingredior, 3, -gressus sum; invādo, 3, -vāsi, -vāsum; intro, 1, -āvi, -ātum; pénetro, 1, -āvi, -ātum; εἰσέρχομαι
- właczać** iniungo, 3, -iunxi, -iunctum; incórpōro, 1, -āvi, -ātum; innecto, 3, -nexui, -nexum; ínsero, 3, -serui, -sertum; inclūdo, 3, -clūsi, -clūsum; intexo, 3, -xui, -xtum; ἔγκρινω; προσζεύγνυμι; ἔγκλειώ
- właczenie** annexio, -ōnis f.; incarnatio, -ōnis f.; inclusio, -ōnis f.; incorporatio, -ōnis f.; insertio, -ōnis f.; ἡ ἔγκρισις, -εως; ἡ πρόσζευξις, -εως
- włacznie** inclusīve, coniunctim; ἔγκλειστως
- włączony** inclūsus, 3; insertus, 3; annēxus, 3; ἔγκλειστος, -ον
- włochatość** pilōsitas, -ātis f.; ἡ τανυθρικότης, -ητος
- włochaty** comōsus, 3; comatus, 3; hirsūtus, 3; villōsus, 3; pilōsus, 3; ὁ, ἡ τανύθριξ, τανύτριχος
- włodarstwo** mandienatus, -us m.; administratio, -ōnis f.; ἡ λειτουργία, -ας; ἡ οἰκονομία, -ας
- włos** capillus, -i m.; crinis, -is m.; coma, -ae f.; ἡ θρίξ, τριχός; ἡ κόμη, -ης; (zwierząt) pilus, -i m.; ἡ θρίξ, τριχός; (z nozdrzy lub wasy u kotów) vibrissa, -ae f.
- o długich** ~ caesariatus, 3; **o gęstych** ~ capillōsus, 3; capillatus, 3; comōsus, 3; crīnitus, 3; crīniger, 3; **o kręconych** ~ crispus, 3; cirratus, 3; cincinnatus, 3
- włosiany** capillāceus, 3; cilīcinus, 3; pilaris, -e; pileus, 3; τρίχινος, 3
- włosie** crines, -ium m.pl.; τὸ τρίχωμα, -ατος
- włosienica** cilicium, -ii n.; lébeton, -ōnis m.; saccum, -i n.; ὁ σάκκος, -ου
- włosowaty** capillaris, -e; pilaris, -e; piliformis, -e; pilōsus, 3; τριχοειδής, -ές
- włosowy** capillaris, -e; τριχώδης, -ες
- włoszczyzna** (h)ólēra, -um n.pl.; τὰ λάχανα, -ων
- włóścianin** proprietarius, -ii m.; latifundiaris, -ii m.; ὁ ἰδιοκτήτης, -ου
- włożyć** p. wkładać
- włożenie** impositio, -ōnis f.; intromissio, -ōnis f.; ἡ ἔνθεσις, -εως
- włóczęga** (człowiek) erro, -ōnis m.; vagabundus, -i m.; trutannus, -i m.; circulātor, -ōris m.; larifūga, -ae m.; grassātor, -ōris m.; vagus, -i m.; ὁ πλάνης, -ητος; ὁ πλανήτης, -ου; ὁ πλαγκτήρ, -ῆρος
- włóczęgostwo** vagatio, -ōnis f.; grassatio, -ōnis f.; τὸ πλάνημα, -ατος
- włóczka** filum, -i n. lanæ; τὸ ἔριον, -ου
- włócznia** hasta, -ae f.; frāmēa, -ae f.; contus, -i m.; lāncēa, -ae f.; pilum, -i n.; spīcūla, -ae f.; verīcūla, -ae f.; τὸ ἔγχος, -εος; τὸ δόρυ, δόρατος; ἡ λόχνη, -ης; ἡ μελίνη, -ης
- włócznik** hastatus, -i m.; lancearius, -ii m.; lanceātus, -i m.; ὁ δορυφόρος, -ου
- włoczyć** traho, 3, traxi, tractum; tracto, 1, -āvi, -ātum; σύρω; ἔρώω
- w. się (di)vagor, 1, atus sum; erro, 1, -āvi, -ātum; grassor, 1, -ātus sum; divago, 1, -āvi, -ātum; πλανάομαι
- włókienko** fibrilla, -ae f.; filamentum, -i n.; τὸ φίβριον, -ου
- włókienkowy** fibrillaris, -e; filāceus, 3; filamentōsus, 3; φιβρικός, 3
- włókiennictwo** ars, -rtis f. textīlis; ἡ ὕφαντική, -ῆς

- włókienniczy** textīlis,-e; ὑφαντικός, 3
włókniak fibrōma,-atis *n.*; τὸ φίβρωμα,-ατος
włókniarz textor,-ōris *m.*; ὁ ὑφάντης,-ου
włókniarka tatrix,-icis *f.*; ἡ ὑφάντρια,-ας
włóknienie fibrinatio,-ōnis *f.*; ἡ φίβρωσις,-εως
włóknik fibrīnum,-i *n.*; τὸ φίβρινον,-ου
włóknisty byssaceus, 3; fibrālis,-e; fibriformis,-e; fibrōsus, 3; φιβρώδης,-εσ
włókno fibra,-ae *f.*; floccus,-i *m.*; pilus,-i *m.*; ἡ φίβρα,-ας
wmawiać inculco, 1,-āvi,-ātum; insīnuo, 1,-āvi,-ātum; (per)suadēo, 2,-suāsi,-suāsum;
sūggero, 3,-gessi,-gestum; πείθω; ἐπιλέγω
wmawianie insinuatio,-ōnis *f.*; persuasio,-ōnis *f.*; suggestio,-ōnis *f.*; ἡ ἐπίλεξις,-εως
wmieszać immiscēo, 2,-mīscui,-mīxtum; insero, 3,-rui,-sertum; εἰσμείγνυμι
wnet mox, sūbito, prōtinus, extemplo, statim; ἔξαυτῆς; τάχα; ταχέως; εὐθέως
wnęka hilus,-i *m.*; hilum,-i *n.*; ἡ κοιλότης,-ητος
wnękowy hilaris,-e; κοιλοτικός, 3
wnętrze internum,-i *n.*; interiora,-um *n.pl.*; viscus,-ēris *n.*; viscēra,-um *n.pl.*; venter,-
tris *m.*; τὸ ἔντερον,-ου
wnętrzości interānēa,-ae *f.*; omentum,-i *n.*; viscēra,-um *n.pl.*; ilia,-ium *n.pl.*;
intēstina,-ōrum *n.pl.*; exta,-ōrum *n.pl.*; τὰ ἔντερα,-ων; ἡ κοιλία,-ας; τὰ
σπλάγχνα,-ων
wnikać infiltro, 1,-āvi,-ātum; insagio, 4,-īvi,-ītum; pēnetro, 1,-āvi,-ātum; εἰσδύνω;
παρακύπτω
wnikliwy pēntrans,-entis; pērspicax,-acis; εἰσδύνετος,-ον
wniosek conclusio,-ōnis *f.*; coniectura,-ae *f.*; deductio,-ōnis *f.*; petitio,-ōnis *f.*;
postulatio,-ōnis *f.*; postulātum,-i *n.*; rogatio,-ōnis *f.*; sententia,-ae *f.*; suppositio,-
onis *f.*; ἡ εἰσήγημα,-ατος; ἡ πρότασις,-εως
zglaszać ~ rem réfero,-fēre,-tuli,-latum; sententiam prófero; **zglaszać** ~ **ustawy**
legem rogo, 1,-āvi,-ātum; **dochodzić do** ~ concludēre; **wyciągać** ~ ratiocinari
wnioskować arguo, 3,-ui,-ūtum; conclūdo, 3,-clūsi,-clūsum; conicio, 3,-iēcī,-iectum;
coniectūro, 1,-āvi,-ātum; dedūco, 3,-duxi,-ductum; praecólligo, 3,-lēgi,-lectum;
ratiócīnor, 1,-ātus sum; εἰσηγέομαι; τεκμαίρομαι; συλλογίζομαι
wnioskowanie conclusio,-ōnis *f.*; ratiocinatio,-ōnis *f.*; deductio,-ōnis *f.*; ratio,-ōnis *f.*;
ἡ εἰσήγησις,-εως
wnosić ínfero, infēre, íntuli, illātum (introferre); importo, 1,-āvi,-ātum; indūco, 3,-
duxi,-ductum; íngero, 3,-gessi,-gestum; εἰσφέρω; ἐπιφέρω
w. prawa legem fero, ferre, tuli, latum; νομοθετέω
wnuczka neptis,-is *f.*; nepotia,-ae *f.*; nepta,-ae *f.*; ἡ θυγατριδῆ,-ῆς; ἡ υἱωνή,-ῆς; ἡ
ἔγγονος,-ου
wnuk nepos,-ōtis *m.*; ὁ ἔγγονος,-ου; ὁ ἄμναμος,-ου; ὁ υἱωνός,-οῦ
wnyki láqueus,-i *m.*; ἡ παγίς,-ίδος
woal velum,-i *n.*; τὸ κρήδεμνον,-ου

wobec erga z *acc.*; coram z *abl.*; palam z *abl.*; prae z *abl.*; pro z *abl.*; apud z *acc.*;
πρός z *acc.*; περί z *acc.*; κατά z *acc.*; ἔμπροσθεν z *gen.*

w. = **w obecności 1. (przyim.)** coram z *abl.*; ante z *acc.*; ἔναντι z *gen.*; ἐνώπιον z
gen.; **2. (przysł.)** coram, in conspectu, in praesenti; παραυτικά; ἐναντίον;
ἐνώπιον

woda aqua, -ae f.; liquor, -ōris m.; unda, -ae f.; τὸ ὕδωρ, ὕδατος; (*utleniona*)
*dihydrolum, -i n.

In vino veritas, in aqua sanitas. In aqua scribis.

w oddali procul; μακρόθι

wodnik aquarius, -ii m.; ὁ ὑδροχόος, -οῦ

wodnistość aquositas, -ātis f.; ἡ ὑδρότης, -ητος

wodnisty aquosus, 3; aquatus, 3; aquatilis, -e; ὑδρόδης, -ες

wodny aqualis, -e; aquaticus, 3; aquarius, 3; ὑδραῖος, 3; ὑδροειδής, -ές

wodochłonny hydroscopicus, 3; ὑδρόσκοπος, -ον

wodociąg aquaeductus, -us m.; aquae (aquarum) ductus, -us m.; ὁ ὑδραγωγός, -οῦ

wodogłowie hydrocephalia, -ae f.; ἡ ὑδροκεφαλία, -ας

wodolecznictwo hydriatria, -ae f.; hydrotherapia, -ae f.; ἡ ὑδροιατρία, -ας

wodomierz *hydrōmetrum, -i n.; τὸ ὑδρόμετρον, -ου

wodopój aquatio, -ōnis f.; τὸ ὕδρευμα, -ατος; ὁ ἀρδμός, -οῦ

wodorost posidonia, -ae f.; alga, -ae f.; ἡ κοπτή, -ῆς; τὸ φῦκος, -εος

wodorotlenek *hydrōxydum, -i n.

wodorowy *hydrogēnicus, 3; ὑδρογενικός, 3

wodospad cataracta, -ae f.; aquae deiectus, -us m.; ὁ καταρράκτης, -ου

wodoszczelny aquae impermeabilis, -e (impenetrabilis, -e, impervius, 3); aquam
excludens, -entis; ἀδιάβατος, -ον

wodotrysk fontāna, -ae f.; salientes, -ium m.pl.; ἡ πίδαξ, -ακος

wodowstręt hydrophobia, -ae f.; ἡ ὑδροφοβία, -ας

wodór *hydrogenium, -ii n.; *hydrōgenum, -i n.; τὸ ὑδρογόνον, -ου

wodze habēna, -ae f. (*też plur.*); laxamina, -um n.pl.; frena, -ōrum n.pl.; ὁ ἵμάς, -άντος

wodzić condūco, 3, -dūxi, -ductum; dūctito, 1, -āvi, -ātum; ἄγω

wodzirej praesul, -ulis m.; ὁ χορηγός, -οῦ

w ogóle omnīno, alioqui(n); καθόλου; ὅλως; πανταλές

w ogólności in generali, generaliter; κεφαλαιῶς

wojak miles, -itis m.; militaris, -is m.; bellātor, -ōris m.; ὁ μαχητής, -οῦ; ὁ
στρατιώτης, -ου

wojenny bēllicus, 3; bēllicōsus, 3; militaris, -e; πολεμικός, 3

wojewoda *palātinus, -i m.

województki *palatinātus, 3

województwo *palatinātus, -us m.

wojna bellum, -i n.; ὁ πόλεμος, -ου; ἡ στρατεία, -ας

Si vis pacem, para bellum. Pax melior est quam iustissimum bellum. Sunt et belli sicut pacis iura. Pacem cum hominibus, bellum cum vitiis habe! Multi bella saepe quaesierunt propter gloriae cupiditatem. Arte et Marte.

wojować bello, 1, -āvi, -ātum; belligero, 1, -āvi, -ātum; bellum gero, 3, gessi, gestum; milito, 1, -āvi, -ātum; proelior, 1, -ātus sum; pugno, 1, -āvi, -ātum; πολημέω; στρατεύομαι

wojowniczy bellicōsus, 3; bellax, -acis; pugnax, -acis; μαχήμων, -ον; μαχητικός, 3; στρατιος, 3

wojownik miles, -itis *m.*; bellātor, -ōris *m.*; pugnātor, -ōris *m.*; proeliātor, -ōris *m.*; ὁ μαχητής, -οῦ; ὁ στρατιώτης, -ου

wojsko copiae, -arum *f.pl.*; exercitus, -us *m.*; militia, -ae *f.*; milites, -um *m.pl.*; ἡ στρατεία, -ας; ἡ στρατιά, -ᾶς; ὁ στρατός, -οῦ; τὸ στράτευμα, -ατος; τὸ στρατόπεδον, -ου

wojskowy militaris, -e; στρατιωτικός, 3

wokalny vocālis, -e; φωνητικός, 3

wokanda vocanda, -ōrum *n.pl.*; ἡ κλησις, -εως

wokoło, wokół 1. (przysł.) circa, circiter, circum, in circūitu; κυκλόθεν; κύκλω; περί; **2. (przyim.)** circa *z acc.*; circum *z acc.*; κυκλόθεν, περί *z gen.*

wola voluntas, -ātis *f.*; arbitrium, -ii *n.*; iudicium, -ii *n.*; nutus, -us *m.*; ἡ βουλή, -ῆς; τὸ βούλημα, -ατος; τὸ θέλημα, -ατος; ἡ θέλησις, -εως; ἡ φρήν, φρενός

brak woli ab(o)ulia, -ae *f.*; ἡ ἀβουλία, -ας

według swej woli ad libitum; αὐτοθελεί

wolna ~ arbitrium, -ii *n.* liberum; libertas, -ātis *f.* suscepta; **mimo** ~ sine voluntate, invīte, fortūite, fortūito; **z własnej** ~ sponte suā

wolarz bubulcus, -i *m.*; ὁ βουκόλος, -ου

wole 1. (powiększona tarczyca) struma, -ae *f.*; deroncus, -i *m.*; **2. (u ptaków)** ingluvies, -ei *f.*; ὁ πρόλοβος, -ου

woleć malo, malle, malui; praefēro, -fēre, -tuli, -lātum; antepōno, 3, -posui, -pōsitum; antehabēo, 2, -bui, -bitum; praeopto, 1, -āvi, -ātum; προτιμάω; προτίθημι; αἰρέομαι

woli boarius, 3; βουκολικός, 3

wolno 1. (powoli) lente, tarde; βραδύ; **2. (swobodnie)** liberáliter; ἔλευθέρως

wolno jest licet, 2, licuit; fas est; ius est; ἕξεστιν

Quod licet Iovi, non licet bovi.

wolnomyśliciel *libertīnus, -i *m.*; ὁ ἔλευθέριος, -ου

wolnomyślicielstwo *libertinismus, -i *m.*; ὁ ἔλευθερισμός, -οῦ

wolnościowy libertatīvus, 3; liberatorius, 3; ἔλευθεροποιός, -όν; ἔλευθερικός, 3

wolność libertas, -ātis *f.*; ἡ ἔλευθερία, -ας; (*niezależność*) independentia, -ae *f.*; ἡ αὐτονομία, -ας; (*wolność wyboru*) optio, -ōnis *f.*

O nomen dulce libertatis! Libertas est potestas faciendi id, quod iure licet. Omnes hómines naturā libertāti student et condicionem servitūtis odērunt. In dúbiis libertas. Iucundiolem facit libertatem servitūtis recordatio.

wolny 1. (niezależny) liber, 3; libertus, 3; independens,-entis; spontāneus, 3; solūtus, 3; ἐλεύθερος, 3; αὐτόνομος,-ον; **2. (nie zajęty)** vacans,-antis; vácuus, 3; σχολαῖος, 3; **3. (od podatku)** immūnis,-e; ἄφορος,-ον; **4. (pusty)** vácuus, 3; κενός, 3; **5. (powolny)** lentus, 3; tardus, 3; βραδύς,-εῖα,-ύ; **6. (niezaślubiony)** caelebs,-ibis; ἄγαμος,-ον

Liber existimandus est, qui nulli turpitudini servit. Liberae sunt nostrae cogitationes. Homo in consulendo liber.

czas **wolny** tempus,-ōris n. subsicīvum; **pokój jest** ~ cubiculum in promptu est

wolnym być *alqa re vaco*, 1, vacui, - ; εἰμι ἐλεύθερος

wolacz vocatīvus,-i m.; ἡ κλητική,-ῆς

wolać appello, 1,-āvi,-ātum; (con)clāmo, 1,-āvi,-ātum; voco, 1,-āvi,-ātum; cito, 1,-āvi,-ātum; καλέω; (ἐπι)φωνέω

w. **głośno** (ex)clāmo, 1,-āvi,-ātum; vociferor, 1,-ātus sum; κραυγάζω; βοάω

w. **o pomoc** adiūtum ín voco, 1,-āvi,-ātum; βοηθείαν μετακαλέομαι

w. = **przywoływać** ádvoco, 1,-āvi,-ātum (invocare); arcesso, 3,-īvi,-ītum; μετακαλέομαι; μεταπέμπομαι

wołanie (ex)clamatīo,-ōnis f.; vociferatīo,-ōnis f.; clamor,-ōris m.; (in)vocatio,-ōnis f.; ἡ βοή,-ῆς; ἡ κληῖσις,-εως; ἡ κραυγή,-ῆς; ἡ φωνή,-ῆς

wołowina bovīna,-ae f.; bubīle,-is n.; bovīle,-is n.; búbula,-ae f.; τὸ βουκολικόν,-οῦ

wołowy bovīnus, 3; búbulus, 3; boarius, 3; taurīnus, 3; βουκολικός, 3

wonieć fragro, 1,-āvi,-ātum; (ab)olēo, 2,-lui, - ; halo, 1,-āvi,-ātum; olfacio, 3,-feci,-factum; olfacto, 1,-āvi,-ātum; spiro, 1,-āvi,-ātum; ὀζω; εὐοσμῶ

wonny,-iejący (suave)olens,-entis; aromáticus, 3; odōrans,-antis; odorātus, 3; odorarius, 3; fragrans,-antis; ὀδμήρης,-ες; ὀδμηρός, 3; εὐοσμος,-ον

wonnym czynić odōro, 1,-āvi,-ātum; εὐοσμίζω

woń arōma,-atis n.; fragrantia,-ae f.; incensum,-i n.; odor,-ōris m.; odoramentum,-i n.; olentia,-ae f.; sapor,-ōris m.; ἡ ὀσμή,-ῆς; ἡ ὀδμή,-ῆς

w. **miła** arōma,-atis n.; τὸ ἄρωμα,-ατος; ἡ εὐωδία,-ας

w. **przykra** foetor,-ōris m.; nidor,-ōris m.; putor,-ōris m.; ἡ κακοσμία,-ας; ἡ δυσωδία,-ας

woreczek saccūlus,-i m.; ὁ βαλλάντιον,-ου; τὸ σακκίον,-ου; (**żółciowy**) vesīca,-ae f. fellea

worek cóleus,-i m.; crumēna,-ae f.; follis,-is f.; cúleus,-i m.; saccus,-i m.; uter,-ēris m.; ὁ σάκ(κ)ος,-ου; ὁ ἄσκός,-οῦ; (**podróżny**) pera,-ae f.; ἡ πήρα,-ας

workowaty sacciformis,-e; σακκοειδής,-ές

wosk cera,-ae f.; ὁ κηρός,-οῦ

woskować (in)cero, 1,-āvi,-ātum; κηρόω

woskowany ceratus, 3; κηρούμενος, 3

woskowaty ceráceus, 3; ceróideus, 3; κηροειδής,-ές

woskowina cerūmen,-īnis n.; τὸ κήρινον,-ου

woskowy cereus, 3; κήρινος, 3
wozic vecto, 1, -āvi, -ātum; veho, 3, vexi, vectum; ὀχέω; πορεύω
woziwoda gario, -ōnis f.; aquātor, -ōris m.; ὁ ὑδρεύτης, -ου
wozownia curratorium, -ii n.; carratorium, -ii n.; τὸ ἄρματήριον, -ου
woźnica aurīga, -ae f.; carrucarius, -ii m.; vector, -ōris m.; essedarius, -ii m.; rector, -ōris m.; raedarius, -ii m.; ὁ ἡνιοστρόφος, -ου; ὁ τροχηλάτης, -ου; ὁ ἄρμαξεύς, -έως
woźny *bedellus, -i m.; stentor, -ōris m.; praeco, -ōnis m.; ὁ κήρυξ, -υκος; ὁ ῥαβδοῦχος, -ου
wódka *aqua vitae; *alco(h)ol, -is n.
wódz commendans, -antis m.; dux, -cis m.; praeses, -idis m.; princeps, -ipis m.; imperātor, -ōris m.; ὁ ἡγεμών, -όνος; ὁ ὀδηγός, -οῦ; ὁ ἀρχηγός, -οῦ; ὁ στρατηγός, -οῦ
wójt *scultetus, -i m.; comarchus, -i m.; ὁ κωμάρχης, -ου
wół bos, bovis m.; búbulus, -i m.; ὁ βοῦς, βοός; (*roboczy*) trio, -ōnis m.
wór pokutny cilicium, -ii n.; saccus, -i m.; ὁ σάκκος, -ου
wówczas tunc, ibi, inde; τότε; ἔνθα; ἐνθάδε
wóz vehículum, -i n.; curriculum, -i n.; τὸ ἄρμα, -ατος; ἡ ἄμαξα, -ης; ἡ ῥαίδη, -ης; τὸ ὄχημα, -ατος; ὁ ὄχος, -ου; ἡ ἀπήνη, -ης
árcera, -ae f. – kryty dla chorych
biga, -ae f. – dwukołowy, wyścigowy
carpentum, -i n. – elegancka dwukółka
carrus, -us m. – wojskowy, transportowy
carrus, -us m. **clatratus** – wóz drabiniasty
carrāgo, -īnis f. – wóz ciężarowy
carrūca, -ae f. – karoca
cisium, -ii n. – kolaska
currus, -us m. – dwukołowy
currus, -us m. **falcatus** – rodzaj wojennego rydwanu z ostrzami na kołach
emedium, -ii n. – mały wózek
essedum, -i n. – lekki wóz do walki lub podróży
petorritum, -i n. – furmanka
pilentum, -i n. – elegancki dla dam
plastrum, -i n. – dwukołowy, ciężarowy
quadrīga, -ae f. (*też w plur.*) – do triumfów
raeda, -ae f. – kryty bagażowy
scirpĕa, -ae f. – wóz wiklinowy
serrācum, -i n. – niski, ciężarowy
tensa, -ae f. – procesyjny
wózek cárrūlus, -i m.; plaustellum, -i n.; τὸ ἄρμάτιον, -ου; (*dziecięcy*) chiramaxium, -ii n.; τὸ χειρομαξιῶν, -ου
wpadać incido, 3, -cidi, -casūrus; ingruo, 3, -ui, - ; irruo, 3, -ui, - ; irrumpo, 3, -rūpi, -

ruptum *in alqd lub z acc.*; εἰσπίπτω; ἐμπίπτω; (*o rzekach*) influo, 3,-fluxi,-fluxum; ἐγχύομαι

Incidit in Scyllam cupiens vitāre Charybdin.

wpajać imbuo, 3,-ui,-utum; inspīro, 1,-āvi,-ātum; inculco, 1,-āvi,-ātum; insero, 3,-rui,-sertum; inviscero, 1,-āvi,-ātum; persuadēo, 2,-suasi,-suasum; πείθω; διδάσκω

wpatrywać się alqm, alqd aspicio, 3,-spexi,-spectum (conspicēre); aspecto, 1,-āvi,-ātum; consídero, 1,-āvi,-ātum; intendo, 3,-tendi,-tentum; intuēor, 2,-túitus sum; perspicio, 3,-spexi,-spectum; ἐμβλέπω; θεάομαι; ἐπισκέπτομαι; ἀτενίζω

wpełzać insero, 3,-serpsi,-sertum; irrēro, 3,-repsi,-reptum; εἰσέρπω

wpędzać impello, 3,-puli,-pulsum (compellēre); εἰσελαύνω

wpierw pridem, prius; πρό; πρίν; πρῶτος

wpis inscriptio,-ōnis *f.*; inscriptum,-i *n.*; *registratio,-ōnis *f.*; ἡ ἐγγραφή,-ῆς; (*na uczelnię*) immatriculatio,-ōnis *f.*

wpisać,-ywać inscribo, 3,-scripsi,-scriptum; *registro, 1,-āvi,-ātum; ἐγγράφω; (*na uczelnię*) immatriculo, 1,-āvi,-ātum; in album studentium réfero,-férre,-tuli,-lātum

wplatać ímplico, 1,-āvi,-ātum; implecto, 3,-plexi,-plexum; intexo, 3,-texui,-textum; insero, 3,-serui,-sertum; ἐμπλέκω

wplatać impédico, 1,-āvi,-ātum; innecto, 3,-nexui,-nexum; (il)laqueo, 1,-āvi,-ātum; ímplico, 1,-āvi,-ātum; insero, 3,-serui,-sertum; ἐμπλέκω; ἐγκρίνω

wplecenie implicatio,-ōnis *f.*; intextio,-ōnis *f.*; ἡ ἐμπλοκή,-ῆς

wplacać impendo, 3,-pendi,-pensum; pecuniam solvo, 3, solvi, solūtum; ἐντελέω

wplata impensa,-ae *f.*; pensio,-ōnis *f.*; solutio,-ōnis *f.*; τὸ ἐντελος,-εος

wplaw natando; νήξει

wplyw influentia,-ae *f.*; influxus,-us *m.*; ἡ εἰσχυσις,-εως; ἡ εἰσροή,-ῆς; (*dochód*) réditum,-i *n.*; acceptum,-i *n.*; lucrum,-i *n.*; ὁ τόκος,-ου; p. oddziaływanie

wplywać influo, 3,-fluxi,-fluxum; innato, 1,-āvi,-ātum; εἰσχέομαι; εἰσρέω; εἰσπλέω; (*dochód*) redeo, 4,-ivi (-ii),-itum; solvor, 3, solūtus sum; τίκτομαι; p. oddziaływać

wplywowy 1. (wpływający) influens,-entis; εἰσρέων, -ουσα,-ον; **2. (ważny)** gravis,-e; significans,-antis; pollens,-entis; potens,-entis; válidus, 3; magnus, 3; σημαντικός, 3; δυνατός, 3

w pobliżu prope (przyim. *z acc.*); πλησίον (przyim. *z gen.*)

w poprzek transverse; διαγωνίως; λοξῶς

wprawa experientia,-ae *f.*; exercitatio,-ōnis *f.*; dextérītas,-ātis *f.*; hábīlitas,-ātis *f.*; perītia,-ae *f.*; usus,-us *m.*; ἡ ἐμπειρία,-ας

wprawiąć 1. (np. zęby) interpōno, 3,-posui,-pósitum; insero, 3,-serui,-sertum; ἐντίθημι; **2. (w ruch)** ágito, 1,-āvi,-ātum; commovēo, 2,-mōvi,-mōtum; pello, 3, pépuli, pulsum; σπέρχω; κινέω; ἐλαύνω; **3. (pouczać)** exercēo, 2,-ui,-itum; instruo, 3,-struxi,-structum; ἐμπειράομαι; διδάσκω; παιδεύω

wprawny exercitatus, 3; dexter, 3; hábīlis,-e; perītus, 3 *alicuius rei*; perdoctus, 3;

- sollers,-ertis; ἔμπειρος,-ον; ἐπίτροχος,-ον; ἴδρις,-ιος
- wprost** directe, directo; ὄρθως; εὐθύ; (*otwarcie*) aperte, coram, prorsus;
παρρησιαστικῶς
- wprowadzać** indūco, 3,-duxi,-ductum; (sub)introdūco, 3,-duxi,-ductum; ífero,-
fēre,-tuli, illātum; immitto, 3,-mīsi,-missum; εἰσάγω; εἰσφέρω
- wprowadzający** introdūcens,-entis; εἰσαγωγός, 3
- wprowadzanie** immissio,-ōnis f.; inductio,-ōnis f.; ingressus,-us m.;
(sub)introductio,-ōnis f.; ἡ εἰσαγωγή,-ῆς
- wprzęgać** curru (plastro, ad currum) adiungo, 3,-iunxi,-iunctum (subiungere);
προσζεύγνυμι
- wpust** áditus,-us m.; accessus,-us m.; admissus,-us m.; ἡ εἰσβολή,-ῆς; ἡ εἰσίθυμη,-
ης; τὸ στόμα,-ατος
- wpuszczać** immitto, 3,-misi,-missum; intromitto, 3,-misi,-missum; εἰσάγω
- wracać** redeo, 4,-ivi (-ii),-itum; revertor, 3, reverti; recēdo, 3,-cessi,-cessum; recurso,
1,-āvi,-ātum; regredior, 3,-gressus sum; remeo, 1,-āvi,-ātum; rémigro, 1,-āvi,-
ātum; répeto, 3,-īvi,-ītum; (*biegiem*) recurro, 3,-(cu)curri,-cursum; ἀνακάμπτω;
ἀνέρχομαι; ἄνειμι; ἀναστρέφω; ἐπιστρέφω; ἐπανάγω; ὑποστρέφω; (do
ojczyzny) repatrio, 1,-āvi,-ātum; νοστέω
- wrak** navis,-is fracta; ἡ ναύφθορος,-ου
- wraz** cum z *abl.*; σύν z *dat.*; μετά z *gen.*
- wrażenie** impressio,-ōnis f.; motio,-ōnis f.; sensatio,-ōnis f.; ἡ αἴσθησις,-εως; ἡ
ἐντύπωσις,-εως
- wrażliwość** emotívitas,-ātis f.; impressi(ona)bílitas,-ātis f.; receptabílitas,-ātis f.;
responsibílitas,-ātis f.; sensibilítas,-ātis f.; sensívitas,-ātis f.; mollitia,-ae f.;
sensuabílitas,-ātis f.; ἡ αἴσθησις,-εως
- wrażliwy** impresionábilis,-e; mollis,-e; responsíbilis,-e; sensibilis,-e; susceptíbilis,-e;
αἰσθητικός, 3; ἔντυπος,-ον
- wreszcie** dénique, demum, extrēmo, iam, nove, novíssime, tandem; ὕστερον; τέλος
- wręba** (*karb*) crena,-ae f.; ὁ ῥάβδος,-ου
- wręczać** trado, 3,-didi,-titum; in manus do, 1, dedi, datum; pérfero,-fēre,-tuli,-
lātum; (προς)δίδωμι; παραδίδωμι; ἐγχειρίζω; ἐπιτίθημι
- wrodzony** adnatus, 3; congénitus, 3; connatus, 3; connatālis,-e; genéticus, 3;
ingénitus, 3; innatus, 3; ínsitus, 3; natīvus, 3; naturālis,-e; originālis,-e;
originarius, 3; genúinus, 3; γενναῖος, 3; συγγενής,-ές; συμφυής,-ές
- Est innatus in nobis cognitionis amor et scientiae.**
- wrogi** hóstilis,-e; inimīcus, 3; infestus, 3; infensus, 3; contrarius, 3; κακόνους,-ον;
ἐχθρός, 3; ἐναντίος,-ον
- wrogość** hostílitas,-ātis f.; inimicitia,-ae f.; odium,-ii n.; τὸ ἐχθρος,-εως; ἡ ἐχθρα,-ας
- wrona** cornix,-icis f.; ἡ κορώνη,-ης
- Cornix córnici numquam cónfodit ocellum.**
- wrosnąć** inolesco, 3,-olevi,-olitum; inhaeresco, 3,-haesi,-haesum *in alqd, in re lub z*

dat.; ἐμφύομαι

wrośnięty inolescens, 3; incarnatus, 3; ἔμφυτος, -ον

wrota porta, -ae *f.*; atria, -ōrum *n.pl.*; orificium, -ii *n.*; fores, -um *f.pl.*; τὸ πύλωμα, -ατος;
τὸ πρόθυρον, -ου; ἡ πύλη, -ης

wróbel passer, -ēris *m.*; ὁ, ἡ στρουθός, -οῦ

wrócić p. wracać

wróg hostis, -is *m.*; inimicus, -i *m.*; adversarius, -ii *m.*; osor, -ōris *m.*; ὁ ἐχθρός, -οῦ; ὁ
πολέμιος, -ου; ὁ ἀλλότριος, -ου; ὁ ὑπεναντίας, -ου

***Fas est et ab hoste docēri. Malo dōmnio quot servi tot inimīci. Ars non habet
osōrem nisi ignorantem.***

wróżba augurium, -ii *n.*; auspiciū, -ii *n.*; divinatio, -ōnis *f.*; hariolatio, -ōnis *f.*;
fatiloquium, -ii *n.*; oráculum, -i *n.*; praesagium, -ii *n.*; praedictio, -ōnis *f.*; scaeva, -ae
f.; vaticinium, -ii *n.*; vaticinatio, -ōnis *f.*; ἡ μαντεία, -ας; τὸ μάντευμα, -ατος; (*z
ręki*) chiromantia, -ae *f.*; ἡ χειρομαντεία, -ας

Vaticinia post eventum.

= **znak wrózebny** omen, -īnis *n.*; portentum, -i *n.*; ostentum, -i *n.*; τὸ σημεῖον, -ου

wróżbita augur, -ūris *m.*; auspex, -icis *m.*; divinātor, -ōris *m.*; fatiloquus, -i *m.*; hariolus, -
i *m.*; haruspex, -icis *m.*; vates, -is *m.*; ὁ μαντευτής, -οῦ

wróżenie divinatio, -ōnis *f.*; vaticinatio, -ōnis *f.*; ἡ μαντεία, -ας

wróżka divinatrix, -icis *f.*; diva, -ae *f.*; hariola, -ae *f.*; fatídica, -ae *f.*; pythonissa, -ae *f.*;
vates, -is *f.*; ἡ μάντις, -εως

wróżyc augūro, 1, -āvi, -ātum; auspico, 1, -āvi, -ātum (auspicari); divīno, 1, -āvi, -ātum;
horiolor, 1, -ātus sum; praedico, 3, -dixi, -dictum; vaticino, 1, -āvi, -ātum (vaticinari);
μαντεύομαι

wryć imprimo, 3, -pressi, -pressum; infīgo, 3, -fixi, -fixum; incīdo, 3, -cīdi, -cīsum;
ἐμπήγνυμι

wryty infixus, 3; ἔμπηκτος, -ον

wrzask vociferatio, -ōnis *f.*; clamor, -ōris *m.*; clangor, -ōris *m.*; ἡ κραυγή, -ῆς;
ἡ αὔονή, -ῆς

wrzaskliwy clamōsus, 3; κραυγηρός, 3

wrzawa tumultus, -us (-i) *m.*; clamor, -ōris *m.*; clangor, -ōris *m.*; ὁ θόρυβος, -ου;
ἡ ἠχή, -ῆς; ὁ κλόνος, -ου; ὁ κέλαδος, -ου

wrzący fervens, -entis; ebulliens, -entis; παφλάζων, -ουσα, -ον

wrzątek ebulliens, -entis *n.*; aqua fervens; τὸ πάφλασμα, -ατος

wrzeciono fusus, -us *m.*; fusum, -i *n.*; modíolus, -i *m.*; terebellum, -i *n.*; ὁ ἄτρακτος, -ου;
ὁ κλωστήρ, -ῆρος

wrzeć aestuo, 1, -āvi, -ātum; fervēo, 2, fervui, -; elixo, 1, -āvi, -ātum; (e)bullio, 4, -īvi, -
ītum; παφλάζω; βράζω; ζέω

wrzenie ebullitio, -ōnis *f.*; ferventia, -ae *f.*; fervor, -ōris *m.*; aestuatio, -ōnis *f.*; ἡ
πάφλασις, -εως; (*zamieszanie*) tumultus, -us *m.*; ὁ θόρυβος, -ου

wrzesień September, -bris *f.*; ὁ βοηδρομιών, -ῶνος

wrzeszczeć vociferor, 1,-ātus sum; conclāmo, 1,-āvi,-ātum; κραυγάζω

wrzodowy ulcerōsus, 3; ἔλκωτικός, 3

wrzodzieć ūlceror, 1,-ātus sum; ἔλκóομαι

wrzodziejący (ex)ūlcerans,-antis; ulceratus, 3; ulcerōsus, 3; ἔλκώδης,-ες

wrzos erīca,-ae *f.*; ἡ ἐρείκη,-ης

wrzód ulcus,-ēris *n.*; herpes,-etis *m.*; τὸ ἔλκος,-εος; τὸ ἔλκωμα,-ατος

wrzucać inicio, 3,-iēci,-iectum (conicēre); iniacto, 1,-āvi,-ātum; immitto, 3,-misi,-
missum; εἰσβάλλω; ἐμβάλλω

wrzucony iniectus, 3; immissus, 3; εἴσβολος,-ον

wrzut iniectus,-us *m.*; ἡ εἰσβολή,-ῆς

wsadzać insero, 3,-serui,-sertum; impōno, 3,-posui,-pōsitum; ínfero,-fēre,-tuli,
illātum; indo, 3,-dīdi,-dītum; εἰστίθηναι; ἐμβιβάζω

wsaczać infiltro, 1,-āvi,-ātum; εἰσσταλάζω

wschodni orientālis,-e; ad orientem spectans,-antis (vergens,-entis); ἡῶος, 3;
ἀνατολικός, 3

wschodzić (ex)orior, 4, ortus sum (oritūrus); (ex)surgo, 3, -rexi,- rectum; ἀνατέλλω;
ἀναβαίνω; (*o roślinach*) herbescō, 3, -ui; germinescō, 3, -ui; ἀναφύομαι

wschód oriens,-entis *m.*; ortus,-us *m.*; ἡ ἀνατολή,-ῆς; ἡ ἠώς, ἡ οὔς

Lux ex oriente, luxus ex occidente.

wsiadać (*na konia, okręt*) equum (navem) conscendo, 3,-scendi,-scensum
(inscendēre, ascendēre); ἐπιβαίνω; ἀναβαίνω

wsiadanie conscensio,-ōnis *f.*; inscensio,-ōnis *f.*; ἡ ἐπίβασις,-εως

wsiąkać infiltror, 1,-ātus sum; absorbēor, 2,-sorptus sum; δεύομαι; εἰσσταλάζομαι

wsierdzie (*med.*) endocardium,-ii *n.*; τὸ ἐνδοκάρδιον,-ου

wskakiwać insilio, 4,-silui,-sultum; insulto, 1,-āvi,-ātum; me inicio, 3,-iēci,-iectum;
ἐφάλλομαι; εἰσπηδάω; ἐπορούω

wskazanie indicatio,-ōnis *f.*; ἡ δεῖξις,-εως

wskazany indicatus, 3; δεικτός, 3; δεδειγμένος, 3

wskaziciel index,-icis *m.*; ὁ δείκτης,-ου

wskazówka 1. (wskazanie) indicatio,-ōnis *f.*; indicium,-ii *n.*; praeceptum,-i *n.*;
praescriptum,-i *n.*; ἡ δεῖξις,-εως; τὸ δεῖγμα,-ατος; **2. (wskaźnik)** indicator, -
ōris *m.*; index,-icis *m.*; ὁ δείκτης,-ου; **3. (informacja)** demonstratio,-ōnis *f.*;
instructio,-ōnis *f.*; ἡ ἐνδειξις,-εως

Longum iter est per praecepta, breve et efficax per exempla. Vultus animi index.

wskazujący indicatīvus, 3; indicans,-antis; demonstratīvus, 3; demonstrans,-antis;
δεικτικός, 3

w. palec dígitus,-i *m.* index

wskazywać (de)monstro, 1,-āvi,-ātum; índico, 1,-āvi,-ātum; designo, 1,-āvi,-ātum;
ostendo, 3,-tendi,-tentum (-tensum); signífico, 1,-āvi,-ātum; (ἐν)δείκνυμι;
δηλόω; μηκύνω; μηνύω; φράζω; ὑποδείκνυμι

- wskaźnik** index,-icis *m.*; indicātor,-ōris *m.*; ὁ δείκτης,-ου
- wskrzesać (re)suscito**, 1,-āvi,-ātum; éxcito, 1,-āvi,-ātum; re(d)ánimo, 1,-āvi,-ātum;
vivífico, 1,-āvi,-ātum; ἀνεγείρω ἐκ νεκρῶν; ἐξανίστημι; ἐξεγείρω
- wskroś** trans *z acc.*; διὰ
na ~ pénitus
- wskrzewienie** resuscitatio,-ōnis *f.*; reanimatio,-ōnis *f.*; vivificatio,-ōnis *f.*;
ἡ ἀνέγερσις,-εως ἐκ νεκρῶν
- wskutek** propter *z acc.*; prae *z abl.*; κατὰ *z acc.*; ἔνεκα, εἵνεκεν *z gen.*
- wslawić** célebro, 1,-āvi,-ātum; gloriā *alqm* afficio, 3,-fēci,-fectum; *alicui* famam
conficio, 3,-fēci,-fectum; δοξάζω; δοξολογέω
- w. się** gloriā adipiscor, 3, adeptus sum; ἐνδοξάζομαι
- wsluchiwać się** attente aures attendo, 3,-ndi,-ntum (-nsum); ἀκριβῶς ἀκούω
- wspaniale** magnífice; λαμπρῶς
- wspaniałomyślność** generósitas,-ātis *f.*; magnánimītas,-ātis *f.*; liberālītas,-ātis *f.*; ἡ
μεγαλοφροσύνη,-ης
- wspaniałomyślny** generōsus, 3; magnánimus, 3; liberālis,-e; μεγαλόφρων,-ον
- wspaniałość** magnificentia,-ae *f.*; maiestas,-ātis *f.*; splendor,-ōris *m.*; ἡ δόξα,-ης; ἡ
μεγαλειότης,-ητος; ἡ μεγαλοσύνη,-ης
- wspaniały** magníficus, 3; meteōrus, 3; spléndidus, 3; praeclarus, 3; sumptuōsus, 3;
λαμπρός, 3; ἀγαυρός, 3; μεγαλοπρεπής,-ές; ἀγλαός, 3; θαυμάσιος, 3;
ἐνδοξος,-ον; ἐπιφανής,-ές; φαίδιμος, 3
- wsparcie** adiutorium,-ii *n.*; auxiliium,-ii *n.*; adiuventum,-i *n.*; subsidium,-ii *n.*;
subventio,-ōnis *f.*; subministratio,-ōnis *f.*; ἡ βοήθεια,-ας; τὸ βοήθημα,-ατος; ἡ
ὠφέλεια,-ας; ἡ ἐπιχορηγία,-ας
- wspierać** adiuto, 1,-āvi,-ātum; adiuvo, 1,-iuvī,-iutum; *alicui* adsum, adesse, affui;
auxilior, 1,-ātus sum; fovēo, 2, fovi, fotum; fucillo, 1,-āvi,-ātum; fulcio, 4,-līsi,-
lsum; subvenio, 4,-veni,-ventum; βοηθέω; ὠφελέω; συνυπουργέω; θάλλω;
συναγωνίζομαι
- wspinaczka** ascensio,-ōnis *f.*; ascensus,-us *m.*; escensus,-us *m.*; ἡ ἀνάβασις,-εως
- wspinać się** ascendo, 3,-ndi,-nsum (escendēre); ἀναβαίνω
- wspomagać** p. wspierać
- wspomagający** adiūvans,-antis; adiūtans,-antis; assistens,-entis; βοηθητικός, 3
- wspomaganie** adiutio,-ōnis *f.*; assistentia,-ae *f.*; subventio,-ōnis *f.*; ἡ βοήθεια,-ας
- wspominać** commémoro, 1,-āvi,-ātum; mentionem facio, 3, feci, factum; recordor, 1,-
ātus sum; ἀμαμιμνσκω; μνημονεύω
- wspomniany** commemoratus, 3; ἀνάμνητος,-ον
- wspomnienie** commemoratio,-ōnis *f.*; memoratus,-us *m.*; memoria,-ae *f.*;
reminiscentia,-ae *f.*; mentio,-ōnis *f.*; recordatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀνάμνησις,-εως; ἡ
μνεΐα,-ας; ἡ ὑπόμνησις,-εως
- wspornik** sustentāculum,-i *n.*; τὸ ὑποστέριγμα,-ατος
- wspólnictwo** participatio,-ōnis *f.*; ἡ συμμετοχία,-ας

- wspólniczka** communicatrix, -icis *f.*; consors, -rtis *f.*; participatrix, -icis *f.*; socia, -ae *f.*;
ή συγκοινωνός, -οῦ; ή συμμετοχος, -ου
- wspólnie** commúnter, promíscue, unanímiter, unā, iunctim, ínicem; όμόθυι;
όμοθυμαδόν; σύν
- wspólnik** communicātor, -ōris *m.*; participātor, -ōris *m.*; socius, -ii *m.*; consors, -rtis *m.*;
párticeps, -cipis *m.*; ό συγκοινωνός, -οῦ; ό συμμετοχος, -ου; ό σύζυγος, -ου; ό
συνέταιρος, -ου
- wspólnota** commúnitas, -ātis *f.*; communitio, -ōnis *f.*; consortium, -ii *n.*; contubernium, -ii
n.; societas, -ātis *f.*; ή κοινωνία, -ας; ή όμιλία, -ας
- wspólny** commūnis, -e; promíscuus, 3; sociālis, -e; κοινός, 3
Commūne perículum concordíā propulsandum.
- współbiedniak** commensalis, -is *m.*; convīva, -ae *m.*; convictor, -ōris *m.*; ό
συμπότης, -ου
- współbrzmiący** unísonus, 3; cónsonans, -antis; cónsonus, 3; σύμφωνος, -ον
- współbrzmienie** consonantia, -ae *f.*; ή συμφωνία, -ας; ή συμφώνησις, -εως
- współcierpieć** compator, 3, -passus sum; συμπαθέω; συμπάσχω; συγκακοπαθέω
- współczasowość (jednoczesność)** simultanēitas, -ātis *f.*; synchronia, -ae *f.*; ή
συγχρονία, -ας
- współczesność** aetas, -ātis *f.* nostra; ό νῦν
- współczesny 1. (jednoczesny)** contemporāneus, 3; contemporālis, -e; simultāneus, 3;
σύγχρονος, -ον; **2. (nowoczesny)** modernus, 3; novus, 3; νεότροπος, -ον;
νεώτερος, 3
- współczucie** consensus, -us *m.*; commiseratio, -ōnis *f.*; compassio, -ōnis *f.*;
condolentia, -ae *f.*; misericordia, -ae *f.*; empathia, -ae *f.*; sympathia, -ae *f.*; ή
συμπάθεια, -ας; ή συμπάθησις, -εως
- współczuć** compator, 3, -passus sum; (com)misérēor, 2, -itus sum; condolēo, 2, -ui, - ;
consentio, 4, -sensi, -sensum; συμπαθέω; συμπάσχω; σπλαγχνίζομαι
- współczujący** cóndolens, -entis; compatiens, -entis; συμπαθής, -ές; οϊκτίρμων, -ον
- współczulny** consensuālis, -e; sympathicus, 3; συμπαθής, -ές
- współczynnik** efficiens, -entis *n.*; cofactor, -ōris *m.*; τὸ συνεργόν, -οῦ
- współdziałać** cóoperor, 1, -ātus sum; collabōro, 1, -āvī, -ātum; *alicui* intersum, -esse, -
fui; συνεργάζομαι; συμπράττω; συνεργέω
- współdziałający** cóoperans, -antis; collabōrans, -antis; unā agens, -entis; synérgicus, 3;
synergéticus, 3; συνεργός, -όν
- współdziałanie** coactio, -ōnis *f.*; cooperatio, -ōnis *f.*; collaboratio, -ōnis *f.*; interactio, -
ōnis *f.*; synergismus, -i *m.*; ή συνεργία, -ας
- współdźwięczność** consonantia, -ae *f.*; ή συμφωνία, -ας
- współlistnieć** coexsisto, 3, -stiti, -statūrus; convīvo, 3, -vixi, -victum; συνυπάρχω;
συνυφίστημι
- współlistnienie** coexsistentia, -ae *f.*; conviventia, -ae *f.*; convictus, -us *m.*; ή
συνύπαρξις, -εως; ή συνυπόστασις, -εως

- współlokator** coinquilīnus, -i *m.*; ὁ σύννοικος, -ου
- współmałzonek** coniunx, -iugis *m.f.*; ὁ, ἡ σύγγαμος, -ου
- współmierny** adaequatus, 3; commensurābilis, -e; σύμμετρος, -ον
- współobywatel** (con)civis, -is *m.*; ὁ συμπολίτης, -ου
- współpraca** cooperatio, -ōnis *f.*; collaboratio, -ōnis *f.*; ὄpera, -ae *f.* mútua; ἡ συνεργία, -ας
- współpracować** collabōro, 1, -āvi, -ātum; coōperor, 1, -atus sum; sociam ὄperam navo, 1, -āvi, -ātum; συνεργέω; συμπράττω
- współpracownik** collaborātor, -ōris *m.*; cooperātor, -ōris *m.*; ὄperis socius, -ii *m.*; ὁ συνεργάτης, -ου; ὁ συνεργός, -οῦ
- współrzędna** (*mat.*) coordinata, -ae *f.*; ἡ συντακτή, -ῆς
- współrzędność** coordinatio, -ōnis *f.*; ἡ σύνταξις, -εως
- współrzędny** coordinatus, 3; adiunctus, 3; συντακτός, 3
- współtowarzysz** contubernalis, -is *m.*; comes, -itis *m.*; collēga, -ae *m.*; sodalis, -is *f.*; ὁ συνέταιρος, -ου
- współuczestniczyć** compartícipo, 1, -āvi, -ātum; *alicui* intersum, -esse, -fui; συνέχω; συγκοινωνέω; συμμερίζομαι
- współuczestnik** (com)partíciceps, -ipitis *m.*; ὁ συμμετόχος, -ου; ὁ συγκοινωνός, -οῦ
- współudział** (com)participatio, -ōnis *f.*; consortium, -ii *n.*; consortio, -ōnis *f.*; ἡ συμμετοχή, -ῆς; ἡ (συγ)κοινωνία, -ας
- współwięzień** concaptīvus, -i *m.*; ὁ συναιχμάλωτος, -ου
- współwłaściciel** comproprietarius, -ii *m.*; possessionum particeps, -ipis *m.*; ὁ συνιδιοκτήτης, -ου
- współwłaścicielka** comproprietaria, -ae *f.*; ἡ συνιδιοκτήτις, -ιδος
- współzależność** correlatio, -ōnis *f.*; συνυπόταξις, -εως
- współzawodnictwo** aemulamentum, -i *n.*; aemulatio, -ōnis *f.*; certāmen, -īnis *n.*; competitio, -ōnis *f.*; concurentia, -ae *f.*; rivalītas, -ātis *f.*; *rivalisatio, -ōnis *f.*; zelus, -i *m.*; ὁ ζῆλος, -ου; τὸ ζῆλος, -εος; ἡ ἀμιλλα, -ας; ὁ ἀγών, -ῶνος
- współzawodniczyć** aemulor, 1, -ātus sum; cómpeto, 3, -īvi, -ītum; concerto, 1, -āvi, -ātum; concurro, 3, -(cu)curri, -cursum; contendo, 3, -ndi, -ntum (-nsum); *rivaliso, 1, -āvi, -ātum; ζηλεύω; ζηλόω; ἀμιλλάομαι; ἀγωνίζομαι
- współzawodnik** aemulātor, -ōris *m.*; concurrens, -entis *m.*; competītor, -ōris *m.*; concertātor, -ōris *m.*; rivalis, -is *m.*; ὁ ἀμιλλητήρ, -ῆρος; ὁ ζηλοτής, -οῦ
- współżycie 1. p. spółkowanie; 2. (wspólne życie)** commensualismus, -i *m.*; cohabitatio, -ōnis *f.*; coexistentia, -ae *f.*; conviventia, -ae *f.*; ἡ συμβίωσις, -εως; ἡ συνοίκησις, -εως; **3. (symbioza)** symbiōsis, -is *f.*; ἡ συμβίωσις, -εως
- współżyć 1. p. spółkować; 2. (wspólnie żyć)** cohábito, 1, -āvi, -ātum; convīvo, 3, -vixi, -victum; *cum alqo* vivēre; συνοικέω; συμβιώω; συζῶ
- wstawać** surgo, 3, surrexi, surrectum; ἀνίσταμαι
- wstawiać** interpōno, 3, -posui, -pōsitum; interpōlo, 1, -āvi, -ātum; intercālo, 1, -āvi, -ātum; intérsero, 3, -serui, -sertum; ἐντίθημι; (**w. się**) intercēdo, 3, -cessi, -cessum;

- róstulo, 1, -āvi, -ātum (deprecari, rogare) *pro alqo*; ὑπερεντυγχάνω; παραιτέομαι
- wstawianie** interpositio, -ōnis *f.*; interpolatio, -ōnis *f.*; ἡ ἔνθεσις, -εως; (**w. się**)
intercessio, -ōnis *f.*; deprecatio, -ōnis *f.*; ἡ ὑπερεντυχία, -ας
- wstawiennictwo** intercessio, -ōnis *f.*; deprecatio, -ōnis *f.*; ἡ ἔντευξις, -εως; ἡ
ὑπερεντυχία, -ας
- wstawka** interpolatio, -ōnis *f.*; insertio, -ōnis *f.*; digressus, -us *m.*; embolium, -ii *n.*; τὸ
ἔνθεμα, -ατος
- wstąpić** p. wstępować
- wstąpienie 1. (do środka)** ingressio, -ōnis *f.*; ingressus, -us *m.*; introitus, -us *m.*; ἡ
εἴσβασις, -εως; ἡ ἔμβασις, -εως; **2. (w górę)** ascensio, -ōnis *f.*; ascensus, -us *m.*;
escensio, -ōnis *f.*; ἡ ἀνάβασις, -εως
- wstażka** fascia, -ae *f.*; illigamentum, -i *n.*; laminiscus, -i *m.*; licium, -ii *n.*; taenia, -ae *f.*;
vitta, -ae *f.*; lamna, -ae *f.*; strópułus, -i *m.*; ὁ σφιγκτήρ, -ῆρος; ἡ ταινία, -ας
- wstecz** retro, retrorsum; ὀπισθεν; ὀπίσω; εἰσόπιν
- Lex retro non agit.**
- trzy lata** ~ tres annos ante
- wsteczniactwo** *obscurantismus, -i *m.*; rerum novarum repugnantia, -ae *f.*; ἡ
παλινσκοπία, -ας
- wsteczny** recurrens, -entis; regressivus, 3; reactionarius, 3; retroversus, 3; contrarius,
3; παλίνδρομος, -ον; παλίνστρεπτος, -ον
- wstęga** lamna, -ae *f.*; religāmen, -īnis *n.*; retināculum, -i *n.*; stemma, -atis *n.*; vitta, -ae *f.*;
laminiscus, -i *m.*; fascia, -ae *f.*; τὸ στέμμα, -ατος; ἡ ταινία, -ας
- wstęp 1. (wejście)** aditus, -us *m.*; accessus, -us *m.*; atrium, -ii *n.*; intróitus, -us *m.*;
vestíbulum, -i *n.*; ἡ εἴσοδος, -ου; ἡ εἴσβασις, -εως; **2. (przedmowa)**
introductio, -ōnis *f.*; praefatio, -ōnis *f.*; praeámbulum, -i *n.*; exordium, -ii *n.*;
prooemium, -ii *n.*; τὸ προοίμιον, -ου; ἡ εἰσαγωγή, -ῆς
- wstępny** introductivus, 3; praeliminaris, -e; exordiālis, -e; προοιμιακός, 3
- wstępowanie** p. wstąpienie
- wstępować 1. (wejść do środka)** intro, 1, -āvi, -ātum; ingredior, 3, -gressus sum;
introeo, 4, -īvi (-ii), -itum; incēdo, 3, -cessi, -cessum; invādo, 3, -vāsi, -vāsum;
εἰσβαίνω; ἔμβαίνω; εἰσέρχομαι; ἔμβατεύω; **2. (wejść na górę)** ascendo, 3, -
ndi, -nsum; scando, 3, scandi, scansum; scalor, 1, -ātus sum; ἀναβαίνω; ἀνέρχομαι
- wstępujący 1. (do środka)** intrans, -antis; ingrediens, -entis; εἰσερχόμενος, 3; **2. (w
góρę)** ascendens, -entis; ἀνερχόμενος, 3
- wstręt** abominatio, -ōnis *f.*; aversio, -ōnis *f.*; aversatio, -ōnis *f.*; taedium, -ii *n.*;
fastidium, -ii *n.*; odium, -ii *n.*; τὸ βδέλυγμα, -ατος; τὸ στύγημα, -ατος; ἡ
ἀποθυμία, -ας
- w. do kobiet** misogynia, -ae *f.*; ἡ μισογυνία, -ας
- w. do mężczyzn** misandria, -ae *f.*; ἡ μισανδρία, -ας
- w. do małżeństwa** misogamia, -ae *f.*; ἡ μισογαμία, -ας
- wstręt czuć alqm alicuius rei** taedet, 2, taedit (taesum est); abóminor, 1, -ātus sum;

βδελύσσομαι; μισέω

wstrętny abominatus, 3; abominandus, 3; abominábilis,-e; aversábilis,-e; taediōsus, 3; odiōsus, 3; fastidiōsus, 3; foedus, 3; taeter, 3; ἀθέμιτος,-ον; βδελυρός, 3; βδελυκτός, 3; ὀκνηρός, 3; στυγητός, 3

Nulla tam odiōsa narratio, quam sui ipsius laus.

wstrząs commōtus,-us *m.*; commotio,-ōnis *f.*; concussio,-ōnis *f.*; conquassatio,-ōnis *f.*; convulsio,-ōnis *f.*; concussus,-us *m.*; percussio,-ōnis *f.*; ἡ ἔνοσις,-εως; ὁ σεισμός,-οῦ

wstrząsać ágito, 1,-āvi,-ātum; commovēo, 2,-mōvi,-mōtum; concutio, 3,-cussi, -cussum; conquasso, 1,-āvi,-ātum; convello, 3,-velli (-vulsi)-vulsum; σεῖω; κινέω; τινάσσω; συσπάράσσω

wstrząsający 1. (potrząsający) conquassans,-antis; commōvens,-entis; concutiens,-entis; σεῖων,-ουσα,-ον; **2. (straszny)** horríbilis,-e; terríbilis,-e; tremendus, 3; φοβερός, 3; θαμβητός, 3

wstrząśnięty commōtus, 3; conquassatus, 3; concussus, 3; θαμβαλέος, 3; σειωμένος, 3

wstrzemięzliwość abstinentia,-ae *f.*; carimonia,-ae *f.*; cástītas,-ātis *f.*; continentia,-ae *f.*; moderantia,-ae *f.*; temperantia,-ae *f.*; ἡ ἐγκράτεια,-ας

wstrzemięzliwy abstemius, 3; cóntinens,-entis; parcus, 3; moderatus, 3; témperans,-antis; ἐγκρατής,-ές; νηφάλιος, 3

wstrzykiwać inicio, 3,-iēci,-iectum; inijectionem facio, 3, feci, factum; ἐνίημι

wstrzyknięcie iniectio,-ōnis *f.*; ἡ ἔνεσις,-εως

wstrzyknięty iniectus, 3; ἐνετός, 3

wstrzymanie retinentia,-ae *f.*; ἐποχή,-ῆς

wstrzymywać impedio, 4,-īvi,-ītum; retinēo, 2,-tinui,-tentum (attinēre); coercēo, 2,-cui,-citum; prohibēo, 2,-ui,-itum (cohibēre); témpero, 1,-āvi,-ātum; ἐπέχω; κωλύω; ἐνοχλέω

w. się me abstinēo, 2,-tinui,-tentum *alqa re*; me témpero, 1,-āvi,-ātum *ab alqa re*; ἐπέχω ~ **wyrok** suspendo, 3,-pendi,-pensum; ~ **lzy** lácrimas cohibēre

wstyd pudor,-ōris *m.*; pudicitia,-ae *f.*; verecundia,-ae *f.*; ἡ αἰδώς, αἰδοῦς; ἡ αἰσχύνη,-ης

wstydlivość pudicitia,-ae *f.*; verecundia,-ae *f.*; ἡ αἰδώς, αἰδοῦς; ἡ αἰσχυντηλία,-ας *Verecundia omnium virtutum custos est.*

wstydlivy púdicus, 3; pudens,-entis; pudibundus, 3; verecundus, 3; modestus, 3; σεμνός, 3; αἰσχυντηλός, 3

wstydzić się pudet, 2, pudit me *alicuius rei*; erubesco, 3,-bui; confundor, 3,-fusus sum; verecundor, 1,-ātus sum; αἰσχύνομαι; αἰδέομαι

wsuwać interpōno, 3,-posui,-pósitum; introdūco, 3,-xi,-ctum; ἐντίθημι

wsysać (ad)sugo, 3,-xi,-ctum; εἰσμύζω

wsysanie resorptio,-ōnis *f.*; adsuctio,-ōnis *f.*; ἡ εἰσμύζησις,-εως

wsza pedícūlus,-i *m.*; ὁ φθείρ, φθειρός

wszawica pediculōsis,-is *f.*; ἡ φθειρίασις,-εως

wszawy pedicularis,-e; φθειρώδης,-εσ

wszczep implantum,-i *n.*; intarsio,-ōnis *f.*; ἡ ἔμφυσις, -εως

wszczepiać ingénero, 1,-āvi,-ātum; implanto, 1,-āvi,-ātum; ínsero, 3,-sēvi,-situm;
ἐμφυτεύω; ἐμφύω; ἐγκεντρίζω

wszczepienie affixio,-ōnis *f.*; implantatio,-ōnis *f.*; inoculatio,-ōnis *f.*; insertio,-ōnis *f.*;
ἡ ἔμφυσις,-εως

wszczepiony implantatus, 3; insertus, 3; inoculatus, 3; insitus, 3; ἔμφυτος,-ον

wszczynać initio, 1,-āvi,-ātum; incipio, 3,-cēpi,-ceptum; ordior, 4, orsus sum;
ἀπάρχομαι

w. niepokoje motus facio, 3, feci, factum; seditioes (agitationes) ordior, 4, orsus sum; θορυβέω; ὀχλοποιέω

w. wojnę bellum ínfero, inférre, íntuli, illātum; bellum suscipio, 3,-cepi,-ceptum;
ἐπιστρατεύω; ἐκπολεμῶ

w. sprawę na nowo reassūmo, 3,-sumpsi,-sumptum; ἀνέρχομαι

wszechmoc omnipotentia,-ae *f.*; ἡ παντοκρατία,-ας

wszechmocny omnípotens,-entis; παντοκράτωρ,-ορος

wszechnica univérsitas,-ātis *f.* studiorum; τὸ πανεπιστήμιον,-ου

wszechobecność ubiqúitas,-ātis *f.*; ἡ πανουσία,-ας

wszechstronnie universáliter; παμπλεύρως

wszechstronność universálitás,-ātis *f.*; ἡ πανεπιστήμη,-ης

wszechstronny universális,-e; omni eruditione imbūtus, 3; πανεπιστήμων,-ον

wszechświat universum,-i *n.*; universus,-i *m.*; univérsitas,-ātis *f.*; omnium rerum
natūra,-ae *f.*; τὰ ὅλα,-ων; τὰ πάντα,-ων; τὸ σύμπαν,-αντος; ὁ κόσμος,-ου

wszechwładny omnípotens,-entis; παντοκράτωρ,-ορος

wszelki, wszystek omnis,-e; quisque, quaeque, quodque; totālis,-e; totus, 3; ὅλος, 3;
πᾶς, πᾶσα, πᾶν; ἅπας, ἅπασα; ἅπαν; ἕκαστος, 3

**Non omnis moriar. Non omnia póssumus omnes. Omnia ergo quaecumque vultis,
ut faciant vobis hómines, et vos fácite illis.**

wszerz in latitúdinem; εἰς πλάτος

~ **i wzduż** in (per) longitúdinem et latitúdinem

wszędzie passim, quálibet, úbique, ubílibet, ubíubi, úbivis; πανταχοῦ; πανταχῆ;
ἐκάστοθι

wszystko omnia,-ium *n.pl.*; totum,-i *n.*; cuncta,-ōrum *n.pl.*; τὰ ὅλα,-ων; τὰ πάντα,-ων

Non omnes póssumus omnia. Omnia praeclara rara. Qui totum vult, totum perdit.

wszystkożerny omnivōrus, 3; πανταφάγος,-ον

wszywać insuo, 3,-sui,-sūtum; εἰσράπτω

wścibiać súbsero, 3, -serui,-sertum; πολυπραγμονέω

wścibski subsertīvus, 3; nasūtus, 3; curiōsus, 3; ómnibus se immiscens negótiis;

πολυπράγμων,-ον; πραγματοκόπος,-ον; ἄλλοτριεπίσκοπος,-ον

wścibstwo subsertio,-ōnis *f.*; curiósitas,-ātis *f.*; ἡ πολυπραγμοσύνη,-ης

wścikać się insanio, 4,-īvi,-ītum; rabidio, 1,-āvi,-ātum; furo, 3, -, -; rabio, 3, -, -;

- saevio, 4, -īvi, -itum; μαίνομαι; λυσσάω
- wścieklizna** lyssa, -ae f.; lytta, -ae f.; hydrophobia, -ae f.; rabies, -ei f.; ή λύσσα, -ης; ή υδροφοβία, -ας
- wściekłość** furia, -ae f.; furiōsitas, -ātis f.; furor, -ōris m.; rabies, -ei f.; ό θυμός, -οῦ; ή λύσσα, -ης; ή λυσσομανία, -ας
- wściekły** furibundus, 3; furiōsus, 3; rábidus, 3; rabiōsus, 3; saevus, 3; vesānus, 3; λυσσελέος, 3; λυσσήρης, -ες; ραγδαίος, 3
- wślizgiwać się** irrēpo, 3, -repsi, -reptum; inserpo, 3, -serpsi, -serptum; illabor, 3, -lapsus sum; subintroeo, 4, -ivi (-ii), -itum; εισέρπω; παρεισέρχομαι
- wśród** p. między
- wtajemniczać** initio, 1, -āvi, -ātum; inauguro, 1, -āvi, -ātum; έμμυέω; μυσταγωγέω; τελειόω
- wtajemniczenie** initiatio, -ōnis f.; initiamentum, -i n.; initium, -ii n.; misterium, -ii n.; sacramentum, -i n.; ή έμμύησις, -εως; ή μυσταγωγία, -ας
- wtargnąć** aggredior, 3, -gressus sum; invādo, 3, -vāsi, -vāsum; irrumpo, 3, -rūpi, -ruptum; irruo, 3, -ui, -; ίnvehor, 3, -vectus sum; εισβάλλω
- wtargnięcie** aggressio, -ōnis f.; invasio, -ōnis f.; irruptio, -ōnis f.; ή εισβολή, -ής
- wtedy** tunc, tum, inde; τότε; ένθα; ένθάδε; άρα
- wtem** súbito, inopināto, repente, tum; άφνω; έξαίφνης
- wtenczas** tunc, tum, illo témpore; ένθα
- wtłoczyć** inculco, 1, -āvi, -ātum; infercio, 4, -fersi, -fersum (-fertum); imprimo, 3, -pressi, -pressum; εισθλίβω
- wtopienie** inclusio, -ōnis f.; ή έντήκωσις, -εως
- wtorek** dies, -ei f. Martis; (w chrześcijaństwie) feria, -ae f. tertia; ή Τρίτη, -ης
- wtórny** secund(ari)us, 3; δεύτερος, 3
- wtórować** assecundo, 1, -āvi, -ātum; δευτερόω
- wtrącać** conicio, 3, -iēcī, -iectum; intercālo, 1, -āvi, -ātum; interpōlo, 1, -āvi, -ātum; immitto, 3, -misi, -missum; insero, 3, -serui, -sertum; εισωθέω; έμβάλλω
- w. do więzienia** in carcerem (in víncula) conicio, 3, -iēcī, -iectum; δεσμεύω; φυλακίζω
- w. się** íngero, 3, -gessi, -gestum; intervenio, 4, -veni, -ventum; πολυπραγμονεύω
- w. się w mowę** interfor, 1, -fatus sum; interloquor, 3, -locūtus sum; interpello, 1, -āvi, -ātum; προσλέγω
- wtrącenie** intercalatio, -ōnis f.; interpolatio, -ōnis f.; insertio, -ōnis f.; immissio, -ōnis f.; ό εισωθισμός, -οῦ; ή έμβολή, -ής
- w. się** ingerentia, -ae f.; interventio, -ōnis f.; ή πολυπραγμοσύνη, -ης
- w. się w mowę** interpellatio, -ōnis f.; ή πρόσλεξις, -εως
- wtrącony** inclūsus, 3; interiectus, 3; intercalatus, 3; interpolatus, 3; intersertus, 3; έπακτός, 3
- wtręt** inclusio, -ōnis f.; infixus, -us m.; ή εισώθησις, -εως; ή έμβολή, -ής
- wtyczka** obturamentum, -i n.; ή επιβύστρα, -ας
- wtykać** infigo, 3, -fixi, -fixum; insero, 3, -serui, -sertum; infercio, 4, -fersi, -fertum;

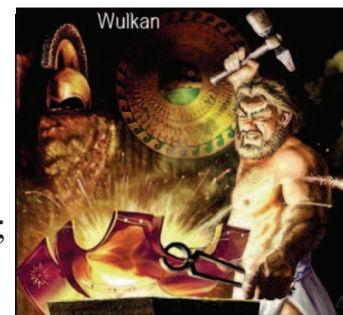

- ἐμβύω; εἰσωθέω; ἐμπείρω
wuj avúncŭlus,-i *m.*; ὁ θεῖος,-ου
wujenka avúncŭla,-ae *f.*; ἡ γύνη τοῦ θείου
wulgarny vulgaris,-e; obscaenus, 3; δημοειδής,-ές; συρφετώδης,-ες
Wulkan Vulcānus,-i *m.*; Ἡφαιστος,-ου
Rzymskie bóstwo utożsamiane z greckim —> Hefajstosem.
wulkan vulcānus,-i *m.*; τὸ ἠφαιστειον,-ου
wulkaniczny vulcānicus, 3; ἠφαιστώδης,-ες
wwiewać insufflo, 1,-āvi,-ātum; ἐμφυσάω(ἐν)δείκνυμι;
wwozić ínveho, 3,-vexi,-vectum; importo, 1,-āvi,-ātum; εἰσάγω; εἰσκομίζω
wwóz importatio,-ōnis *f.*; invectio,-ōnis *f.*; ἡ εἰσαγωγή,-ῆς
wy vos; ὑμεῖς
wybaczać p. przebaczać
Amāre humānum est, humānum ignoscere est. Fácile álīs ignoscet, qui sua vitia nóverit.
wybawca liberātor,-ōris *m.*; redemptor,-ōris *m.*; salvātor,-ōris *m.*; sospitātor,-ōris *m.*; servātor,-ōris *m.*; ὁ σωτήρ,-ῆρος; ὁ ἐλευθερωτής,-οῦ; ὁ λυτρωτής,-οῦ
wybawiać líbero, 1,-āvi,-ātum *alqa re*; sóspito, 1,-āvi,-ātum; rédimo, 3,-ēmi,-emptum; salvo, 1,-āvi,-ātum; servo, 1,-āvi,-ātum; σφάζω; ἐλευθερώω; ἐρύω; ῥύομαι; λυτρόομαι
wybawienie liberatio,-ōnis *f.*; redemptio,-ōnis *f.*; salus,-ūtis *f.*; ἡ σωτηρία,-ας
wybieg (podstęp) astutia,-ae *f.*; dolus,-i *m.*; ambāges,-um *f.pl.*; afannae,-arum *f.pl.*; subterfugium,-ii *n.*; ὁ δόλος,-ου; ἡ μηχανή,-ῆς; ἡ μεθοδεία,-ας
wybiegać excurro, 3,-(cu)curri,-cursum; prorumpo, 3,-rūpi,-ruptum; ἐκτρέχω; (*naprzeciw*) *alicui* occurro, 3,-(cu)curri,-cursum; ἀντιτρέχω
wybierać (s)éligo, 3,-legi,-lectum (deligere); eximo, 3,-ēmi,-mptum; exopto, 1,-āvi,-ātum; expromo, 3,-ompsi,-omptum; ἐκλέγω; (προ)χειροτονέω; αἰρέομαι; αἰρετίζω; (*urzędników*) creo, 1,-āvi,-ātum; éligo, 3,-lēgi,-lectum; suffragor, 1,-ātus sum; *alqm* facio, 3, feci, factum *alqm*; σημαίνομαι
wybieralny electīvus, 3; electíbilis,-e; ἐκλεκτός, 3
wybijać excutio, 3,-cussi,-cussum; mulco, 1,-āvi,-ātum; καταθλάω
~ oko óculum effodio, 3,-fōdi,-fōssum; ~ **szybę** vitrum extundo, 3,-tūdi,-tūsum; ~ **zęby** edento, 1,-āvi,-ātum
wybiórczy electīvus, 3; ἐκλεκτικός, 3
wybitny conspícuus, 3; éminens,-entis; egregius, 3; praecēlens,-entis; illustris,-e; insignis,-e; ὑπερβάλλων,-ον; μεγαλοπρεπής,-ές; ἄκρος, 3; ἐκλεκτός, 3; ἐπιφανής,-ές; σπουδαῖος, 3
wybladły pállidus, 3; χλωρός, 3
wyblakły excoloratus, 3; décolor,-ōris; ἀχρώματος,-ον; ἔξανθος,-ον
wyborca elector,-ōris *m.*; suffragātor,-ōris *m.*; ὁ ἐκλογεύς,-έως; ὁ ψηφοφόρος,-ου
wyborczy electorālis,-e; electorius, 3; suffragatorius, 3; comitiālis,-e; ἐκλεκτικός, 3;

- ψηφοφορητικός, 3
wyborny éminens,-entis; excellens,-entis; exquisītus, 3; magníficus, 3; eximius, 3; egregius, 3; óptimus, 3; praestans,-antis; ἐκλεκτός, 3; ἔκλογος,-ον; ὑπερβάλλων,-ον
wyborowy delectus, 3; perfectus, 3; egregius, 3; eximius, 3; ἄριστος, 3; τέλειος, 3; βέλτιστος, 3
wybory suffragium,-ii *n.*; suffragatio,-ōnis *f.*; electio,-ōnis *f.*; ἡ ψηφοφορία,-ας
wybór (s)electio,-ōnis *f.*; optio,-ōnis *f.*; dilectus,-us *m.*; ἡ ἐκλογή,-ῆς; ἡ ἔκλεξις,-εως
wybrakowany defectīvus, 3; eiectus, 3; βεβλημμένος, 3
wybrany electus, 3; ἐκλεκτός, 3
wybredny fastidiōsus, 3; delicatus, 3; élegans,-antis; ὑπερακριβής,-ές
wybrnąć exeo, 4,-ii (-īvi),-itum; ἐκβαίνω; ἐξέρχομαι
wybroczyzny suffusio,-ōnis *f.* (sánguinis); sugillatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκχύμωσις,-εως; ἡ ἔκχυσις,-εως
wybryk excessus,-us *m.*; lusus,-us *m.*; ἡ ἔκβασις,-εως; τὸ ῥδιούργημα,-ατος
Lusus natūrae.
wybrzeże litus,-ōris *n.*; ripa,-ae *f.*; maritima,-ōrum *n.pl.*; ora,-ae *f.*; sinus,-us *m.*; ἡ ἀκτή,-ῆς; τὸ ἄκτιον,-ου; ἡ παραλία,-ας
wybrzuszenie varicōsitas,-ātis *f.*; protumescencia,-ae *if.*; τὸ οἶδμα,-ατος
wybrzuszony protúmīdus, 3; οἰδηματώδης,-εσ**wybuch** eruptio,-ōnis *f.*; diruptio,-ōnis *f.*; explosio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκρηξις,-εως
wybuchać erumpo, 3,-rūpi,-ruptum (dirumpĕre); explōdo, 3,-plōsi,-plōsum; ἐκρήγνυμαι
wybuchowość explosibīlitas,-ātis *f.*; eruptibīlitas,-ātis *f.*; ἡ ἐκρηκτότης,-ητος
wybuchowy explosibīlis,-e; explosīvus, 3; dirumpens,-entis; ἐκρηκτικός, 3; (*o charakterze*) impetuōsus, 3; iracundus, 3; ὀρμητικός, 3
wybujałość exuberantia,-ae *f.*; luxuria,-ae *f.*; ἡ ὑπερβολή,-ῆς
wybujały exúberans,-antis; exsultans,-antis; luxuriōsus, 3; ὑπέρβολος,-ον
wychodzić exeo, 4,-īvi (-ii),-ītum; egredior, 3,-gressus sum; excēdo, 3,-cessi,-cessum (discedĕre, procedĕre); evādo, 3,-vāsi,-vāsum; evenio, 4,-vĕni,-ventum; ἐκβαίνω; ἀποβαίνω; ἔξειμι; ἐξέρχομαι; ἐκχωρέω; ἐξπορεύομαι
w. = **wyruszać** proficiscor, 3,-fectus sum; πορεύομαι
w. = **przesiedlać się** emigro, 1,-āvi,-ātum; ἐξοικέω
w. za mąż nubo, 3, nupsi, nuptum *alicui*; marītum duco, 3, duxi, ductum; uxōror, 1,-ata sum; νυμφεύομαι; γαμέω
wychodźca emigrans,-antis *m.*; emigrātor,-ōris *m.*; demigrātor,-ōris *m.*; ὁ ἐξοίκιστος,-ου
wychodźctwo emigratio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξοίκησις,-εως
wychować edūco, 1,-āvi,-ātum; erudio, 4,-īvi,-ītum; éxcolo, 3,-lui,-ltum; instruo, 3,-

struxi, -structum; instituo, 3, -stitui, -stitūtum; paedagōgo, 1, -āvi, -ātum; ἐκτρέφω;
παιδεύω; παιδαγωγέω

wychowanek alumnus, -i *m.*; educatus, -i *m.*; τὸ παίδευμα, -ατος

wychowanie disciplīna, -ae *f.*; educatio, -ōnis *f.*; eruditio, -ōnis *f.*; nutrimentum, -i *n.*;
paedagogatus, -us *m.*; institutio, -ōnis *f.*; humānitas, -ātis *f.*; ἡ παιδεία, -ας; ἡ
παίδευσις, -εως; ἡ ἐκτροφή, -ῆς

wychowawca educātor, -ōris *m.*; moderātor, -ōris *m.*; erudītor, -ōris *m.*; instructor, -ōris
m.; mōnitor, -ōris *m.*; nutritor, -ōris *m.*; paedagogus, -i *m.*; praeceptor, -ōris *m.*; ὁ
παιδαγωγός, -οῦ; ὁ παιδευτής, -οῦ

wychowawczy educatīvus, 3; edūcans, -antis; docens, -entis; instítuens, -entis;
παιδαγωγικός, 3; παιδευτικός, 3

wychowawczyni educatrix, -icis *f.*; ἡ παιδευτίς, -ίδος

wychrząkać éxscreo, 1, -āvi, -ātum; ἐκχρέμπτομαι

wychudły emaceratus, 3; maciatus, 3; macer, 3; macilentus, 3; λαγαρός, 3

wychudzać macio, 1, -āvi, -ātum; macefacio, 3, -fēci, -factum; λεπτύνω

wychudzenie emaciatio, -ōnis *f.*; macies, -ei *f.*; ἡ λέπτυνσις, -εως

wychudzony emaceratus, 3; maciatus, 3; λαγαρός, 3

wychwalać clarífico, 1, -āvi, -ātum; glorífico, 1, -āvi, -ātum; (di)laudo, 1, -āvi, -ātum;
magnífico, 1, -āvi, -ātum; ἐνδοξάζω; αἰνέω; ἐγκωμιάζω; πανηγυρίζω;
εὐλογέω; ἐπαινέω; ὕμνέω

wychylać 1. (wypić) vacuefacio, 3, -fēci, -factum; ἐκκανάσσω; **2. (odchylić)** declino,
1, -āvi, -ātum; ἐκκλίνω

wyciąg 1. (ekstrakt) extractum, -i *n.*; infusum, -i *n.*; sucus, -i *m.*; τὸ ἀπόβλεγμα, -
ατος; τὸ χύλισμα, -ατος; **2. (streszczenie)** summarium, -ii *n.*; breviarium, -ii *n.*; ἡ
ἀνακεφαλαίωσις, -εως; **3. (rozciągnięcie)** extensio, -ōnis *f.*; ὁ τόνος, -ου; **4.**
(winda) elevātor, -ōris *m.*; elevatrum, -i *n.*; ὁ ἀνελκυστήρ, -ῆρος; ὁ
ἀναφορεύς, -έως; **5. (cytat z książki)** excarpsum, -i *n.*; excerptum, -i *n.* (*też*
plur.); epítome, -is *f.*; ἡ ἐκλογή, -ῆς; ἡ ἐπιτομή, -ῆς

wyciągać éxtraho, 3, -traxi, -tractum; evello, 3, -velli, -vulsum; éruo, 3, -ui, -ūtum;
ἀνασπάω; ἐξαιρέω; ἐκπετάννυμι; ἐξέλκω; ὀρέγω

w. miecz gladium stringo, 3, strinxi, strictum (edūco, 3, -xi, -ctum)

w. pierwiastek radicem éxtraho, 3, -traxi, -tractum

w. np. rękę manum pórrigo, 3, -rexi, -rectum (prófero, -férre, -tuli, -lātum); ἐκτείνω;
ὀρέγω

w. = rozciągać extendo, 3, -tendi, -tensum; expando, 3, -pandi, -pansum (-passum);
ἐκτείνω

~ **wniosek** ratiócinor, 1, -ātus sum; ~ **na jaw** patefacio, 3, -fēci, -factum; ~ **los**
sortior, 4, -ītus sum

wycie ululātus, -us *m.*; ἡ ὕλακή, -ῆς

wycieczka excursio, -ōnis *f.*; ἡ ἐκδρομή, -ῆς; (*zagraniczna*) peregrinatio, -ōnis *f.*

wyciek 1. (wypływ) effluentia, -ae *f.*; effluxio, -ōnis *f.*; effluxus, -us *m.*; emanatio, -ōnis

- f.*; profluvium, -ii *n.*; ἡ ἔκροή, -ῆς; **2. (uplaw)** fluor, -ōris *m.*; effusio, -ōnis *f.*; effūsum, -i *n.*; ἡ ἔκχυσις, -εως
- wyciekać** effluo, 3, -fluxi, -fluxum; emāno, 1, -āvi, -ātum; ἔκρέω; ἔκχέομαι; (*kroplami*) exstillo, 1, -āvi, -ātum
- wyciekanie** profluvium, -ii *n.*; ἡ ἔκροή, -ῆς; (*kroplami*) stillicidium, -ii *n.*; ὁ σταλαγμός, -οῦ
- wycieńczać** emacio, 1, -āvi, -ātum; emácero, 1, -āvi, -ātum; extenuo, 1, -āvi, -ātum; debíto, 1, -āvi, -ātum; ἔκτῆκω; τρύω
- wycieńczenie** emaciatio, -ōnis *f.*; emaceratio, -ōnis *f.*; extenuatio, -ōnis *f.*; ἡ ἔκτηξις, -εως
- wycieńczony** emaciatus, 3; extenuatus, 3; ἔκτηκτος, -ον
- wycierać** cónfrico, 1, -āvi, -ātum; detergo, 3, -tersi, -tersum (extergēre); delēo, 2, -ēvi, -ētum; ἔξαλείφω; ἔκμάσσω; ἀποψάω
- wycierpieć** perpetior, 3, -pessus sum; perdūro, 1, -āvi, -ātum; pérfero, -férre, -tuli, -lātum; πάσχω
- wycięcie** excisio, -ōnis *f.*; abscisio, -ōnis *f.*; exsectio, -ōnis *f.*; resectio, -ōnis *f.*; amputatio, -ōnis *f.*; ἡ ἔκτομία, -ας; ἡ ἔκτομή, -ῆς
- wycięty** excīsus, 3; resectus, 3; λαξευτός, 3; ἔκτομος, -ον
- wycinać** ámputo, 1, -āvi, -ātum; excīdo, 3, -cīdi, -cīsum; éxseco, 1, -secui, -sectum (resecare); ἔκκόπτω; ἔκτέμνω; λατομέω
- w. w pień (na wojnie)** caedo, 3, cecīdi, caesum; interficio, 3, -fēci, -fectum; contrúcido, 1, -āvi, -ātum; κατακόπτω
- wycinek** excisūra, -ae *f.*; fragmentum, -i *n.*; frustum, -i *n.*; pars, -rtis *f.*; τὸ ἔκτμημα, -ατος
- wycisk 1. (nacisk)** impressio, -ōnis *f.*; ὁ ἐπιπιεσμός, -οῦ; **2. (wyciśnięcie)** expressio, -ōnis *f.*; expressum, -um *n.*; vestigium, -ii *n.*; ὁ ἔκπιεσμός, -οῦ; ἡ ἀπόθλιψις, -εως
- wyciskać** éxprimo, 3, -pressi, -pressum; tórculo, 1, -āvi, -ātum; exsūco, 1, -āvi, -ātum; ἀποθλίβω; ἔκπιέζω
- wyciśnięty 1. (naciśnięty)** impressus, 3; ἐπιπιεστός, 3; **2. (wytłoczony)** expressus, 3; ἔκπιεστός, 3
- wycofywać** retracto, 1, -āvi, -ātum; révoco, 1, -āvi, -ātum; recipio, 3, -cēpi, -ceptum; ἀπάγω
- w. się p. wracać**
- wyczekiwać** exspecto, 1, -āvi, -ātum; ἔκδέχομαι
- wyczekiwanie** exspectatio, -ōnis *f.*; ἡ ἔκδοχή, -ῆς; ἡ ἀποκαραδοκία, -ας
- wyczekujący** exspectans, -antis; exspectatīvus, 3; ἔκδεχόμενος, 3
- wyczerpać 1. (zmęczyć)** defátigo, 1, -āvi, -ātum; debíto, 1, -āvi, -ātum; conficio, 3, -fēci, -fectum; ἔξαντλέω; κενόω; τρύω; **2. (wypróżniać)** exhaurio, 4, -hausi, -haustum; exinanio, 4, -īvi, -ītum; emulgēo, 2, -mulsi, -mulsum; κενόω
- wyczerpanie 1. (zmęczenie)** defatigatio, -ōnis *f.*; debilitatio, -ōnis *f.*; ὁ κάματος, -ου; ἡ ἔξάντλησις, -εως; **2. (wypróżnienie)** exhaustio, -ōnis *f.*; exinanitio, -ōnis *f.*; ἡ κένωσις, -εως;
- wyczerpany 1. (zmęczony)** defatigatus, 3; fessus, 3; fláccidus, 3; flaccus, 3; márcidus,

- 3; καματηρός, 3; κατάπονος,-ον; **2. (wypróżniony)** exhaustus, 3; κενός, 3
wyczołgać się exserpo, 3,-serpsi,-serptum; erēpo, 3,-repsi,-reptum; ἐξέρπω
wyczuwać (prae)sentio, 4,-sensi,-sensum; (προ)αἰσθάνομαι
wyczuwalny sensibīlis,-e; αἰσθητός, 3; (*dotykiem*) palpābīlis,-e; ἅπτός, 3
wyczyn successus,-us *m.*; opus,-ēris *n.*; ἡ ἐξεργασία, -ας; τὸ ἄλκασμα,-ατος
wyczyścić emundo, 1,-āvi,-ātum; expurgo, 1,-āvi,-ātum; expolio, 4,-īvi,-ītum; eluo,
3,-ui,-ūtum; tergo (tergeo), 3 (2),-rsi,-rsum ἐκκαθαίρω; ἐκκαθαρίζω
wyc úlulo, 1,-āvi,-ātum; ὀλολύζω; ὠρύομαι
wyćwiczony exercitatus, 3; ἀσκητός, 3
wyćwiczyć exército, 1,-āvi,-ātum; pedocēo, 2,-cui,-ctum; ἐξασκέω
wydać edo, 3, édidi, éditum; ἐκδίδωμι; φύω
w. pieniądze insūmo, 3,-sumpsi,-sumptum; expendo, 3,-pendi,-pensum; δαπανάω
w. owoce fructífero, 1,-āvi,-ātum; fruges ferro, férre, tuli, lātum; καρποφορέω;
καρπύω
w. rozkaz iubēo, 2, iussi, iussum; iussum pronuntio, 1,-āvi,-ātum; προστάττω;
κελεύω
w. wojnę bellum ífero, inférre, íntuli, illātum; ἐκπολεμώω; ἐπιστρατεύω
w. wyrok iúdico, 1,-āvi,-ātum; sententio, 1,-āvi,-ātum; κρίνω; δίκην ἐπιτίθημι
w. = zdradzić trado, 3,-dīdi,-dītum (prodēre); παραδίδωμι; προδίδωμι
~ **uczte** épulas instruo, 3,-xi,-ctum; ~ **za mąż** marito, 1,-āvi,-ātum; iugo, 1, -avi,-
atum; ~ **zapach** odōrem iacio, 3,-iēcī,-iectum; ~ **dźwięk** sonum emitto, 3,-mīsi,-
missum; ~ **głos** vocem exprōmo, 3,-prompsi,-promptum; ~ **opinie** opinionem
éxprimo, 3,-pressi,-pressum; ~ **ustawę** legem pōno, 3,-sui,-situm; = **publikować**
edēre, emittēre, divulgare, in lucem proférre, in públicum dare; ~ **się** apparēo, 2,-
ui, -; vidēor, 2, visus sum
wydajność efficientia,-ae *f.*; effícacītas,-ātis *f.*; fertílitas,-ātis *f.*; ubertas,-ātis *f.*; ἡ
ἐξεργασία,-ας
wydajny fecundus, 3; efficiens,-entis; effectīvus, 3; fértilis,-e; redditīvus, 3;
ἐξεργαστικός, 3
wydalać 1. (wypędzać) expello, 3,-puli,-pulsum (depellēre); ἐξελαύνω; **2. (usuwać)**
elímino, 1,-āvi,-ātum; relēgo, 1,-āvi,-ātum; ἐξάγω; **3. (wypróżniać się)** caco, 1,-
āvi,-ātum; ἀποχωρέω; ἐκκρίνω; **4. (z ojczyzny)** expatrio, 1,-āvi,-ātum;
ἐκπατρίζω
wydalenie 1. (wypędzanie) expulsio,-ōnis *f.*; depulsio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξέλασις,-εως; **2.**
(usuwanie) excretio,-ōnis *f.*; eliminatio,-ōnis *f.*; exmissio,-ōnis *f.*; evacuatio,-ōnis
f.; relegatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξαγωγή,-ῆς
wydalina excrētum,-i *n.*; excrementum,-i *n.*; excretio,-ōnis *f.*; τὸ ἔκκριμα,-ατος; τὸ
ὑπόστημα,-ατος
wydalniczy excretorius, 3; ἐκκριτικός, 3
wydalony excrētus, 3; eliminatus, 3; relegatus, 3; ἔκκριτος,-ον;
wydanie 1. (np. książki) editio,-ōnis *f.*; publicatio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκδοσις,-εως; **2.**
(zdradzenie) proditio,-ōnis *f.*; delatio,-ōnis *f.*; denuntiatio,-ōnis *f.*; traditio, -ōnis

- f.*; ἡ παράδοσις, -εως; ἡ πρόδοσις, -εως
wydarzenie actus, -us *m.*; casus, -us *m.*; eventus, -us *m.*; eventum, -i *n.*; factus, -us *m.*; factum, -i *n.*; τὸ πρᾶγμα, -ατος; τὸ σύμπτωμα, -ατος; ἡ συντυχία, -ας; τὸ ἐπεισόδιον, -ου
wydarzyć się evenio, 4, -vēni, -ventum; fio, fieri, factus sum; accido, 3, -cidi, -; συντυγχάνω; συμβαίνω, γίγνομαι
wydatek dispendium, -ii *n.*; impensa, -ae *f.*; impendium, -ii *n.*; expensum, -i *n.*; erogatio, -ōnis *f.*; iactūra, -ae *f.*; sumptus, -us *m.*; τὸ δαπάνημα, -ατος; ἡ δαπάνη, -ης
wydatkować impendo, 3, -pendi, -pensum (expēdēre); insumo, 3, -sumpsi, -sumptum; erogo, 1, -āvi, -ātum; δαπανάω
wydatny magnus, 3; éminens, -entis; próminens, -entis; μακρός, 3
wydawać się vidēor, 2, visus sum; apparēo, 2, -parui, -; δοκεῖ μοι; ἔοικε(v)
Hómīni hómīne nihil pulchrius vidētur. Hómīnes meliores saepe videntur quam sunt revēra. Natūra omnes ea, quae bona videntur, sequuntur fugiuntque contraria.
wydawca éditor, -ōris *m.*; ὁ ἐκδότης, -ου
wydawnictwo officīna, -ae *f.* editorialis; domus, -us *f.* editoria; τὸ ἐκδοτικόν, -οῦ
wydawniczy editorius, 3; ἐκδοτικός, 3
wydać inflo, 1, -āvi, -ātum; ἐκφυσάω
wydech exhalatio, -ōnis *f.*; ex(s)piratio, -ōnis *f.*; ex(s)pirium, -ii *n.*; spírītus, -us *m.* emissus; ἡ ἐκφύσησις, -εως; ἡ ἐκπνοή, -ῆς; ἡ ἀτμίς, -ίδος; ἡ ἔκπνευσις, -εως
wydechowyy ex(s)piratorius, 3; ἐκπνευματικός, 3
wydelikacac effémino, 1, -āvi, -ātum; mollio, 4, -īvi, -ītum; ἐκμαλάσσω
wydelikacenie mollitia, -ae *f.*; ἡ ἐκμάλαξις, -εως
wydeły inflatus, 3; túrgidus, 3; ἐντατός, 3
wydłubać éxtraho, 3, -traxi, -tractum; exfodio, 4, -fōdi, -fossum; excavo, 1, -āvi, -ātum; ἐκκόπτω
wydłużać elongo, 1, -āvi, -ātum; prodūco, 3, -xi, -ctum; longiorem facio, 3, feci, factum; (ἐκ)μηκύνω; μακρύνω; ἐκτείνω
wydłużenie elongatio, -ōnis *f.*; ἡ μήκυνσις, -εως
wydłużony elongatus, 3; ἐπιμήκης, -εσ
wydma agger, -ēris *m.* arenōsus; vallum, -i *n.* arenōsum; τὸ ἄνδηρον, -ου ἀμμώδες
wydmuchanie exsufflatio, -ōnis *f.*; ἡ ἐκφύσησις, -εως; ἡ ἐκπνοή, -ῆς
wydmuchać exsufflo, 1, -āvi, -ātum (proflare, deflare); ἐκφυσάω; ἐκπνέω
wydobycie extractio, -ōnis *f.*; ὁ ἐξελκυσμός, -οῦ
wydobyć deprōmo, 3, -prompsi, -promptum (expromēre); edo, 3, édidi, editum; efficio, 3, -fēci, -fectum; égero, 3, -gessi, -gestum; excipio, 3, -cepi, -ceptum; eripio, 3, -ripui, -reptum; érogo, 1, -āvi, -ātum; éxtraho, 3, -traxi, -tractum; prófero, -fēre, -tuli, -lātum; ἐκσπάω; ἐξέλκω; προφέρω; ἐκβάλλω; σπάομαι; ἐρύσσω
~ **miecz** gladium stringo, 3, -nxi, -ctum; ~ **na jaw** rétraho, 3, -xi, -ctum; ~ **na**

- światło dzienne** in lucem éffero, efférre, éxtuli, elātum
- wydolność 1. (pojemność)** capácĭtas,-ātis *f.*; τὸ χωρητικότης,-ητος; **2. (dostateczna czynność)** sufficientia,-ae *f.*; ἡ ἱκανότης,-ητος
- wydostać** p. wydobyć
- w. **się** eluctor, 1,-ātus sum; elābor, 3,-lapsus sum; ἐκφεύγω
- wydrażacz** excavātor,-ōris *m.*; excavatrum,-i *n.*; ὁ κοιλαινοτήρ,-ῆρος
- wydrażenie** álveus,-i *m.*; cávĭtas,-ātis *f.*; caverna,-ae *f.*; excavatio,-ōnis *f.*; τὸ κοίλασμα,-ατος; ἡ ὀπή,-ῆς; ἡ κοιλάς,-άδος; ἡ κοιλότης,-ητος; τὸ γύαλον,-ου
- wydrażony** excavatus, 3; concavus, 3; vanus, 3; κοῖλος, 3
- wydrażyć** (éx)cavo, 1,-āvi,-ātum; caverno, 1,-āvi,-ātum; lacūno, 1,-āvi,-ātum; (ἐκ)κοιλαίνω
- wydrukować** ímprimo, 3,-pressi,-pressum; ἐκτυπόω
- wydrwić** deridēo, 2,-rĭsi,-rĭsum; deludífico, 1,-āvi,-ātum; elūdo, 3,-lūdi,-lūsum; ἐκπαίζω; ἐκμυκτηρίζω
- wyduśić** exsuffōco, 1,-āvi,-ātum; éxprimo, 3,-pressi,-pressum; ἐκπιέζω
- wydychać** exhālo, 1,-āvi,-ātum; ex(s)pĭro, 1,-āvi,-ātum (respirare); efflo, 1,-āvi,-ātum; ἐκπνέω
- wydymać** inflo, 1,-āvi,-ātum; ἐμφυσάω
- wydział** divisio,-ōnis *f.*; departamentum,-i *n.*; sectio,-ōnis *f.*; disiunctio,-ōnis *f.*; τὸ τμήμα,-ατος; (*uniwersytecki*) facultas,-ātis *f.*; ordo,-ĭnis *m.*; ἡ σχολή,-ῆς
- wydziedziczyć** exherēdo, 1,-āvi,-ātum; hereditāte exclūdo, 3,-clūsi,-clūsum; ab hereditate submovēo, 2,-mōvi,-mōtum; ἐκκληρώω
- wydziałać 1. (rozdzielać)** (dis)tribuo, 3,-ui,-ūtum; dispensio, 1,-āvi,-ātum; emetior, 4,-ĭtus sum; διαδίδωμι; μερίζω; **2. (o organizmie)** excerno, 3,-crēvi,-crētum; secerno, 3,-crēvi,-crētum; ἐκκρίνω
- wydziałający 1. (rozdzielający)** (dis)trĭbuens,-entis; διάδοτος, 3; **2. (med.)** egestorius, 3; secrētans,-antis; ἐκκριτικός, 3
- wydzielanie 1. (rozdzielanie)** (dis)tributio,-ōnis *f.*; dispensatio,-ōnis *f.*; ἡ διάδοσις,-εως; **2. (med.)** defluxio,-ōnis *f.*; secretio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκκρισις,-εως
- wydzielina (med.)** secrētum,-i *n.*; secretio,-ōnis *f.*; τὸ διαχώρημα,-ατος; τὸ ἔκκριμα,-ατος
- wydzielniczy** exacrinus, 3; excretorius, 3; ἐκκριτικός, 3
- wydzierać** eripio, 3,-ripui,-reptum; avello, 3,-vulsi,-vulsum; éxtraho, 3,-traxi,-tractum; ἐκσπάω
- w. **się** = **krzycheć** (ex)clāmo, 1,-āvi,-ātum; vocíferor, 1,-ātus sum; ἐκκράζω; ἐκβοάω
- w. **się** = **wyrwać się** devínculor, 1,-ātus sum; elābor, 3,-lapsus sum; ἐξαιρέομαι
- wydzierzawiać 1. (komuś)** arendo, 1,-āvi,-ātum; μισθόω; **2. (od kogoś)** (e)loco, 1,-āvi,-ātum *alqd apud alqm*; μισθόω
- wyganiać** *bannio, 4,-ĭvi,-ĭtum; deporto, 1,-āvi,-ātum; expatrio, 1,-āvi,-ātum; expello, 3,-puli,-pulsum; exsilio, 1,-āvi,-ātum; extérmino, 1,-āvi,-ātum; fugo, 1,-āvi,-ātum; relēgo, 1,-āvi,-ātum; ἐξελαύνω; ἐκδιώκω

~ **z kraju** relegāre; aquā et igni intedīco, 3,-dixi,-dictum; ex patria eicio, 3,-iēci,-iectum

wygarbować exdiscorio, 1,-āvi,-ātum; σκυλοδεψέω

wygarnać exprōmo, 3,-prompsi,-promptum; éxtraho, 3,-xi,-ctum; removēo, 2,-mōvi,-mōtum; ἔκφέρω

wygasać exstinguor, 3,-stinctus sum; σβέννυμαι

wygasanie exstinctio,-ōnis *f.*; ἡ σβέσις,-εως

wygaszać exstinguo, 3,-stinxi,-stinctum; σβέννυμι

wygięcie curvāmen,-īnis *n.*; (in)curvatio,-ōnis *f.*; curvatūra,-ae *f.*; flexio,-ōnis *f.*; flexūra,-ae *f.*; tortus,-us *m.*; ἡ ἔκκλισις,-εως; ἡ κάμψις,-εως

wygięty recurv(at)us, 3; curvus, 3; flexus, 3; pandus, 3; καμπύλος, 3; ἔκκλιτος,-ον

wyginać (in)flecto, 3, flexi, flexum; (in)curvo, 1,-āvi,-ātum; intorquēo, 2,-torsi,-tortum; ἔκκλίνω; κάμπτω

wygląd apparentia,-ae *f.*; aspectus,-us *m.*; conspectus,-us *m.*; effigies,-ei *f.*; forma,-ae *f.*; facies,-ei *f.*; hábitus,-us *m.*; praesentia,-ae *f.*; species,-ei *f.*; ἡ ὄρασις,-εως; τὸ σχῆμα,-ατος; ἡ ὄψις,-εως; τὸ πρόσωπον,-ου; τὸ βλέμμα,-ατος; ἡ εἰδέα,-ας; ἡ μόρφωσις,-εως; ἡ μορφή,-ῆς

wyglądać 1. (oczekiwać) exspecto, 1,-āvi,-ātum; ἐκδέχομαι; προσδοκάω; ἐλπίζω; περιμένω; **2. (o wyglądzie zewn.)** aspectum (formam) habēo, 2,-ui,-itum; φαίνομαι; **3. (patrzyć)** specto, 1,-āvi,-ātum; θεάομαι; βλέπω

wygladzać allevio, 1,-āvi,-ātum; deglabro, 1,-āvi,-ātum; erūgo, 1,-āvi,-ātum; lévigo, 1,-āvi,-ātum; (e)limo, 1,-āvi,-ātum; plano, 1,-āvi,-ātum; polio, 4,-īvi,-ītum; λειόω; λεαίνω

wygladzanie applanatio,-ōnis *f.*; levigatio,-ōnis *f.*; limatio,-ōnis *f.*; politio,-ōnis *f.*; ἡ λέανσις,-εως

wygladzony levigatus, 3; limatus, 3; polītus, 3; λεῖτος, 3; ἔκλιμος,-ον

wyglaszać declāmo, 1,-āvi,-ātum; dico, 3,-xi,-ctum; eloquor, 3,-locūtus sum; léctito, 1,-āvi,-ātum; nūncupo, 1,-āvi,-ātum; enuntio, 1,-āvi,-ātum; pronuntio, 1,-āvi,-ātum; ἔξαγγέλλω; ἀποφθέγγομαι; ῥητορεύω

wyglodniały famélicus, 3; esuriens,-entis; νηστειρός, 3; πειναλέος, 3; πεινητικός, 3

wyglodzenie inedia,-ae *f.*; ἡ νηστεία,-ας; ἡ πεῖνα,-ης

wyglodzić famífico, 1,-āvi,-ātum; cibo detinēo, 2,-ui,-tum; πεινοποιέω

wyglupiać się fatúito, 1,-āvi,-ātum; μοραίνω

wygnać p. wyganiać

wygnanie exsilium,-ii *n.*; expulsio,-ōnis *f.*; relegatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξέλασις,-εως; ἡ φυγαδεία,-ας; ὁ ἐξορισμός,-οῦ

wygnaniec exsul,-ulis *m.*; prófugus,-i *m.*; extorris,-is *m.*; expulsus,-i *m.*; ὁ φυγάς,-άδος; ὁ ἐξόριστος,-ου

wygniatać éxprimo, 3,-pressi,-pressum; exurgēo, 2,-ursi, -; ἐκπιέζω

wygoda cómmodum,-i *n.*; commóditas,-ātis *f.*; opportúnitas,-ātis *f.*; ἡ εὐκολία,-ας; ἡ

ἄνεσις,-εως

wygodnie cōmmode; εὐκολότερον

wygodny cōmmodus, 3; idōneus, 3; opportūnus, 3; hábīlis,-e; expeditus, 3; ἄνετος,-ον; εὐκολος,-ον

wygojenie sanatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξιάτρευσις,-εως

wygotować excoquo, 3,-coxi,-coctum; elixo, 1,-āvi,-ātum; ἐκπέσσω

wygórowany exaggeratus, 3; ultra modum, nimius, 3; ὑπέρμετρος,-ον

wygrać vinco, 3, vici, victum; (*w zabawie*) elūdo, 3,-lūsi,-lūsum; νικάω; ἄρνημαι

wygrana victoria,-ae *f.*; τὸ νίκημα,-ατος; ἡ νίκη,-ης

wygrażać mín(it)or, 1,-ātus sum; insto, 1,-stiti, -, *alicui*; χαλεπαίνω

wygryzać erōdo, 3,-rōsi,-rōsum; ἐκδάκνω

wygrzebać eruo, 3,-ui,-ūtum; éxtraho, 3,-traxi,-tractum; éxhumo, 1,-āvi,-ātum; effodio, 3,-fōdi,-fossum; ἐξορύσσω

wygrzewać p. grzać

wygzizdać exsíbilo, 1,-āvi,-ātum; ἐκσυρίζω

wyjalawiacz *autoclavum,-i *n.*; *sterelisātor,-ōris *m.*

wyjalawiać *steréliso, 1,-āvi,-ātum; stérilem efficio, 3,-fēci,-fectum; στειρώω

wyjalawianie sterelisatio,-ōnis *f.*; ἡ στείρωσις,-εως

wyjalowiony stérilis,-e; sterelisatus, 3; στειρώδης,-ες

wyjaśniać (de)clāro, 1,-āvi,-ātum; clarífico, 1,-āvi,-ātum; edíssero, 3,-serui,-sertum;

éxplico, 1,-āvi,-ātum; elímpido, 1,-āvi,-ātum; illustro, 1,-āvi,-ātum; explāno, 1,-

āvi,-ātum; expōno, 3,-sui,-situm; intérpretor, 1,-ātus sum; ἐδηλόω; ἐξηγέομαι;

ἐρμηνεύω; διασαφέω; φράζω; διανοίγω; ἐκτίθημι

wyjaśnienie clarificatio,-ōnis *f.*; explanatio,-ōnis *f.*; explicatio,-ōnis *f.*; illustratio,-ōnis

f.; interpretatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐρμηνεία,-ας; ἡ ἐξήγησις,-εως; τὸ ἐξήγημα,-ατος

wyjawiać manifesto, 1,-āvi,-ātum; revēlo, 1,-āvi,-ātum; détego, 3,-texi,-tectum;

denūdo, 1,-āvi,-ātum; apperio, 4,-perui,-pertum; patefacio, 3,-fēci,-factum; prodo,

3,-dīdi,-dītum; pando, 3, pandi, passum; signífico, 1,-āvi,-ātum; δηλόω;

ἀποκαλύπτω; γνωρίζω; ἐμφανίζω; φωτίζω

wyjazd evectus,-us *m.*; egressus,-us *m.*; profectio,-ōnis *f.*; ἡ ἕξοδος,-ου

wyjątek exceptio,-ōnis *f.*; exemptio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξαίρεσις,-εως

Exceptio firmat regulam. Nulla regula sine exceptione. Sine ulla exceptione.

za wyjątkiem excepto *z gen.*; παρεκτός *z gen.*

wyjątkowo exceptionāliter; ἐξαιρέτως

wyjątkowy exceptionālis,-e; extraordinarius, 3; eximius, 3; egregius, 3; praecípuus,

3; singularis,-e; ἐξαίρετος,-ον

wyjeżdżać évehor, 3,-vectus sum; proficiscor, 3,-fectus sum; démigro, 1,-āvi,-ātum;

ἀποχωρέω; ἀποδημέω

wyjęcie extractio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξαίρεσις,-εως

wyjmować éximo, 3,-ēmi,-emptum; excipio, 3,-cepi,-ceptum; (ex)prōmo, 3,-

prompsi,-promptum; ἐκφέρω; προφέρω; ἐξέλκω; ἐκβάλλω; ἐξαιρέω

wyjście éxitus,-us *m.*; excursus,-us *m.*; éxodus,-i *m.*; egressus,-us *m.*; eventus,-us *m.*;
profectio,-ōnis *f.*; proventus,-us *m.*; ἡ ἕξοδος,-ου; ἡ ἕκβασις,-εως; ἡ ἕκστασις,-εως
wyjściowy 1. (początkowy) initiālis,-e; ἕξαρχος,-ον; **2. (wychodzący)** exitīvus, 3;
ostiālis,-e; ad exeundum destinatus, 3; ἕξόδιος,-ον

wyjść p. wychodzić

wyka vicia,-ae *f.*; ervum,-i *n.*; ἡ ἀφάκη,-ης; τὸ βικίον,-ου

wykadzanie fumigatio,-ōnis *f.*; ἡ κάπνισις,-εως

wykańczać consummo, 1,-āvi,-ātum; efficio, 3,-fēci,-fectum (perficere); effinio, 4,-
īvi,-ītum; impetro, 1,-āvi,-ātum; patro, 1,-āvi,-ātum; quadro, 1,-āvi,-ātum;
término, 1, -avi, -atum; último, 1, -avi, -atum; ἐπιτελέω; ἐκτελέω; ἐπασκέω;
τελευτάω

wykarmić p. karmić

wykarmiony saginatus, 3; nutrītus, 3; σιτευτός, 3

wykaszczyć éxscreo, 1,-āvi,-ātum; ἐκβήσω

wykaz consignatio,-ōnis *f.*; repertorium,-ii *n.*; tabella,-ae *f.*; index,-icis *m.*; catálogus,-
i *m.*; ὁ κατάλογος,-ου

wykazywać demonsto, 1,-āvi,-ātum; exhibeo, 2,-bui,-bitum; exprōmo, 3,-promsi,-
promptum; insínuo, 1,-āvi,-ātum; ostendo, 3,-ndi,-nsum; probō, 1,-āvi,-ātum;
redarguo, 3,-ui,-ūtum; (ἐπι)δείκνυμι; ἀποδείκνυμι; παρατίθημι; συνίστημι

wyklęcie 1. (wykluczenie) excommunicatio,-ōnis *f.*; exclusio,-ōnis *f.*; anáthema,-atis
n.; τὸ ἀνάθεμα,-ατος; ὁ ἀποκλεισμός,-οῦ; **2. (wypędzanie złego ducha)**
exorcismus,-i *m.*; ὁ ἐξορκισμός,-οῦ

Anáthema sit!

wyklinać 1. (wykluczać) excommúnico, 1,-āvi,-ātum; anathemat(īz)o, 1,-āvi,-ātum;
ἀναθεματίζω; ἐξαγίζω; ἐκκλείω; **2. (wypędzać złego ducha)** exorcīzo, 1,-āvi,-
ātum; ἐξορκίζω

wykluczać exclūdo, 3,-clūsi,-clūsum; extérmino, 1,-āvi,-ātum; elimino, 1,-avi, -atum;
excommúnico, 1,-āvi,-ātum; relēgo, 1,-āvi,-ātum; ἐκκλείω; ἐξολεθρεύω

wykluczenie excommunicatio,-ōnis *f.*; relegatio,-ōnis *f.*; exclusio,-ōnis *f.*; ὁ
ἀποκλεισμός,-οῦ

wykluc się (pro)gérmino, 1,-āvi,-ātum; ovo exclūdor, 3,-clūsus sum; φύομαι

wyklad dissertatio,-ōnis *f.*; (prae)lectio,-ōnis *f.*; relatio,-ōnis *f.*; peroratio,-ōnis *f.*;
auditio,-ōnis *f.*; schola,-ae *f.*; acróasis,-is *f.*; ἡ ἀκρόασις,-εως; τὸ μεθόδιον,-ου;
ἡ διάλεξις,-εως; ἡ εἰσήγησις,-εως; ἡ ἕκθεσις,-εως

wykladać 1. (kłaść) exprōno, 3, -posui, -pósitum; exhibeo, 2, -bui, -bitum; exprōmo,
3,-prompsi,-promptum; ἐκτίθημι; προτίθημι; **2. (nauczać)** docēo, 2,-ui,-ctum;
díssero, 3,-serui,-sertum; éxplico, 1,-āvi,-ātum; enarro, 1,-āvi,-ātum; réfero,-
fēre,-tuli,-lātum; εἰσηγέομαι; φράζω; ἐξηγέομαι; ἐκτίθημι

wykladnia interpretatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξήγησις,-εως

wykladnik (mat.) exprōnens,-entis *m.*; ὁ ἐκθετικός,-οῦ

wykladowca dissertātor,-ōris *m.*; magister,-tri *m.*; lector,-ōris *m.*; professor,-ōris *m.*;
relātor,-ōris *m.*; ὁ ἐξηγητής,-οῦ

- wykladowy** dissertatīvus, 3; lectorius, 3; ad lectionem áttinens,-entis; ἐκθετικός, 3
w. **sala** auditorium,-ii *n.*; τὸ ἀκροατήριον,-ου
- wyklucé** effodio, 3,-fōdi,-fossum; ἐκκεντέω
- wykoleić** devio, 1,-āvi,-ātum; deicio, 3,-iēci,-iectum; ἐκτροχάζω
- wykolejenie** deviatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκτρόχασις,-εως
- wykonalny** exsequibīlis,-e; factibīlis,-e; effectibīlis,-e; τελετός, 3
- wykonanie** actio,-ōnis *f.*; consummatio,-ōnis *f.*; effectio,-ōnis *f.*; effectus,-us *m.*;
exsecutio,-ōnis *f.*; fabricatio,-ōnis *f.*; factūra,-ae *f.*; perfectio,-ōnis *f.*; τὸ τέλος,-
εος; ἡ τελείωσις,-εως; ἡ τελευτή,-ῆς
- wykonawca** actor,-ōris *m.*; consummātor,-ōris *m.*; confector,-ōris *m.*; exactor,-ōris *m.*;
exsecutor,-ōris *m.*; factor,-ōris *m.*; fabricātor,-ōris *m.*; ὁ τελειωτής,-ου; ὁ
πράκτωρ,-ορος
- wykonawczy** exsecutīvus, 3; ἐκτελευτικός, 3
- wykonywać** ago, 3, egi, actum; conficio, 3,-fēci,-fectum (efficēre, perficēre);
consummo, 1,-āvi,-ātum; effectuo, 1,-āvi,-ātum; exercēo, 2,-ui,-itum; exigo, 3,-
ēgi,-actum; exsequor, 3,-secūtus sum; facio, 3, feci, factum; impetro, 1,-āvi,-ātum;
patro, 1,-āvi,-ātum; *realīso, 1,-āvi,-ātum; (ἐκ)τελευτάω; (ἐκ)τελέω;
κατεργάζομαι; πράσσω
- wykończyć** p. wykańczać
- wykończenie** consummatio,-ōnis *f.*; confectio,-ōnis *f.*; perfectio,-ōnis *f.*; ὁ
ἀπαρτισμός,-ου; ἡ τελευτή,-ης; ἡ κατάρτισις,-εως; ὁ καταρτισμός,-ου; τὸ
τέλος,-εος
- wykończony 1. (wykonany)** perfectus, 3; τέλειος, 3; **2. (zmęczony)** defatigatus, 3;
κατάπονος,-ον; κατάκοπος,-ον
- wykop** fossūra,-ae *f.*; fossa,-ae *f.*; ἡ ἐξόρυξις,-εως
- wykopywać (ef)fodio**, 3,-fōdi,-fossum; eruo, 3,-ui,-ūtum; éxhumo, 1,-āvi,-ātum;
ἐξορύσσω; λαχαίνω
- wykorzeniać** erá dico, 1,-āvi,-ātum; erunco, 1,-āvi,-ātum; exstirpo, 1,-āvi,-ātum;
eructo, 1,-āvi,-ātum; ἐκριζόω
- wykorzenie** eradicatio,-ōnis *f.*; exstirpatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκρίζωσις,-εως
- wykorzystywać 1. (korzystać)** *utilīso, 1,-āvi,-ātum; *alqa re* utor, 3, usus sum; *alqa*
re fruor, 3, fructus sum; χράομαι; **2. (nadużywać)** abūtor, 3,-ūsus sum;
ἐκχρεματίζομαι
- wykraczać** egredior, 3,-ressus sum; excēdo, 3,-cessi,-cessum; ἐκβαίνω
- wykres** forma,-ae *f.*; diagramma,-atis *n.*; graphis,-idis *f.*; τὸ διαγράμμα,-ατος; τὸ
σχεδίον,-ου
- wykreślać 1. (liniować)** delíneo, 1,-āvi,-ātum; διαγράφω; **2. (wymazywać)** oblittero,
1,-āvi,-ātum; delēo, 2,-ēvi,-ētum; ἐξαλείφω; ἐκγράφω; ψάω
- wykreślny** delinearīis,-e; gráphicus, 3; γραφικός, 3
- wykręcać** deprāvo, 1,-āvi,-ātum; extorquēo, 2,-torsī,-tortum; διαστρέφω; (w. **się**)
tergiversor, 1,-ātus sum; trīcor, 1,-ātus sum; ἐπιστρέφομαι
- wykręcenie** extorsio,-ōnis *f.*; ἡ διαστροφή,-ῆς; τὸ διάστρεμμα,-ατος

- wykręć** ambāges,-um *f.pl.*; argutiae,-arum *f.pl.*; affānae,-arum *f.pl.*; subterfugium,-ii *n.*; ὁ δόλος,-ου; ἡ μηχανή,-ῆς; ἡ μεθοδεία,-ας
- wykrętny** falsus, 3; non sincērus, 3; δόλος, 3
- wykroczenie** excessus,-us *m.*; excessio,-ōnis *f.*; delictum,-i *n.*; peccatum,-i *n.*; reātus,-us *m.*; transgressio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκβασις,-εως; ἡ παράβασις,-εως
- wykrój** exsectio,-ōnis *f.*; excisio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκτμησις,-εως; ἡ ἔκτομή,-ῆς
- wykrwawienie** exsanguinatio,-ōnis *f.*; ἡ ἔξαιμάτωσις,-εως
- wykrwawiony** exsanguinatus, 3; ἔξαιμος,-ον
- wykrywacz** detector,-ōris *m.*; ὁ ἐξευρετικός,-οῦ
- wykrywać** deprōmo, 3,-prompsi,-promptum; détego, 3,-texi,-tectum; excondo, 3,-dīdi,-dītum; investīgo, 1,-āvi,-ātum; reperio, 4,-rui,-rtum; révelo, 1,-āvi,-ātum; ἐξευρίσκω
- wykrzykiwać** exclāmo, 1,-āvi,-ātum (proclamare); ovo, 1,-āvi,-ātum; ἐκβοάω; φωνέω; κραυγάζω
- wykrzyknik** exclamatio,-ōnis *f.*; τὸ κλητικόν,-οῦ
- wykrzywiać** deprāvo, 1,-āvi,-ātum; incurvo, 1,-āvi,-ātum; (dis)torquēo, 2,-torsī,-tortum (detorquēre); ἐκστρέφω; διαστρέφω; ἐκκλίνω
- wykształcenie** cultūra,-ae *f.*; disciplīna,-ae *f.*; eruditio,-ōnis *f.*; humanītas,-ātis *f.*; perpolitio,-ōnis *f.*; instructio,-ōnis *f.*; ἡ μόρφωσις,-εως; ἡ κατάρτισις,-εως
- wykształcony** cultus, 3; disciplīnatus, 3; eruditus, 3; litteratus, 3; instructus, 3; perpolitus, 3; speciatus, 3; μεμορφωμένος, 3; λόγιος, 3
- wyksztusić** éxscreo, 1,-āvi,-ātum; expéctoro, 1,-āvi,-ātum; extussio, 4,-īvi,-ītum; ἐκβήσσω
- wyksztuszający** expéctorans,-antis; extussīvus, 3; ἐκβήσων,-ουσα,-ον
- wyksztuszanie** expectoratio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκβηξις,-εως
- wyksztuśny** expéctorans,-antis; ἐκβηκτικός, 3
- wykuć** extundo, 3,-tūdi,-tūsum; insculpo, 3,-psi,-ptum; excūdo, 3,-cūdi,-cūsum; ἐκχαλκεύω
- wykup** redemptio,-ōnis *f.*; clarigatio,-ōnis *f.*; repensio,-ōnis *f.*; ἡ (ἐκ)λύτρωσις,-εως; ἡ ἀπολύτρωσις,-εως
- wykupić** rédimo, 3,-ēmi,-emptum; redempto, 1,-āvi,-ātum; rependo, 3,-pendi,-pensum; ἐξαγοράζω; λυτρόομαι; (*w. zastaw*) repígnoro, 1,-āvi,-ātum
- wykurzać** (*kadzić*) suffūmigo, 1,-āvi,-ātum; suffio, 4,-īvi,-ītum; ἐκτύφω
- wykusz** proiectūra,-ae *f.*; ἡ πρόθεσις,-εως
- wykuty** extūsus, 3; ἐξήλατος,-ον
- wykwalikowany** qualificatus, 3; professionis suae perītus, 3; ἱκανός, 3
- wykwintność** elegāntia,-ae *f.*; amoenītas,-ātis *f.*; cultus,-us *m.*; cultūra,-ae *f.*; urbānītas,-ātis *f.*; ἡ κομψότης,-ητος
- wykwintny** élegans,-antis; exquisītus, 3; urbanus, 3; cultus, 3; κομψός, 3
- wykwit** efflorescentia,-ae *f.*; τὸ ἐξάνθημα,-ατος
- wylanie** (*się*) effusio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκχυσις,-εως

- wylatywać** évolo, 1,-āvi,-ātum (próvolare); ἐκπέτομαι
- wylądować** descendo, 3,-ndi,-nsum; *ad alqd* ápplico, 1,-āvi,-ātum; ἐκβαίνω
- wyłać** progerminatio,-ōnis *f.*; pullulatio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκφυσις,-εως; ἡ ἐκκόλαψις,-εως; ἡ ἐκγλυφή,-ῆς
- wyleczenie** sanatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξιάτρευσις,-εως; ἡ ἐξάκεσις,-εως
- wylegiwać się** cúbito, 1,-āvi,-ātum; κλίνω
- wylew 1. (wysiłek)** effusio,-ōnis *f.*; effluxus,-us *m.*; ἡ ἐκροή,-ῆς; ἡ ἔκχυσις,-εως; **2. (powódź)** diluvies,-ei *f.*; diluvium,-ii *n.*; inundatio,-ōnis *f.*; eluvio,-ōnis *f.*; ἡ πλῆμμυρα,-ας; ὁ κατακλυσμός,-οῦ
- wylewać** effundo, 3,-fūsi,-fūsum; ἐκχέω; ἐκχύννω
- w. na ofiarę** délibo, 1,-āvi,-ātum; σπένδω
- w. się** effluo, 3,-fluxi,-fluxum; emāno, 1,-āvi,-ātum; exundo, 1,-āvi,-ātum; abundo, 1,-āvi,-ātum; βρύω; ἐκρέω; κατακλύζομαι; ἐκχύννομαι
- wylewny (szczery)** apertus, 3; παρρησιαστικός, 3
- wyleźć** p. wylazić
- wylęg** progerminatio,-ōnis *f.*; pullulatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκγλυφή,-ῆς; ἡ ἐκκόλαψις,-εως; ἡ νοσσιά,-ᾶς
- wylęgać się (pro)** gérmino, 1,-āvi,-ātum;íncubo, 1,-āvi,-ātum; ab ovo exclūdor, 3,-clūsus sum; ἐκφύομαι; ἐκκολάπτομαι; ἐκλέπομαι
- wylęgający się** incubatīvus, 3; ἐκφυόμενος, 3
- wylęgarka** *incubātor,-ōris *m.*; *incubatrum,-i *n.*; ὁ ἐκκολαπτήρ,-ῆρος
- wylęgarnia** incubatorium,-ii *n.*; τὸ ἐκκολαπτήριον,-ου
- wyliczać** enúmero, 1,-āvi,-ātum; específico, 1,-āvi,-ātum; cómputo, 1,-āvi,-ātum; ratiocinor, 1,-ātus sum; ἐξαριθμέω
- wyliczanie (wymienianie)** enumeratio,-ōnis *f.*; (*obliczanie*) computatio, -onis *f.*; ratiocinium,-ii *n.*; ἐξαρίθμησις,-εως
- wylizywać** elingo, 3,-linxi,-lictum; *alqd* fello, 1,-āvi,-ātum; ἐκλείχω
- wylosować (e)** sortior, 4,-ītus sum; ἐκλαγχάνω
- wylot 1. (otwór)** emissarium,-ii *n.*; forāmen,-īnis *n.*; faux,-cis *f.*; orificium, -ii *n.*; ostium, -ii *n.*; os, ōris *n.*; τὸ στόμα,-ατος; ἡ ἔξοδοσ,-ου; **2. (odlot)** evolatio, -onis *f.*; ἡ ἔκπτησις,-εως
- wylotowy** orificiālis,-e; ἐξοδικός, 3
- wyludniać** depópulo, 1,-ātus sum; desōlo, 1,-āvi,-ātum; ἐρημόω
- wyludniony** depopulatus, 3; dishabitus, 3; desertus, 3; vastus, 3; ἐρημός, 3
- wyładnieć** pulchresco, 3,-cui, - ; καλλύνομαι
- wyładować alqd** deónero, 1,-āvi,-ātum (exonerare); excárrico, 1,-āvi,-ātum; exinanio, 4,-īvi,-itum; ἐκφορτίζω; ἀποφορτίζομαι
- wyładowanie** excarricatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀποφόρτησις,-εως
- wyładowywacz** excarricātor,-ōris *m.*; ὁ ἐκφορτής,-οῦ
- wyładunek** excarricatus,-us *m.*; excarricatio,-ōnis *f.*; exoneratio,-ōnis *f.*; ὁ ἐκφορτισμός,-οῦ

- wylamać** effringo, 3,-frēgi,-fractum; excīdo, 3,-cīdi,-cīsum; rumpo, 3,-pi,-ptum;
ἐξαράσσω; ἀπορρήγνυμι; ἐκκλάω
- wylamanie** effractio,-ōnis *f.*; excisio,-ōnis *f.*; ἡ ἀπόρρηξις,-εως; ἡ ἔκρηξις,-εως
- wylaniać** (ex)prōmo, 3,-prompsi,-promptum; emergo, 3,-rsi,-rsum; prófero,-fēre,-
tuli,-lātum; ἐκφαίνω; (**w. się**) emergor, 3,-mersus sum; surgo, 3,-rexi,-rectum;
exeo, 4,-ii (ivi),-itum; ἐκφαίνομαι
- wyłapać** captīvo, 1,-āvi,-ātum; deprehendo, 3,-ndi,-nsum; intercipio, 3,-cēpi,-ceptum;
ἐκλαμβάνω; ἀγρέω
- wyłazić** erēpo, 3,-repsi,-reptum; egredior, 3,-gressus sum; evādo, 3,-vāsi,-vāsum;
ἐξέρχομαι; ἐκβαίνω; ἐξέρπω
- wyłaczać** disiungo, 3,-nxi,-nctum; elimino, 1,-āvi,-ātum; eximio, 3,-emi,-emtum;
excommúnico, 1,-āvi,-ātum; exclūdo, 3,-clūsi,-clūsum; séparo, 1,-āvi,-ātum;
ségrego, 1,-āvi,-ātum; sepōno, 3,-sui,-situm; ἐκκλείω; ἐξαιρέω; ἀφορίζω
- wyłaczenie** disiunctio,-ōnis *f.*; excommunicatio,-ōnis *f.*; exclusio,-ōnis *f.*; eliminatio,-
ōnis *f.*; exemptio,-ōnis *f.*; separatio,-ōnis *f.*; segregatio,-ōnis *f.*; sepositio,-ōnis *f.*; ἡ
ἐξαίρεσις,-εως
- wyłacznie** exclusīve, solum, tantum, únice; ἐξαιρέτως
- wyłaczny** proprius, 3; praecípuus, 3; singularis,-e; ἐξαίρετος, 3
- wyłom** effractio,-ōnis *f.*; ἡ διασφαγή,-ῆς
- wylonienie** (ex)promptio,-ōnis *f.*; exteriorisatio,-ōnis *f.*; antepositio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκφάνεια,-ας
- wyłożenie** expositio,-ōnis *f.*; prolatio,-ōnis *f.*; exhibitio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκθεσις,-εως; ἡ
πρόθεσις,-εως
- wyłożyć** p. wykładać
- wyłudzać** eblandior, 4,-ītus sum; elicio, 3,-cui,-citum; nūndinor, 1,-ātus sum;
ἐκχρηματίζομαι
- wyłudzenie** nundinatio,-ōnis *f.*; ὁ ἐκχρηματισμός,-οῦ
- wyługowanie** elixiratio,-ōnis *f.*; extractio,-ōnis *f.*
- wyłupiasty** convexus, 3; κυρτός, 3
- wyłupić** eruo, 3,-ui,-ūtum; effodio, 3,-fōdi,-fossūm; excāvo, 1,-āvi,-ātum; ἐξορύσσω;
ἐκκόπτω; ἐξαιρέω
- wyłuszczyć, wyluskiwać** enúcleo, 1,-āvi,-ātum; exuo, 3,-ui,-ūtum exgrāno, 1,-āvi,-
ātum; ἐκκοκκίζω
- wyłuszczenie** enucleatio,-ōnis *f.*; ὁ ἐκκοκκισμός,-οῦ
- wyłysieć** decalvo, 1,-āvi,-ātum; deglabro, 1,-āvi,-ātum; φαλακρόομαι
- wyłysienie** decalvatio,-ōnis *f.*; deglabratio,-ōnis *f.*; ἡ φαλάκρωσις,-εως
- wyłyzczkowanie** excochleatio,-ōnis *f.*; ὁ ἐκκοχλιαρισμός,-οῦ
- wymachiwać** alqd ágito, 1,-āvi,-ātum; movēo, 2, mōvi, mōtum; ἀνακινέω
~ **mieczem** gladium vibro, 1,-āvi,-ātum; ~ **rękami** brachia iacto, 1,-āvi,-ātum
- wymagać** éxigo, 3,-ēgi,-actum; exposco, 3,-poposci, -; flágito, 1,-āvi,-ātum; *ab alqo*
peto, 3,-īvi,-ītum; póstulo, 1,-āvi,-ātum; prociēo, 2,-īvi,-ītum; rogo, 1,-āvi,-ātum;
stípulo, 1,-ātus sum; ἀπαιτέω; παραβιάζομαι

- wymagający** exigens,-entis; sevērus, 3; ἀπαιτητικός, 3
wymaganie exigentia,-ae f.; condicio,-ōnis f.; (ex)postulatio,-ōnis f.; postulātum,-i n.;
ἡ ἀπαίτησις,-εως
wymarły exstinctus, 3; (e)mórtuus, 3; vácuus, 3; vastus, 3; ἔκθνητος,-ον; θνητός, 3
wymarsz profectio,-ōnis f.; ἡ ἄπαρσις,-εως
wymarzony esomniatus, 3; ideālis,-e; fictus, 3; ἐκφантаζόμενος, 3
wymarzyć somnio mihi *alqd* fingo, 3,-nxi,-ctum; ἐκφантаζώ
wymawiać artículo, 1,-āvi,-ātum; eloquor, 3,-locūtus sum; pronuntio, 1,-āvi,-ātum;
effor, 1,-fatus sum; ἀρθρόω; λέγω; ἐξερέω
w. się tergiversor, 1,-ātus sum; excūsor, 1,-ātus sum; ἀρνέομαι; παραιτέομαι
wymawianie articulatio,-ōnis f.; pronuntiatio,-ōnis f.; eloquentia,-ae f.; locutio, -onis
f.; ἡ ἀρθρωσις,-εως; ὁ λόγος,-ου; ἡ προφορά,-ᾱς; (**w. się**) tergiversatio,-ōnis
f.; excusatio,-ōnis f.; ἡ ἀρνησις,-εως
wymazać abstergo, 3,-tersi,-tersum; delēo, 2,-ēvi,-ētum; oblittero, 1,-āvi,-ātum; tollo,
3, sústuli, sublātum; ἐξαλείφω; ψάω
wymiana commutatio,-ōnis f.; permutatio,-ōnis f.; ἡ ἀλλαγῆ,-ῆς; ἡ ἀλλαξις,-εως;
ἡ παραλλαγῆ,-ᾱς
~ **listów** epistularum (litterarum) commercium,-ii n.; ~ **pieniędzy** nummorum
(pecuniae) permutatio,-ōnis f.
wymiar diameter,-tris f.; (di)mensio,-ōnis f.; mensūra,-ae f.; τὸ μέτρομα,-ατος
wymieniać 1. (nazywać) nómino, 1,-āvi,-ātum; dico, 3, dixi, dictum; ἐξονομάζω; **2.**
(**wspominać**) (com)mémoro, 1,-āvi,-ātum; μιμνησκω; **3. (wyliczać)** enúmero, 1,-
āvi,-ātum; ἐξαριθμέω; **4. (zmieniać)** commūto, 1,-āvi,-ātum (permutare);
ἀλλάσσω; ἀντιβάλλω
wymienialny commutábīlis,-e; permutábīlis,-e; ἀλλακτός, 3; (*waluta*) convertíbilis,-e
wymieniony 1. (nazwany) nominatus, 3; dictus, 3; vocatus, 3; ἐξωνομαζόμενος, 3;
2. (wspomniany) commemoratus, 3; ἀναμνηστός, 3; **3. (wyliczony)** enumeratus,
3; ἐξαριθμημένος, 3; **4. (zmieniony)** commutatus, 3; permutatus, 3;
μεταλλακτός, 3; **5. (wyżej wspomniany)** supradictus, 3; προειρημένος, 3
wymiennosc commutabílitās,-ātis f.; permutabílitās,-ātis f.; ἡ ἀλλακτότης,-ητος
wymienny commutábīlis,-e; (ἀντ)ἀλλακτικός, 3
wymierny mensíbilis,-e; μετρητός, 3
wymierzać emetior, 4,-mensus sum (demeťiri); ἐκμετρέω
w. dokładnie modífico, 1,-āvi,-ātum
w. sprawiedliwość ius dico, 3,-xi,-ctum; δίκην τίθημι (λαμβάνω); κρίνω
w. surową karę in alqm gráviter animadverto, 3,-ti,-sum; sevēre punio, 4,-īvi,-ītum;
τιμωρέω
wymię mamma,-ae f.; rumen,-īnis n.; ruma,-ae f.; uber,-ēris n.; ὁ μαστός,-οῦ
Vicīnum pecus grandius uber habet.
wymijać évito, 1,-āvi,-ātum; postergo, 1,-āvi,-ātum; praetereo, 4,-īvi (-ii)-ítum;

ἐκτρέπομαι; παρέρχομαι

wymijający évitans,-antis; evitatīvus, 3; ἐκτρεπτικός, 3

wymijanie evitatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκτροπή,-ῆς

wymiotny vomitorius, 3; νόmicus, 3; ἐξεραματικός, 3

wymiotować eructo, 1,-āvi,-ātum; νόmito, 1,-āvi,-ātum; vomo, 1,-ui,-itum; ἐξεράω;
ἐρεύγομαι; (*na morzu*) nauseo, 1,-āvi,-ātum; ναυτιάω

wymioty νόmitus,-us *m.*; vomitio,-ōnis *f.*; ructus,-us *m.*; τὸ ἐξέραμα,-ατος;
ἡ ἀπέρασις,-εως

wymknać się elābor, 3,-lapsus sum; ἐκφεύγω; ἐξέρπω; ἐξαναδύομαι; ἀλέομαι

wymowa dictio,-ōnis *f.*; eloquentia,-ae *f.*; locutio,-ōnis *f.*; pronuntiatio,-ōnis *f.*;
facundia,-ae *f.*; ἡ προφορά,-ᾱς; ἡ εὐφράδεια,-ας; (*wyraźna*) articulatio,-ōnis *f.*;
ἡ ἄρθρωσις,-εως

wymowność eloquentia,-ae *f.*; facundia,-ae *f.*; ἡ εὐλογία,-ας; ἡ ῥητορεία,-ας
Morbi non eloquentiā, sed remédiis curantur.

wymowny 1. (elokwentny) eloquens,-entis; disertus, 3; facundus, 3; ῥητορικός, 3;
2. (oczywisty) manifestus, 3; significans,-antis; ἐπιφανής,-ές

Facundus est error, cum simplex sit veritas. Facundus comes in via pro vehiculo est.

wymówka (*wykreś*) causa,-ae *f.*; excusatio,-ōnis *f.*; praetextus,-us *m.*; defensio,-ōnis
f.; ἡ πρόφασις,-εως; ἡ ἔφεξις,-εως; ἡ μύνη,-ης; ἡ σκῆψις,-εως

wymusić extorquēo, 2,-torsi,-tortum; ἐxprimo, 3,-pressi,-pressum; efflāgito, 1,-āvi,-
ātum; ἐξαναγκάζω

wymuszenie extorsio,-ōnis *f.*; effagitatio,-ōnis *f.*; expressio,-ōnis *f.*; vis *f.*; ἡ (ἐξ)
ἀνάγκη,-ης; τὸ ἐξανάγκασμα,-ατος

wymuszony extortus, 3; expressus, 3; quaesitus, 3; ἀναγκαστός, 3

wymyć eluo, 3,-ui,-ūtum; ἐκλούω

wymykać się elābor, 3,-lapsus sum; effugio, 3,-fugi,-fūgitum; clam digredior, 3,-
gressus sum; ἐκφεύγω; ἐξαναδύομαι

wymysł (con)fictio,-ōnis *f.*; commentum,-i *n.*; inventio,-ōnis *f.*; mendacium,-ii *n.*; τὸ
εὔρημα,-ατος; ἡ ἐνθύμησις,-εως

wymyślać confingo, 3,-finxi,-fictum; excógito, 1,-āvi,-ātum; invenio, 4,-vēni,-
ventum; invento, 1,-āvi,-ātum; fábrico, 1,-āvi,-ātum; machinor, 1,-ātus
sum; (ἐξ)εὐρίσκω; ἐνθυμέομαι

wymyślny exquisītus, 3; ἐκλεκτικός, 3; εὐρετικός, 3

wymyślony excogitatus, 3; confictus, 3; πλαστός, 3; εὔρημένος, 3

wymywać eluo, 3,-ui,-ūtum; eluo, 1,-āvi,-ātum; elavo, 1,-āvi,-ātum; ἐκλούω;
ἐκπλύνω

wymywanie eluatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκλούησις; ἡ ἔκπλυσις,-εως

wynagradzać gratífico, 1,-āvi,-ātum; praemio, 1,-āvi,-ātum; remunēror, 1,-ātus sum;
(re)compenso, 1,-āvi,-ātum; rependo, 3,-ndi,-nsum; ἀμείβω; τελέω; μισθόω

w. za krzywdę alicui de iniuriis satisfacio, 3,-fēci,-factum; ἀντιδίδωμι

- wynagrodzenie** merces,-ēdis *f.*; recompensatio,-ōnis *f.*; remuneratio,-ōnis *f.*;
retributio,-ōnis *f.*; praemium,-ii *n.*; pretium,-ii *n.*; stips,-pis *f.*; ἡ ἀμοιβή,-ῆς; ἡ
τιμή,-ῆς; ὁ ὀψώνιον,-ου; (*robory*) salarium,-ii *n.*; ὁ μισθός,-οῦ; (*w wojsku*)
stipendium,-ii *n.*; ἡ μισθοδοσία,-ας; (*za szkody*) compensatio,-ōnis *f.*;
satisfactio,-ōnis *f.*; ἡ ἀντίδοσις,-εως
- wynajdować** excogito, 1,-āvi,-ātum; exquiro, 3,-quisīvi,-quisītum; invenio, 4,-vēni,-
ventum; invento, 1,-āvi,-ātum; reperio, 4, répperi, repertum; máchinor, 1,-ātus
sum; ἐκζητέω; ἐξευρίσκω
- wynajem** conductio,-ōnis *f.*; conductum,-i *n.*; τὸ μίσθωμα,-ατος
- wynajęcie** conductio,-ōnis *f.*; ἡ μίσθωσις,-εως
- wynajmować** condūco, 3,-duxi,-ductum; eloco, 1,-āvi,-ātum; μισθόω
- wynalazca** inventor,-ōris *m.*; repertor,-ōris *m.*; ὁ εὑρετής,-οῦ; ὁ ἐφευρετής,-οῦ
- wynalazek** inventum,-i *n.*; commentum,-i *n.*; τὸ ἐέρημα,-ατος; ἡ ἐφεύρεσις,-εως
- wynaleźć** invenio, 4,-vēni,-ventum; reperio, 4, répperi, repertum; (ἐξ)εὑρίσκω;
ἐκζητέω
- wynaturzenie** depravatio,-ōnis *f.* natūrae; κακοφυσία,-ας
- wynaturzony** exnaturatus, 3; κακοφυής,-ές
- wynędzniały** emaciatus, 3; miser, 3; vescus, 3; vīlis,-e; λαγαρός, 3
- wynik** effectus,-us *m.*; eventus,-us *m.*; resultatus,-us *m.*; éxitus,-us *m.*; successus, -us
m.; τὸ ἀποτέλεσμα,-ατος; ἡ ἔκβασις,-εως; τὸ τέλος,-εος
- Eventus – stultorum magister. Saepe morborum gravium éxitus incerti sunt.**
- wynikać** efficior, 3,-fectus sum; evenio, 4,-vēni,-ventum; resulto, 1,-āvi,-ātum;
sequor, 3, secūtus sum; ἀπορρέω; ἀποτελέομαι; ἀπολείπω
~ **z tego, że ...** séquitur (évenit, ex quo efficitur, ex quo conficitur), ut ...
- wyniosłość** altitūdo,-īnis *f.*; eminentia,-ae *f.*; excellentia,-ae *f.*; exaltatio,-ōnis *f.*;
celsitūdo,-īnis *f.*; prominentia,-ae *f.*; sublatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀλαζονεία,-ας; τὸ
ὔψος,-εος; τὸ ὕψωμα,-ατος
- wyniosły** altus, 3; éminens,-entis; excellens,-entis; el(ev)atus, 3; ὑψηλός, 3;
ὑπερήφανος,-ον; ὑπέρογκος,-ον; αἰπός, 3; (*zarozumiały*) superbus, 3;
fastidiōsus, 3; ἀλαζονικός, 3
- wyniszczać** consūmo, 3,-psi,-ptum; destruo, 3,-struxi,-structum; extérmino, 1,-āvi,-
ātum; emacio, 1,-āvi,-ātum; exinanio, 4,-īvi,-ītum; φθείρω
- wyniszczający** consumptīvus, 3; destruens,-entis; destructīvus, 3; extérminans,-antis;
φθαρτικός, 3; φθόριος, 3
- wyniszczenie** consumptio,-ōnis *f.*; destructio,-ōnis *f.*; emaciatio,-ōnis *f.*; ἡ φθορά,-ᾶς;
ὁ φθόρος,-ου; τὸ φθάρμα,-ατος
- wyniszczony** destructus, 3; emaciatus, 3; vescus, 3; ἐφθαρμένος, 3
- wynosić** éfferro, efférre, éxtuli, elātum; aufero,-férre, ábstuli, ablātum; exporto, 1,-
āvi,-ātum; ἐκφέρω; ἐκκομίζω
- w. = podnosić** éfferro, efférre, éxtuli, elātum; élevo, 1,-āvi,-ātum; exalto, 1, -avi,-
atum; extollo, 3, éxtuli, - ; ἀναφέρω; ὑπεραίνω; ὑψόω

- w. się (chelić się)** glorior, 1,-ātus sum; insolesco, 3; superexalto, 1,-āvi,-ātum; φυσιόομαι; κατακαυχάομαι; ἀλαζονεύομαι
- wynoszenie 1. (wynoszenie z)** exportatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκφορά,-ᾱς; **2. (podnoszenie)** elevatio,-ōnis *f.*; exaltatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀναφορά,-ᾱς; ἡ ὑψωσις,-εως; **3. (w. się = chelić się)** elatio,-ōnis *f.*; gloriatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀλαζονεία,-ας
- wynurzać** emergo, 3,-mersi,-mersum; ἐκδύω
- wynurzenie się** emersio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκδυσις,-εως
- wyobcować** alieno, 1,-āvi,-ātum; ἀπαλλατριόω
- wyobcowanie** alienatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀπαλλατριώσις,-εως
- wyobrazić,-ażyć** effingo, 3,-finxi,-fictum; (prae)figuro, 1,-āvi,-ātum; imáginor, 1,-ātus sum; propōno, 3,-posui,-pōsitum; typico, 1,-āvi,-ātum; δοξάζω; παρίστημι; φαντάζομαι
- wyobrażenia** imaginatio,-ōnis *f.*; inventio,-ōnis *f.*; ingenium,-ii *n.*; mens,-ntis *f.*; cogitatio,-ōnis *f.*; ánimus,-i *m.*; ἡ φαντασία,-ας; ἡ εἰδωλοποιΐα,-ας
- wyobrażenie** figmentum,-i *n.*; figūra,-ae *f.*; imaginatio,-ōnis *f.*; informatio,-ōnis *f.*; notio,-ōnis *f.*; opinio,-ōnis *f.*; visum,-i *n.*; ἡ φαντασία,-ας; ἡ φάντασις,-εως; τὸ δόξασμα,-ατος; ἡ δόξα,-ης; ἡ ὑποτύπωσις,-εως
- wyodrębnić** distinguo, 3,-stinxi,-stinctum; séparo, 1,-āvi,-ātum; διακρίνω; διαστέλλω
- wyolbrzymić** magnífico, 1,-āvi,-ātum; exággero, 1,-āvi,-ātum; γιγαντώω
- wyostrzyć** exacuo, 3,-cui,-cūtum; ὀξύνω
- wypaczać** deprāvo, 1,-āvi,-ātum; deformato, 1,-āvi,-ātum; distorquēo, 2,-torsi,-tortum; φθείρω; δυσφορμίζω; στρεβλόω
- wypaczenie** deformatio,-ōnis *f.*; depravatio,-ōnis *f.*; ἡ φθορά,-ᾱς; ἡ δυσμορφία,-ας
- wypad 1. (wycieczka)** excursio,-ōnis *f.*; decursio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκδρομή,-ῆς; **2. (wojskowy)** suprasaltus,-us *m.*; eruptio,-ōnis *f.*; eruptus,-us *m.*; proruptio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκδρομή,-ῆς
- wypada** cónvenit, 4,-vēnit; decet, 2,-cuit; licet, 2,-cuit; oportet, 2,-uit; πρέπει; πρόπον ἐστιν; ἕξεστιν
- nie** ~ non decet; non cóngruit
- wypadać** erumpo, 3,-rupi,-ruptum (prorumpĕre); éxcido, 3,-cidi, -; proruo, 3,-rui,-rūtum; elābor, 3,-lapsus sum; ἐκπίπτω
- wypadający** deficiens,-entis; erumpens,-entis; decíduus, 3; ἐκπίπτων,-ουσα,-ον
- wypadek** áccidens,-entis *n.*; íncidens,-entis *n.*; factum,-i *n.*; accidentia,-ae *f.*; casus,-us *m.*; eventus,-us *m.*; eventum,-i *n.*; τὸ σύμπτωμα,-ατος; ἡ περίπτωσις,-εως; τὸ γιγνώμενον,-ου
- na wszelki** ~ quod si accíderit; **to rzadki** ~ hoc raro áccidit; **w każdym** ~ quidquid est, útique; **w żadnym** ~ numquam, nullo modo; = **nieszczęście** calámītas,-ātis *f.*; malum,-i *n.*
- wypadkowy** accidentālis,-e; incidentālis,-e; casuālis,-e; συμπτωματικός, 3
- wypadnięcie** procidentia,-ae *f.*; prolapsus,-us *m.*; protrusio,-ōnis *f.*; eruptio,-ōnis *f.*; ἡ πρόπτωσις,-εως

- wypalać** exūro, 3,-ussi,-ustum (deurēre); καυτηριάζω; καυματίζω; καυστηριάζω; ἔκκαίω
- wypalenie** exustio,-ōnis *f.*; deustio,-ōnis *f.*; ἡ καῦσις,-εως; ἡ ἔκκαυσις,-εως
- wyparcie** expulsio,-ōnis *f.*; detrusio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξέλασις,-εως
- wyparować** evaporōro, 1,-āvi,-ātum; ἐξατμιάω; διατμίζω
- wyparowanie** evaporatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξατμίασις,-εως
- wypas** depastus,-us *m.*; τὸ βόσκημα,-ατος
- wypasać** depasco, 3,-pāvi,-pastum; βόσκομαι
- wypatroszyć** (d)eviscero, 1,-āvi,-ātum; ἐκκοιλίζω
- wypatroszenie** evisceratio,-ōnis *f.*; devisceratio,-ōnis *f.*; ὁ ἐκκοιλισμός,-οῦ
- wypchać 1. (np. z kolejki)** elīdo, 3,-līsi,-līsum; expello, 3,-puli,-pulsum; extrūdo, 3,-trūsi,-trūsum; ἐξωθέω; **2. (nafaszerować)** farcio, 4, farsī, fartum; fárcino, 1,-āvi,-ātum; ἐνωθέω
- wypelnić 1. (napelnić)** explēo, 2,-plēvi,-plētum (implēre, complēre, opplēre); (ἐκ)πληρώω; ἐξαρτίζω; πληροφορέω; πίμπλημι; **2. (wykonać)** conficio, 3,-fēcī,-fectum; consummo, 1,-āvi,-ātum; exsequor, 3,-secūtus sum; finio, 4,-īvi,-ītum; implēo, 2,-plēvi,-plētum; perficio, 3,-fēcī,-fectum; (ἐκ)τελέω
- w. obowiązek** officio (munéribus) (per)fungor, 3, functus sum; officium exsequor, 3,-secūtus sum; λειτουργέω
- ~ **ankietę (kwestionariusz)** scīdulam complēre; ~ **obietnice** promissa perficēre; ~ **zadania** negotia tuēor, 2, tutātus sum
- wypełnienie 1. (napelnienie)** expletio,-ōnis *f.*; impletio,-ōnis *f.*; completio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκπλήρωσις,-εως; τὸ (ἐκ)πλήρωμα,-ατος; ἡ πληροφορία,-ας; **2. (wykonanie)** confectio,-ōnis *f.*; perfectio,-ōnis *f.*; consummatio,-ōnis *f.*; impletio,-ōnis *f.*; exsecutio,-ōnis *f.*; τὸ τέλος,-εος
- wypełniony 1. (napelniony)** fartus, 3; implētus, 3; complētus, 3; plenus, 3; πλήρης,-εως; μεστός, 3; **2. (wykonany)** confectus, 3; consummatus, 3; implētus, 3; perfectus, 3; ἐκτελής,-ές; τετελεσμένος, 3
- wypelzać** exserpo, 3,-serpsi,-serptum (proserpēre); erēpo, 3,-repsi,-reptum (prorepēre); ἐξέρπω
- wyperswadować** dissadēo, 2,-suāsi,-suāsum; ἀποτρέπω
- wypędzać** expello, 3,-puli,-pulsum; exsilio, 1,-āvi,-ātum; eicio, 3,-iēcī,-iectum; exágito, 1,-āvi,-ātum; extraneo, 1,-āvi,-ātum; fugo, 1,-āvi,-ātum; ἐξελαύνω; ἐξωθέω; ἐκβάλλω; ἐκδιώκω
- wypędzenie** expulsio,-ōnis *f.*; exsilium,-ii *n.*; eiectio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξέλασις,-εως
- wypić** ebībo, 3,-bibī,-bíbitum; epōto, 1,-avi,-potātum (-pōtum); ἐκπίνω
- wypiek 1. (wypiekanie)** coctūra,-ae *f.*; ἡ ὀπτασία,-ας; **2. (to, co wypieczone)** panificium,-ii *n.*; τὸ σιτίον,-ου
- wypieki (na twarzy)** rubor,-ōris *m.* faciēi; τὸ ἐρύθημα,-ατος
- wypiełgnowany** percultus, 3; ἐκμελετημένος, 3
- wypierać** expello, 3,-puli,-pulsum; emovēo, 2,-mōvi,-mōtum (demovēre); extrūdo, 3,-

trūsi,-trūsum (detrudēre); ἐξωθέω; (**w. się**) abiuro, 1,-āvi,-ātum; abnuo, 3,-ui,-itūrus; eiuro, 1,-āvi,-ātum; infitior, 1,-ātus sum; ἀπολέγω; ἀπαρνέομαι
wypis exscriptum,-i *n.*; exscriptio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκγραφή,-ῆς
wypisać exscribo, 3,-psi,-ptum; énoto, 1,-āvi,-ātum; excerpo, 3,-psi,-ptum; ἐκγράφω
wyplatać expedio, 4,-īvi,-ītum; extrīco, 1,-āvi,-ātum; ἐκπλέκω; ἐκκυλίνδω
wyplenić exstirpo, 1,-āvi,-ātum; erādo, 3,-rasi,-rasum; ἐξολεθρεύω; ἐκριζόω
wypluć éxspuo, 3,-spui,-spūtum; eructo, 1,-āvi,-ātum; ἐκπτύω; ἐμέω
wypluwanie exspuitio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκπτυσις,-εως
wyplacać desolvo, 3,-sōlvi,-solūtum (persolvēre); expendo, 3,-pendi,-pensum; expenso, 1,-āvi,-ātum; érogo, 1,-āvi,-ātum; πληρόω; ἐκτίνω; δαπανάω
wyplacalny solvībīlis,-e; ἐκτινετός, 3
wyplata merces,-ēdis *f.*; pensio,-ōnis *f.*; remuneratio,-ōnis *f.*; retributio,-ōnis *f.*; salarium,-ii *n.*; solutio,-ōnis *f.*; ὁ μισθός,-οῦ; ὁ γόμος,-ου; ἡ ἀπόδοσις,-εως; (żółd) stipendium,-ii *n.*; ἡ μισθοδοσία,-ας
wypłoszyć absterrēo, 2,-ui,-itum; expello, 3,-puli,-pulsum; abigo, 3,-ēgi,-actum; ἐκκινέω
wypłowiały excolóritus, 3; ravus, 3; ἔξανθος,-ον
wyplukać eluo, 3,-lui,-lūtum; ἐκκλύζω
wyplukiwanie eluatio,-ōnis *f.*; ὁ ἐκκλυσμός,-οῦ
wyplyw defluxio,-ōnis *f.*; effluvium,-ii *n.*; emanatio,-ōnis *f.*; profluvium,-ii *n.*; ἡ ἐκροή,-ῆς; (*kroplami*) stillicidium,-ii *n.*; ὁ σταλαγμός, -οῦ
wyplywać défluo, 3,-fluxi,-fluxum (effluēre); emāno, 1,-āvi,-ātum; en(at)o, 1,-āvi,-ātum; ἐκρέω; ἐκχέομαι
w. okrętami návibus proficiscor, 3,-fectus sum; ἐκπλέω
wyplywa = wynika séquitur; ex hox náscitur; ἀπορρεῖ; ἀποτελεῖ
wypocenie exsudatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξίδρωσις,-εως
wypocić się exsūdo, 1,-āvi,-ātum (desudare, resudare); ἐξιδρόω
wypoczynek otium,-ii *n.*; (re)quies,-ētis *f.*; requietio,-ōnis *f.*; requietūdo,-īnis *f.*; relaxatio,-ōnis *f.*; ἡ κατάπαυσις,-εως; ἡ ἀνάπαυσις,-εως; ἡ ἀπραξία,-ας; ἡ σχολή,-ῆς
wypoczywać otior, 1,-ātus sum; (re)quiesco, 3,-quiēvi,-quiētum (acquiescēre, conquiescēre); (ἐπ)ἀναπαύομαι; καταπαύω
wypogadzać serēno, 1,-āvi,-ātum; αἰθριάζω; (**w. się**) sincēro, 1,-āvi,-ātum; αἰθριάω
wypolerowany limatus, 3; politus, 3; λεῖτος, 3
wypominać exmémoro, 1,-āvi,-ātum; *alicui alqd* obicio, 3,-iēci,-iectum; exprobro, 1,-āvi,-ātum (opprobṛāre); ἐπιτιμάω
wyposażać 1. (uposażać) cómparo, 1,-āvi,-ātum; exorno, 1,-āvi,-ātum; instruo, 3,-struxi,-structum; παρασκευάζω; ἐξαρτίζω; **2. (daje posag,)** doto, 1,-āvi,-ātum; προικίζω
wyposażenie 1. (uposażenie) ornamentum,-i *n.*; arma,-ōrum *n.pl.*; ornatūra,-ae *f.*; instrumentarium,-ii *n.*; ἡ παρασκευή,-ῆς; **2. (posag)** dos, dotis *f.*; dotatio,-ōnis *f.*; ἡ προίξ, προικός

wypowiadać édicto, 3, -dixi, -dictum; effor, 1, -fatus sum; eloquor, 3, -locūtus sum; enarro, 1, -āvi, -ātum; enuntio, 1, -āvi, -ātum; ἐκδιηγέομαι; φθέγγομαι; λέγω; λαλέω; ἐξερέω; ἐκφράζω

w. wojnę bellum índico, 3, -dixi, -dictum (ífero, -férre, -tuli, illātum)

wypowiedź elocutio, -ōnis *f.*; enuntiatio, -ōnis *f.*; dictum, -i *n.*; peroratio, -ōnis *f.*; ἡ ἔκφρασις, -εως; ὁ ἔκλογος, -ου; ἡ φθέγξις, -εως; ὁ λόγος, -ου; τὸ λόγιον, -ου; τὸ ῥῆμα, -ατος

wypożyczać mútuor, 1, -ātus sum; mútuum *alicui* do, 1, dedi, datum; ἐκδανείζω
~ **na procent** feneror, 1, -ātus sum

wypożyczenie mutuatio, -ōnis *f.*; ὁ δανεισμός, -οῦ

wypracować eláboro, 1, -āvi, -ātum; perficio, 3, -fēci, -fectum (conficēre); ἐξεργάζομαι; ἐκπράττω

wypracowanie elaboratus, -us *m.*; elaboratio, -ōnis *f.*; conscriptio, -ōnis *f.*; scriptum, -i *n.*; pensum, -i *n.*; τὸ πρᾶγμα, -ατος; τὸ ἔργον, -ου

wypraszać 1. (prosić) exōro, 1, -avi, -atum; précibus impetro, 1, -avi, -atum; peto, 3, -īvi, -ītum; ἐξαιτέω; **2. (wyrzucać)** expello, 3, -puli, -pulsum; éxigo, 3, -ēgi, -actum; ἐξελαύνω; παραιτέομαι

wyprawa 1. (wycieczka) peragratio, -ōnis *f.*; excursio, -ōnis *f.*; ἡ ἐκδρομή, -ῆς; **2. (naukowa)** expeditio, -ōnis *f.*; ἡ ἀποστολή, -ῆς; **3. (wojenna)** belligeratio, -ōnis *f.*; militia, -ae *f.*; bellum, -i *n.*; ἡ στρατιά, -ᾶς; ὁ στόλος, -ου; **4. (krzyżowa)** cruciata, -ae *f.*; **5. (posag)** dos, dotis *f.*; dotatio, -ōnis *f.*; ἡ προίξ, προικός

wyprawiać 1. (wysyłać) mitto, 3, -misi, -missum; delēgo, 1, -āvi, -ātum; ἐκπέμπω; **2. (przygotowywać)** praeparo, 1, -āvi, -ātum; facio, 3, feci, factum; ínstruo, 3, -struxi, -structum; παρασκευάζω; **3. (w. się)** proficiscor, 3, -fectus sum; exeo, 4, -īvi (-ii), -itum; πορεύομαι

wyprażać cálcino, 1, -āvi, -ātum; καυματίζω

wyprażanie calcinatio, -ōnis *f.*; ἡ καῦσις, -εως

wyprażony calcinatus, 3; καυστός, 3

wypręzać 1. (napinać, rozciągać) tendo, 3, tetendi, tensum (tantum); extendo, 3, -tendi, -tensum (-tantum); διατείνω; προτείνω; τιταίνω; **2. (wzniesić)** ériго, 3, -rexi, -rectum; ὀρθόω

wyprężenie tentīgo, -īnis *f.*; ὁ τόνος, -ου; ὁ τέτανος, -ου

wyprężony tensus, 3; erectus, 3; τετανός, 3

wyprost erectio, -ōnis *f.*; extensio, -ōnis *f.*; directio, -ōnis *f.*; ἡ ὀρθωσις, -εως

wyprostować díriго, 3, -rexi, -rectum (erigēre, exporrigēre); ὀρθόω; ἐπιδιορθόω; εὐθύνω

wyprostowanie directio, -ōnis *f.*; erectio, -ōnis *f.*; extensio, -ōnis *f.*; ἡ ὀρθωσις, -εως

wyprowadzać edūco, 3, -duxi, -ductum (producēre); derīvo, 1, -āvi, -ātum; éxtraho, 3, -traxi, -tractum; ἐξάγω; ἀπάγω; ἐκβάλλω; ἐκφέρω

w. pochodzenie od oriundus sum *ab alqo*; κατάγω

w. z równowagi confundo, 3, -fūdi, -fūsum; ἐρίζω

- w. **wnioski** dedūco, 3,-duxi,-ductum; εἰσηγέομαι; κατάγω
w. **się** domo emigro, 1,-āvi,-ātum; ἐξοικέω
wyprowadzający edūcens,-entis; déferens,-entis; ἐξάγων,-ουσα,-ον
wypróbowany expertus, 3; probatus, 3; perspectus, 3; veteranus, 3; certus, 3;
δόκιμος, 3; ἔμπειρος,-ον
wypróżniać evācuo, 1,-āvi,-ātum; égero, 3,-gessi,-gestum; exinanio, 4,-īvi,-
ītum; (ἐκ)κενόω; (w. **się**) assellor, 1,-ātus sum; caco, 1,-avi, -atum; defaecō, 1,-
āvi,-ātum; ἐκκρίνω; κενόω
wypróżnienie evacuatio,-ōnis f.; ἡ κένωσις,-εως (*fizjologiczne*) defaecatio,-ōnis f.;
cacatio,-ōnis f.; τὸ ἔκκιμμα,-ατος; ἡ κένωσις,-εως
wyprysk eczema,-atis n.; rústula,-ae f.; τὸ ἔκζεσμα,-ατος
wyprzedzać anteeo, 4,-īvi (-ii),-itum; antecēdo, 3,-cessi,-cessum; antegredior, 3,-
gressus sum; anticipo, 1,-āvi,-ātum; praecēdo, 3,-cessi,-cessum; praecurro, 3,-
(cu)curri,-cursum; praetereo, 4,-īvi (-ii),-itum; φθάνω; προέρχομαι; προβαίνω;
προτρέχω; προέχω; προάγω
Nulla est gloria praeterīre asellos.
wyprzedzanie anticipatio,-ōnis f.; praecedentia,-ae f.; praecursus,-us m.; ἡ
φθάνωσις,-εως
wyprzanie (u chorych) intertrigo,-īnis f.; τὸ ἐρύθημα,-ατος
wyprzęgać abiungo, 3,-iunxi,-iunctum (deiungēre, disiungēre); decólligo, 3,-legi,-
lectum; ἀπολύω; ἀποζεύγνυμι
wypukłość convéxitas,-ātis f.; convexum,-i n.; umbo,-ōnis m.; ὁ κόλπος,-ου; τὸ
κύρτωμα,-ατος; ἡ κύρτωσις,-εως
wypukły convexus, 3; pulvinatus, 3; κυρτός, 3; πρηνής,-ές
wypust emissarium,-ii n.; τὸ στόμα,-ατος
wypustka processus,-us m.; τὸ ἄφετον,-ου
wypuszczać emitto, 3,-mīsi,-missum (dimittēre); líbero, 1,-āvi,-ātum; ἀφίημι; φύω;
ἐξίημι; ἀπολύω
wypychać p. wypchać
wypychanie 1. (pchanie) expressio,-ōnis f.; elisio,-ōnis f.; expulsio,-ōnis f.; extrusio,-
ōnis f.; protrusio,-ōnis f.; ὁ ἐκωθισμός,-οῦ; **2. (napchanie)** farcinatio,-ōnis f.;
fartum,-i n.; εἰσωθισμός,-οῦ
wypytywać inquirō, 3,-quisīvi,-quisītum (exquirēre); erógito, 1,-āvi,-ātum; intérrigo,
1,-āvi,-ātum; percontor, 1,-ātus sum; scrutor, 1,-ātus sum; ἐξετάζω; ἐξερωτάω;
ἐξεραυνάω; ἐκζητέω
wypytywanie interrogatio,-ōnis f.; inquisitio,-ōnis f.; exquisitio,-ōnis f.; percontatio,-
ōnis f.; ἡ ἐξερώτησις,-εως; ἡ ἐκζήτησις,-εως
wyrabiać efficio, 3,-fēci,-fectum; prodūco, 3,-duxi,-ductum; fábrico, 1,-āvi,-ātum
(fabricari); πλάσσω; πράττω; φύω; κατεργάζομαι
wyrachowanie perfidia,-ae f.; calliditas,-ātis f.; emenditatio,-ōnis f.; dolus,-i m.; ἡ
κακόνοια,-ας

- wyrachowany** emeditatus, 3; cállidus, 3; próvidus, 3; cautus, 3; perfíidus, 3;
κακόνους,-ουν; δόλος, 3
- wyradzać się** degénero, 1,-āvi,-ātum; κακοφύομαι
- wyrastać** enascor, 3, -natus sum; e(x)cresco, 3, -crēvi, -crētum; ἐκφύομαι;
αὐξάνομαι; ἀναβαίνω
- wyraz** términus,-i *m.*; verbum,-i *n.*; vocábulum,-i *n.*; vox,-cis *f.*; dictum,-i *n.*; τὸ
ῥῆμα,-ατος; ἡ λέξις,-εως
- w. twarzy** expressio,-ōnis *f.*; vultus,-us *m.*; ἡ φυσιογνωμία,-ας
- wyrazistość** expressívitās,-ātis *f.*; ἡ ἐκτύπωσις,-εως
- wyrazisty** expressívus, 3; expressus, 3; évidens,-entis; ἔκτυπος,-ον
- wyraźnie** clare, manifeste, clarā voce; τελαυγῶς; ἐκτύπως; διακριδόν
- wyraźny** clarus, 3; defínitus, 3; distinctus, 3; explicatus, 3; manifestus, 3; notatus, 3;
dilúcidus, 3; perspícuus, 3; ἔκτυπος,-ον; ἐπιφανής,-ές; ἔκδηλος,-ον; φανερός, 3
- wyrażać** dico, 3,-xi,-ctum; formo, 1,-āvi,-ātum; enuntio, 1,-āvi,-ātum; éxprimo, 3,-
pressi,-pressum; ἐκφράζω
- w. wdzięczność** gratias ago, 3, egi, actum; εὐχαριστέω
- w. zgodę** aprōbo, 1, -avi, -atum; consentio, 4, -sensi, -sensus (assentīre); assentor,
1,-ātus sum; ἐπινεύω; εὐδοκέω; συμφωνέω
- ~ **opinię** opinionem remitto, 3,-mīsi,-missum; ~ **szacunek** observantiam
(reverentiam) praesto, 1,-stīti,-stītum (-statūrus)
- wyrażenie** expressio,-ōnis *f.*; dictum,-i *n.*; verbum,-i *n.*; locutio,-ōnis *f.*; sententia,-ae
f.; vox,-cis *f.*; ἡ ἔκφρασις,-εως
- wyrąb** lignatūra,-ae *f.*; ἡ ἐκκοπή,-ῆς
- wyrąbać** excīdo, 3,-cīdi,-cīsum (decidēre); ἐκκόπτω
- wyroczenia** oráculum,-i *n.*; responsum,-i *n.*; effātum,-i *n.*; consultum,-i *n.*;
praedictum,-i *n.*; τὸ μαντεῖον,-ου; ὁ χρησμός,-οῦ; ἡ θεμιστεία,-ας
- wyrodnieć** degénero, 1,-āvi,-ātum; exolesco, 3,-ēvi,-ētum; κακοφύομαι
- wyrodny** degeneratus, 3; dégener, 3; κακόφυτος,-ον
- wyrok** iudicātum,-i *n.*; iudicium,-ii *n.*; sententia,-ae *f.*; arbitrium,-ii *n.*; τὸ κρίμα,-
ατος; ἡ καταδίκη,-ης; ἡ κρίσις,-εως; τὸ δικαίωμα,-ατος
- wyrosnąć** p. wyrastać
- wyrostek** (*med.*) appendix,-icis *f.*; processus,-us *m.*
- w. robaczkowy** appendix vermiformis (vermicularis)
- wyrozumiałość** indulgentia,-ae *f.*; tolerantia,-ae *f.*; benígnitas,-ātis *f.*; clementia, -ae
f.; ἡ εὐγνωμία,-ας; ἡ μακροθυμία,-ας; ἡ συγγνώμη,-ης
- wyrozumiały** indulgens,-entis; tractábilis,-e; tolerábilis,-e; εὐγνώμων,-ον
- wyrób** productus,-us *m.*; proventus,-us *m.*; procreatio,-ōnis *f.*; factūra,-ae *f.*;
fabricatio,-ōnis *f.*; τὸ πλάσμα,-ατος; τὸ ἔργον,-ου
- wyrównać** exaequo, 1,-āvi,-ātum (coaequare); parífico, 1,-āvi,-ātum; (ex)plāno, 1,-
āvi,-ātum; pario, 1,-āvi,-ātum; (ἐξ)ἰσώω
- wyrównanie** aequatio,-ōnis *f.*; (ex)planatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξίσωσις,-εως

- wyróżniać 1. (wyodrebiać)** distinguo, 3,-stinxi,-stinctum; διακρίνω; **2. (oznaczyć)** insignio, 4,-īvi,-ītum; ἐπισημαίνω; **3. (uhonorować)** honesto, 1,-āvi,-ātum; honōro, 1,-āvi,-ātum; honorífico, 1,-āvi,-ātum; ἐπιτιμάω; **4. (w. się)** excello, 3,-ui, -; eminēo, 2,-ui, -; praecello, 3,-ui, -; praesto, 1,-stīti,-stītum (-statūrus); προέχομαι; ἐξέχομαι; περισσεύω
- wyróżniający się** conspicuus, 3; éminens,-entis; excellens,-entis; praecellens,-entis; ἕξοχος,-ον; ἕξαλλος,-ον; ἐπίσημος,-ον; περιούσιος,-ον
- wyróżnienie** distinctio,-ōnis *f.*; discrimen,-īnis *n.*; discriminatio,-ōnis *f.*; ornamentum,-i *n.*; honor,-ōris *m.*; laus,-dis *f.*; ἡ ἐξοχή,-ῆς; ἡ ἐπισημασία,-ας
- wyruszać** exeo, 4,-īvi (-ii),-itum; egredior, 3,-gressus sum; proficiscor, 3,-fectus sum; (ἐξ)έρχομαι
- w. w drogę** viam (iter) ingredior, 3,-gressus sum; viae me committo, 3,-mīsi, -missum; (ἐκ)πορεύομαι; οἴχομαι
- w. z pomocą** succurro, 3,-(cu)curri,-cursum; ἐκβοηθέω
- wyrwać** eripio, 3,-ripui,-reptum; eruo, 3,-ui,-ūtum; evello, 3,-velli (-vulsi),-vulsum; éxtraho, 3,-traxi,-tractum; excindo, 3,-scidi,-scissum; ἐξαιρέω; ἐρύω; ἐξείρω; ἐκτίλλω; (włosy) decapillo, 1,-āvi,-ātum; dépilo, 1,-āvi,-ātum
- wyrwanie** abruptio,-ōnis *f.*; evulsio,-ōnis *f.*; extractio,-ōnis *f.*; exstirpatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξαίρεσις,-εως
- wyrządzać** afficio, 3,-fēci,-fectum *alqm alqa re*; efficio, 3,-fēci,-fectum; ἐκπράσσω
- w. krzywdę** iniuriam *alicui* infero, infēre, íntuli, illātum; iniuriā *alqm* afficēre; ἀδικέω
- w. szkodę** incómmodo *alqm* afficio, 3,-fēci,-fectum; *alicui* nocēo, 2,-ui,-itum; damnum *alicui* inferre; βλάπτω
- w. zniewagę** contumeliam facio, 3, feci, factum; ὑβρίζω
- wyrzec** édico, 3,-xi,-ctum; elōquor, 3,-locūtus sum; effor, 1,-fatus sum; enuntio, 1,-āvi,-ātum; pronuntio, 1,-āvi,-ātum; ἐκφράζω; φθέγγομαι; ἀπολέγω
- w. się = rezygnować** ábdico, 1,-āvi,-ātum; ábnego, 1,-āvi,-ātum; ἀπολέγω; ἀρνέομαι; ἀπολείπω
- w. się = zapierać się** abiuro, 1,-āvi,-ātum; eiuro, 1,-āvi,-ātum; repudio, 1,-āvi,-ātum; ἀπειπον; ἐξόμνυμι; ἀρνέομαι; ἀποτάσσομαι
- wyrzeczenie się** abnegatio,-ōnis *f.*; ἡ ἄρνησις,-εως; ἡ ἐκχώρησις,-εως
- wyrzeźbić** exsculpto, 3,-psi,-ptum; exscalpo, 3,-psi,-ptum; ἐκγλύφω; ἐκπλάσσω
- wyrzucać** emitto, 3,-misi,-missum; eicio, 3,-iēci,-iectum; eiacto, 1,-āvi,-ātum; eiáculor, 1,-ātus sum; expello, 3,-puli,-pulsum; extrūdo, 3,-trūdi,-trūsum; ἐκβάλλω; ἐκρίπτω; ἐξίημι
- wyrzucenie** eiectio,-ōnis *f.*; eiectus,-us *m.*; eieculatio,-ōnis *f.*; emissio,-ōnis *f.*; expulsio,-ōnis *f.*; extrusio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκβολή,-ῆς; ἡ ἐξέλασις,-εως
- wyrzut 1. (rzucenie)** eiaculatio,-ōnis *f.*; eiectus,-us *m.*; emissio,-ōnis *f.*; iactus,-us *m.*; ἡ ἐκβολή,-ῆς; **2. (skarcenie)** exprobratio,-ōnis *f.*; improperium,-ii *n.*; obiectio,-ōnis *f.*; opprobrium,-ii *n.*; repressio,-ōnis *f.*; reprehensio,-ōnis *f.*; ὁ ὄνειδισμός,-οῦ; τὸ ὄνειδος,-εος; ὁ ψόγος,-ου
- ~ **sumienie** morsus,-us *m.* conscientiae

- wyrzutek** eiectamentum, -i *n.*; τὸ ἔκβολον, -ου; τὸ κάθαρμα, -ατος
- wyrzutnia 1. (np. rakiet)** *eiaculatorium, -ii *n.*; máchina, -ae *f.* tela emittens; τὸ ἔκβολεῖον, -ου; **2. (gram.)** elisio, -ōnis *f.*; ἡ ἔκβολή, -ῆς
- wyrzutowy** eiaculatorius, 3; ἔκβολικός, 3
- wyrzynać** exscalpo, 3, -psi, -ptum; caelo, 1, -āvi, -ātum; excīdo, 3, -cīdi, -cīsum (intercidēre, incidēre); ἐκγλύφω; ἐκτέμνω; ἐκτυπόω
- wyschły** exsiccatu, 3; tórridu, 3; ξηρός, 3
- wyschnąć** arēo, 2, -ui, - ; exsiccor, 1, -ātus sum; siccus fio, fieri, factus sum; ξεραίνομαι
- wyseпка** insúlula, -ae *f.*; τὸ νησί(δι)ον, -ου
- wysiadać** descendo, 3, -ndi, -nsum; ἐκβαίνω; καταβαίνω; ἀποβαίνω
~ **z pociągu** *de trámīne egredior, 3, -gressus sum; ~ **ze statku** nave égredi; ex (de) nave exeo, 4, -īvi (-ii), -itum
- wysiadywać (jajka)** íncubo, 1, -āvi, -ātum
- wysiedlać** deporto, 1, -āvi, -ātum; éxigi, 3, -ēgi, -actum; eicio, 3, -iēci, -iectum; ἐξοικίζω
- wysiew** satio, -ōnis *f.*; satus, -us *m.*; sata, -ōrum *n.pl.*; consitio, -ōnis *f.*; consitūra, -ae *f.*; ἡ σπορά, -ᾶς
- wysiewać** díssero, 3, -sēvi, -situm; sero, 3, sevi, satum; (pro)sémīno, 1, -āvi, -ātum; σπείρω
- wysięk** effusio, -ōnis *f.*; ex(s)udātum, -i *n.*; ex(s)udatio, -ōnis *f.*; ἡ ἔκχυσις, -εως
- wysilać się** conor, 1, -ātus sum; contendo, 3, -tendi, -tentum (-tensum); enītor, 3, -nixus (-nisus) sum (conīti); molior, 4, -ītus sum; ἰσχυρίζομαι; πονέω; μοχθέω
~ **na próżno** stulte actam rem ago, 3, egi, actum
- wysiłek** conāmen, -īnis *n.*; conamentum, -i *n.*; conātus, -us *m.*; nisus, -us *m.*; (e)nixus, -us *m.*; enixio, -ōnis *f.*; molimentum, -i *n.*; ἡ ἰσχύς, -ύος; ἡ σπουδή, -ῆς; ὁ πόνος, -ου; ὁ μόχθος, -ου
- wyskakiwać** exsilio, 4, -silui (-silīvi), -sultum (prosilīre); exsulto, 1, -āvi, -ātum; ἐξάλλομαι; ἐκπηδάω
- wyskok 1. (do góry)** exsultatio, -ōnis *f.*; ἡ ἀναπήδησις, -εως; **2. (wybryk)** excessus, -us *m.*; ἡ ἔκβασις, -εως
- wyskrobać** erādo, 3, -rāsi, -rāsum; ἐκξύω
- wyskrobanie** abrasio, -ōnis *f.*; erasio, -ōnis *f.*; τὸ ἔκξυσμα, -ατος
- wysłać p.** wysyłać
- wysłaniec** (de)legatus, -i *m.*; missus, -i *m.*; nuntius, -ii *m.*; ὁ ἀπόστολος, -ου; ὁ ἔκπεμπος, -ου; ὁ πομπός, -οῦ
- wysławiać** (con)célebro, 1, -āvi, -ātum; clarífico, 1, -āvi, -ātum; glorífico, 1, -āvi, -ātum; (col)laudo, 1, -āvi, -ātum; magnífico, 1, -āvi, -ātum; δοξάζω; ὑψόω
- wysławianie** gloriatio, -ōnis *f.*; laudatio, -ōnis *f.*; τὸ δόξασμα, -τος; ἡ ὑψωσις, -εως
- wysłowienie** elocutio, -ōnis *f.*; eloquentia, -ae *f.*; eloquium, -ii *n.*; modus, -i *m.* loquendi (dicendi); τὸ ῥῆμα, -ατος
- wysłuchiwać** ausculto, 1, -āvi, -ātum; exaudio, 4, -īvi, -ītum; εἰσακούω; ἐπακούω

wysługa eméritum,-i *n.*; emeritūra,-ae *f.*; τὸ ἐξυπηρέτημα,-ατος
wysługiwać emerĕo, 2,-rui,-itum; ἐξυπηρετέω
wysłużony 1. (zasłużony) eméritus, 3; ἐξυπηρετής,-ές; **2. (zużyty)** consummatus, 3;
perusitatus, 3; obsolētus, 3; κατὰ τρίτος,-ον
wysłużyć emerĕo, 2,-rui,-itum; ἐξυπηρετέω
wysmukły procērus, 3; rectus, 3; μακεδονός, 3; βλωθρός, 3
wysnuwać (wniosek) conclusionem dedūco, 3,-duxi,-ductum; conclūdo, 3,-clūsi,-
clūsum; εἰσηγέομαι
wysoki altus, 3; (ex)celsus, 3; éditus, 3; erectus, 3; procērus, 3; sublīmis,-e; ὑψηλός,
3; μέγας, 3; ταναός, 3; (glos) acūtus, 3; ὄξυς,-εῖα,-ύ; ὑπόφωνος,-ον
wysoko alte, excelse, deinsuper, sursum; ὑψηλῶς
w. położony supērus, 3; ὑψίπολος,-ον; ὑψίβατος,-ον; ἀνώτατος, 3
wysokogórski altimontanus, 3; ὑψόρεινος,-ον
wysokość altitūdo,-inis *f.*; altum,-i *n.*; exaltatio,-ōnis *f.*; excēlsitas,-ātis *f.*;
celsitūdo,-inis *f.*; τὸ ὕψος,-εως; ἡ ὑψότης,-τος; τὸ ὕψωμα,-ατος
wyspa insula,-ae *f.*; ἡ νῆσος,-ου
wyspać się edormio, 4,-īvi,-ītum; ἐκκοιμάομαι
wyspiarski insulāneus, 3; insulanus, 3; insularis,-e; νησαῖος, 3; νησιωτικός, 3
wyspiarz insulanus,-i *m.*; ὁ νησιώτης,-ου
wyspowy insularis,-e; νησιώδης,-ες
wyssać exsorbĕo, 2,-sorbui,-sorp̄tum; exsucco, 1,-āvi,-ātum; exsūgo, 3,-suxi,-suctum
(exsugare); ἐκθηλάζω; ἐξαθέλω; ἐκμυζάω
wyssanie exsucc(a)tio,-ōnis *f.*; exsugatio,-ōnis *f.*; ὁ ἐκμυζησμός,-οῦ
wyssany exsucc(a)tus, 3; ἐκμεμυζησμένος, 3
wystający éminens,-entis; próminens,-entis; protrūsus, 3; éditus, 3; expósitus, 3;
proiectus, 3; ὑπερβάλλων,-ον; ὑπέροχος,-ον; ἕξοχος,-ον
wystarczać sufficio, 3,-fēci,-fectum; súppet̄o, 3,-petīvi (-petii),-petītum; suppédito,
1,-āvi,-ātum; satis sum, eese, fui; ἀρκέω
wystarczy! satis est! sat! sed haec háctenus!
wystarczająco sufficienter, sat, satis; ἀρκίως
Sat cito, si sat bene. In magnis et voluisse sat est.
wystarczający sufficiens,-entis; ἄρκιος, 3; ἀρκετός, 3; ἱκανός, 3
wystarczalność sufficientia,-ae *f.*; τὸ ἄρκος,-εος; ἡ ἄρκεσις,-εως; ἡ ἱκανότης,-ητος
wystawa expositio,-ōnis *f.*; exhibitio,-ōnis *f.*; monstratio,-ōnis *f.*; ἡ ἕκθεσις,-εως
wystawać 1. (sterczeć) eminĕo, 2,-ui, -; exsto, 1,-stiti,-statūrus; prominĕo, 2, -ui, -;
ἐξέχω; ὑπερέχω; **2. (dlugo stać)** persto, 1,-stiti,-statūrus; διαμένω
wystawca expōnens,-entis *m.*; expósitōr,-ōris *m.*; ὁ ἐκθέτης,-ου
wystawiać expōno, 3,-posui,-pósitum; exhibĕo, 2,-ui,-itum; deprōmo, 3,-psi,-ptum;
edo, 3,-dīdi,-dītum; ἐκτίθημι; παρατίθημι; προτίθημι
~ **rekę** manum prófero,-férre,-tuli,-lātum; ~ **sztukę** fábulam ago, 3, egi, actum; ~
pomnik statuam pōno, 3, posui, pósitum

- wystawianie** exhibitio, -ōnis *f.*; expositio, -ōnis *f.*; ἡ ἔκθεσις, -εως
- wystawność** apparatus, -us *m.*; luxuria, -ae *f.*; pompa, -ae *f.*; ἡ πόμπη, -ης; ἡ λαμπρότης, -ητος
- wystawny** pompōsus, 3; fastōsus, 3; luxuriōsus, 3; magníficus, 3; áffluens, -entis; πομπικός, 3; λαμπρός, 3
- wystawowy** expositīvus, 3; expositorius, 3; ἔκθετικός, 3
- wystąpić** *p.* występować
- występ 1. (wyniosłość)** eminentia, -ae *f.*; prominentia, -ae *f.*; proiectūra, -ae *f.*; pérgula, -ae *f.*; ἡ ὑπεροχή, -ῆς; **2. (emisja)** emissio, -ōnis *f.*; ἡ ἐκπομπή, -ῆς; **3. (widowisko)** spectáculum, -i *n.*; actio, -ōnis *f.*; τὸ θέατρον, -ου
- występek** crimen, -īnis *n.*; delictum, -i *n.*; deliquentia, -ae *f.*; fácinus, -ōris *n.*; flagitium, -īi *n.*; maléficum, -i *n.*; nefas *n.* (*nieodm.*); peccatum, -i *n.*; probrum, -i *n.*; vitium, -īi *n.*; τὸ ῥδιούργημα, -ατος; ἡ κακότης, -ητος; ἡ κακία, -ας; ἡ παράβασις, -εως; ἡ ἀδικία, -ας; ἡ ἑξαμαρτία, -ας
- Delicto dolere, correctione gaudere oportet.***
- występny** criminōsus, 3; criminālis, -e; delictōsus, 3; facinerōsus, 3; flagitiōsus, 3; impius, 3; peccatorius, 3; probōsus, 3; vitiōsus, 3; ἄδικος, -ον; αἰσχρός, 3; αἴτιος, -ον; ἔνοχος, -ον; ἑξαίσιος, -ον
- występować 1. (wykraczać)** excēdo, 3, -cessi, -cessum; egredior, 3, -gressus sum; ἐκβαίνω; παραβαίνω; **2. (istnieć)** sum, esse, fui; exsisto, 3, -stiti, -statūrus; εἰμί; γίγνομαι; **3. (na zgromadzeniu)** prodeo, 4, -īvi (-īi), -itum; προέρχομαι; **4. (z brzegów)** exundo, 1, -āvi, -ātum; ὑπερχέομαι
- występowanie 1. (wykraczanie)** excessus, -us *m.*; egressio, -ōnis *f.*; éxitus, -us *m.*; ἡ ἔκβασις, -εως; ἡ παράβασις, -εως; **2. (istnienie)** essentia, -ae *f.*; exsistentia, -ae *f.*; ἡ οὐσία, -ας
- wystosować** mitto, 3, misi, missum; πέμπω
- wystraszony** expávidus, 3; extérritus, 3; pertérritus, 3; tremebundus, 3; tímīdus, 3; ἑκφοβός, -ον; ἔντρομος, -ον
- wystraszyć** expavesco, 3, -pāvi; expavefacio, 3, -fēci, -factum; exterrēo, 2, -ui, -itum (*perterrēre*); ἐκφοβέω; (**w. się**) exhorresco, 3, -rui, -; ἐκφοβέομαι
- wystroić** exorno, 1, -āvi, -ātum; ἑκκοσμέω
- wystrzał** eiaculatio, -ōnis *f.*; ἡ ἐκβολή, -ῆς
- wystrzegać się** cavēo, 2, cavi, cautum; evito, 1, -āvi, -ātum; προφυλάσσω; ἑξαλέομαι; φεύγω
- wystrzelić** eiáculor, 1, -ātus sum; emitto, 3, -mīsi, -missum; sclopeto, 1, -āvi, -ātum; ἐκβάλλω
- wystygły** frigefactus, 3; gélidus, 3; ψυχρός, 3
- wysuszający** exsiccans, -antis; siccātīvus, 3; ξηραντικός, 3; ξηρωτικός, 3; ξηρῶν, -οῦσα, -οῦν
- wysuszenie** exsiccatio, -ōnis *f.*; ἡ ξήρανσις, -εως; ἡ ἐξίκμασις, -εως

wysuszyć exsiccō, 1, -āvi, -ātum; arefacio, 3, -fēci, -factum; ξηραίνω; ἐξικμάζω
wysuwać éxtraho, 3, -traxi, -tractum (protrahere); protendo, 3, -tendi, -tentum (-tensum); ἐξέλκω

wyswobadzać líbero, 1, -āvi, -ātum *ex, ab lub z abl.*; ἐξελευθερόω
~ **z niewoli** servitūte liberare; ~ **z więzienia** vīnculis liberare

wyswobadzenie liberatio, -ōnis *f.*; ἡ ἐλευθέρωσις, -εως

wysychać arēo, 2, -ui, -; exaresco, 3, -arui, -; exsiccō, 1, -ātus sum; siccus fio, fieri, factus sum; ξηραίνομαι; ἐξικμάζομαι

wysyłać (e)mitto, 3, misi, missum; delēgo, 1, -āvi, -ātum; (ἀπο)στέλλω; (ἐκ)πέμπω; ἐνίημι

w. naprzód praemitto, 3, -misi, -missum (antemittēre); προπέμπω

w. naprzeciw obviam mitto, 3, misi, missum; ἀντιπέμπω; πρόσπέμπω

w. w poselstwie *alqm* legatum mitto, 3, misi, missum; πρεσβεύομαι

w. z pomocą auxilio mitto, 3, misi, missum; ἐκβοηθέω

wysyłka emissio, -ōnis *f.*; expeditio, -ōnis *f.*; ἡ ἔκπεμψις, -εως

wysypać exsipo, 1, -āvi, -ātum; effundo, 3, -fūdi, -fūsum (profundere); ἐκχέω; ἐκχώννυμι

wysypiać się e(x)dormio, 4, -īvi, -ītum; somno satior, 1, -ātus sum; ἐκκοιμάομαι

wysypisko exsipatorium, -ii *n.*; τὸ ἐκχυτήριον, -ου

wysypka (*med.*) efflorescentia, -ae *f.*; eruptio, -ōnis *f.*; pápula, -ae *f.*; mentīgo, -īnis *f.*;

(im)petīgo, -īnis *f.*; ἡ φλύσις, -εως; τὸ ἐκζεσμα, -ατος; τὸ ἐξάνθημα, -ατος

wyszczególniać específico, 1, -āvi, -ātum; singillātīm (singulātīm) enúmero, 1, -āvi, -ātum; εἰδοποιέω

wyszkolenie instructio, -ōnis *f.*; institutio, -ōnis *f.*; eruditio, -ōnis *f.*; disciplīna, -ae *f.*;

doctrīna, -ae *f.*; ἡ ἐμπειρία, -ας; ἡ διδαχή, -ῆς

wyszukać exquiro, 3, -quisīvi, -quisītum; ἐκζητέω

wyszukany exquisītus, 3; élegans, -antis; eximius, 3; ἐκλεκτός, 3; ἐκζητητός, 3

wyszumieć się exspūmo, 1, -āvi, -ātum; defervesco, 3, -fervi (-ferbui), -; ἐξαφρίζομαι

wyszzydzać deridēo, 2, -rīsi, -rīsum; decachinno, 1, -āvi, -ātum; elūdo, 3, -lūsi, -lūsum;

ludífico, 1, -āvi, -ātum; sugillo, 1, -āvi, -ātum; subsanno, 1, -āvi, -ātum; διαχλευάζω;

ἐκμυκτηρίζω; ἐμπαίζω; καταγελάω; κωμωδέω

wyszzydzenie derisio, -ōnis *f.*; ludibrium, -ii *n.*; ὁ ἐμπαιγμός, -οῦ

wyszywać neo, 1, -āvi, -ātum; acu pingo, 3, pinxi, pictum; ποικίλλω

wyścielać sterno, 3, stravi, stratum; (ἐπι)στόρνυμι

wyścig concursus, -us *m.*; certāmen, -īnis *n.*; competitio, -ōnis *f.*; (con)certatio, -ōnis *f.*;

τὸ ἀγών, -ῶνος; ὁ δρόμος, -ου

wyścigowy concursīvus, 3; currūlis, -e; δρομικός, 3

wyściółka tapētum, -i *n.*; tomentum, -i *n.*; stroma, -atis *n.*; τὸ ἐπένδυμον, -ου; τὸ

στρῶμα, -ατος

wyśledzić investīgo, 1, -āvi, -ātum; ἐξιχνεύω

wyśliznąć się elābor, 3, -lapsus sum (delabi); secrēto fugio, 3, -īvi, -ītum; ἐξολισθάνω

wyśmiać p. wyszydzać

- wyśmienity** excellens,-entis; exquisitus, 3; egregius, 3; eximius, 3; magnificus, 3; optimus, 3; ὑπέροχος,-ον; ἔξοχος,-ον
- wyświadczać** gratifico, 1,-āvi,-ātum; officia *alicui* praesto, 1,-stīti,-stītum (-statūrus); tribuo, 3,-ui,-ūtum; χαρίζομαι; δίδωμι; δράω
~ **przysługę** operam *alicui* do, 1, dedi, datum; *alicui* gratum facio, 3, feci, factum
- wyświetlać (sprawę)** (de)clāro, 1,-āvi,-ātum; explicō, 1,-avi, -atum; explāno, 1,-āvi,-ātum; ἐκφαίνω
- wyświęcać** consecro, 1,-āvi,-ātum; ἀγιάζω
~ **na kapłana** ordino, 1,-āvi,-ātum; sacerdotem creo, 1,-āvi,-ātum
- wytaczać** evolvo, 3,-volvi,-volūtum; ἐκκυλίνδω
- wytapiać** effundo, 3,-fūsi,-fūsum; (ex)coquo, 3,-xi,-ctum; ἐκτῆκω
- wytargować** enūdino, 1,-āvi,-ātum; praestino, 1,-āvi,-ātum; ἐξαγοράζω
- wytarty** consummatus, 3; tritus, 3; obsolētus, 3; ἔκτριτος,-ον
- wytchnąć** me *ex aliqua re* reficio, 3,-fēcī,-fectum; rēspiro, 1,-āvi,-ātum; requiesco, 3,-ēvi,-ētum; ἀναψύχομαι
- wytchnienie** recreatio,-ōnis *f.*; requies,-ētis *f.*; otium,-ii *n.*; relaxatio,-ōnis *f.*; laxamentum,-i *n.*; refrigerium,-ii *n.*; ἡ ἀνάψυξις,-εως; ἡ ἀνάπαυσις,-εως; ἡ παῦλα,-ης
- wyterpić** extérmino, 1,-āvi,-ātum; exseco, 1,-cui,-ctum; ἐξολεθρεύω; ἐκκόπτω; καταφθειρώ
- wyteżać** p. wysilać się
- wytlaczać** exprimo, 3,-pressi,-pressum; tórculo, 1,-āvi,-ātum; briso, 1,-āvi,-ātum; ἐκθλίβω; ἀποθλίβω
- wytłoczyny** brytia,-ōrum *n.pl.*; faex,-cis *f.*; τὸ ἀπόθλιμμα,-ατος
- wytłumaczenie** explicatio,-ōnis *f.*; interpretatio,-ōnis *f.*; explanatio, -onis *f.*; ἡ ἔρμηνεία,-ας
- wytoczyć** evolvo, 3,-volvi,-volūtum; ἐκκυλίνδω
- wytop** (ef)fusio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκτηξις,-εως
- wytrawiający** corrōdens,-entis; πέσσων,-ουσα,-ον
- wytrawny** 1. (**wino**) siccus, 3; 2. (**znawca**) expertus, 3; prudens,-entis; *alicuius rei* perītus, 3; ἔμπειρος,-ον
- wytrącać** 1. (**np. z ręki**) extundo, 3,-tūdi,-tūsum; elīdo, 3,-līsi,-līsum; ἐκκρούω; ἐκκροτέω; 2. (**chem.**) praecipito, 1,-āvi,-ātum; καταπίπτω
- wytrącenie** 1. (**np. z ręki**) extusio,-ōnis *f.*; elisio,-ōnis *f.*; excussio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκκρουσις,-εως; 2. (**chem.**) praecipitatio,-ōnis *f.*; ἡ κατάπτωσις,-εως
- wytrącony** (*chem.*) praecipitatus, 3; καταπεπτωμένος, 3
- wytropić** investigo, 1,-āvi,-ātum; ἐξιχνεύω
- wytrwać** perdūro, 1,-āvi,-ātum; permanēo, 2,-mansi,-mansum; persevēro, 1,-āvi,-ātum; súffero, sufférre, sústuli, sublātum (perferre); sustinēo, 2,-tinui,-tentum; διακαρτερέω; διαμένω; ὑποφέρω; στήκω
- wytrwałość** instantia,-ae *f.*; constantia,-ae *f.*; obstinatio,-ōnis *f.*; patientia,-ae *f.*; pertinacia,-ae *f.*; perseverantia,-ae *f.*; sufferentia,-ae *f.*; sustinentia,-ae *f.*;

- ή (δια)καρτέρησις,-εως; ή επίστασις,-εως; ή ύπομονή,-ής; ή λιπαρία,-ας
wytrwały persevērans,-antis; pērtinax,-acis; tenax,-acis; assiduus, 3; patiens,-entis;
constans,-antis; καρτερικός, 3; λιπαρής,-ές
- wytrych** clavis,-is *f.* adúltera (falsa)
- wytrysk 1. (wody)** scátebra,-ae *f.*; exundatio,-ōnis *f.*; ή άναβολή,-ής; **2. (nasienia)**
eiaculatio,-ōnis *f.*; ή καταβολή,-ής
- wytryskać** eíaculor, 1,-ātus sum; exúbero, 1,-āvi,-ātum; exundo, 1,-āvi,-ātum; salio,
4, salui, saltum; scatēo, 2,-ui, -; scaturio, 4,-īvi,-ītum; έκσεύομαι; άναβάλλω;
άλλομαι
- wytrząsać** excusso, 1,-āvi,-ātum; excutio, 3,-cussi,-cussum; έκσειώ
- wytrząsań** excutio, 3,-cussi,-cussum; έκτινάσσω; έκπάλλω
- wytrzebić** castro, 1,-āvi,-ātum; eunūcho, 1,-āvi,-ātum; eviro, 1,-āvi,-ātum;
ευνουχίζω
- wytrzebień** castratio,-ōnis *f.*; emasculatio,-ōnis *f.*; eviratio,-ōnis *f.*; ό
ευνουχισμός,-οῦ
- wytrzebiony** castratus, 3; ευνουχός,-ον
- wytrzeć** extergo, 3,-tersi,-tersum; εκτρίβω; άποψάω
- wytrzeszcz** exorbitismus,-i *m.*; exophthalmia,-ae *f.*; ή έξοφθαλμία,-ας
- wytrzeszczać** óculos patefacio, 3,-fēci,-factum; εκκυμαίνω
- wytrzeźwieć** exsobrior, 1,-ātus sum; in sensus redeo, 4,-īvi,-itum; έξνήφω
- wytrzymać** (per)dūro, 1,-āvi,-ātum; permanēo, 2,-mansi,-mansum; persevēro, 1,-āvi,-
ātum; supporto, 1,-āvi,-ātum; súffero, sufférre, sústuli, sublātum; sustinēo, 2,-
tinui,-tentum (perferre); tólero, 1,-āvi,-ātum; άντέχω; ύποφέρω;
(προσ)καρτερέω; διαμένω; στέγω
- wytrzymalóść** instantia,-ae *f.*; fírmitas,-ātis *f.*; perseverantia,-ae *f.*; pertinacia,-ae *f.*;
patientia,-ae *f.*; sólíditas,-ātis *f.*; sustinentia,-ae *f.*; tenácitas,-ātis *f.*; tolerantia, -ae
f.; ή άνοχή,-ής; ή (προσ)καρτέρησις,-εως; ή εϋφορία,-ας; ή ύπομονή,-ής;
ή λιπαρία,-ας
- wytrzymaly** durus, 3; firmus, 3; obstinatus, 3; pērtinax,-acis; persevērans,-antis;
robustus, 3; sólídus, 3; tenax,-acis; ύπόμονος,-ον; καρτερικός, 3; λιπαρής,-ές
- wytwarzać** (pro)creo, 1,-āvi,-ātum; efficio, 3,-fēci,-fectum; género, 1,-āvi,-ātum;
fábrico, 1,-āvi,-ātum; fingo, 3, finxi, fictum; formo, 1,-āvi,-ātum; prodūco, 3,-
duxi,-ductum; πλάσσω; κτίζω; κατασκευάζω; έξεργάζομαι
- wytworność** elegantia,-ae *f.*; humánitas,-ātis *f.*; urbánitas,-ātis *f.*; concínnitas,-ātis *f.*;
ή εϋσχημοσύνη,-ης; ό ώραϊσμός,-οῦ; ή κομψότης,-ητος
- Árbitr** *elegantiarum. Omnis loquendi elegantia augētur legendis oratōribus et
poētis.*
- wytworny** élegans,-antis; concinnus, 3; lautus, 3; scítūlus, 3; urbanus, 3; facētus, 3;
κομψός, 3
- wytworzenie** (pro)creatio,-ōnis *f.*; generatio,-ōnis *f.*; fabricatio,-ōnis *f.*; formatio,-ōnis
f.; productio,-ōnis *f.*; ή έκπλασις,-εως; ή κτίσις,-εως
- wytwór** fabricatus,-us *m.*; factūra,-ae *f.*; figmentum,-i *n.*; productus,-us *m.*; opus,-ēris

- n.*; τὸ πλάσμα,-ατος; τὸ ἔργον,-ου; τὸ ποίημα,-ατος
- wytwórca** fabricātor,-ōris *m.*; productor,-ōris *m.*; factor,-ōris *m.*; ὁ πλάστης,-ου; ὁ κτίστης,-ου
- wytwórczość** fabricatio,-ōnis *f.*; productio,-ōnis *f.*; factūra,-ae *f.*; *productīvitas,-ātis *f.*; ars,-rtis *f.*; ἡ ἔκπλασις,-εως; ἡ ἐξεργασία,-ας
- wytwórczy** fabricatorius, 3; generatīvus, 3; generatorius, 3; productīvus, 3; ἐκπλαστικός, 3; ἐξεργαστικός, 3
- wytwórnia** fábrica,-ae *f.*; officīna,-ae *f.*; τὸ ἐργαστήριον,-ου
- wytyczać** delineo, 1,-āvi,-ātum; demarco, 1,-āvi,-ātum; dirigo, 3,-rexi,-rectum; metor, 1,-ātus sum; dimetior, 4,-ītus sum; διορίζω
- wytyczna** directīva,-ae *f.*; praemónitum,-i *n.*; praescriptum,-i *n.*; ἡ εὐθυντήρια,-ας
- wytyczny** directīvus, 3; εὐθυντήριος, 3
- wyuczać** edocēo, 2,-ui,-ctum (perdocēre); erudio, 4,-īvi,-ītum; ἐκδιδάσκω; κατηχέω
- wyuczać się na pamięć** edisco, 3, edīdici; ἐκμανθάνω
- wyuzdany** dissolūtus, 3; effrenatus, 3; libertīnus, 3; licentiōsus, 3; cinaedicus, 3; ἀκόλαστος,-ον; ἀχάλινος,-ον
- wywalczyć** expugno, 1,-āvi,-ātum (depugnare); ἐξαγωνίζομαι
- wywar** decoctum,-i *n.*; ebullimentum,-i *n.*; τὸ ἀπόβρεγμα,-ατος; τὸ χύλισμα,-ατος
- wyważać 1. (drzwi)** excārdino, 1,-āvi,-ātum; extrūdo, 3,-trūsi,-trūsum; ἐκρήγνυμι; **2. (ważyć)** elibro, 1,-āvi,-ātum; pōndero, 1,-āvi,-ātum; ταλαντεύω
- wywędrować** emigro, 1,-āvi,-ātum; excēdo, 3,-cessi,-cessum; ἐξοικίζομαι
- wywiad 1. (wojskowy)** recognitio,-ōnis *f.*; speculatio,-ōnis *f.*; exploratio,-ōnis *f.*; ἡ κατασκοπή,-ῆς; **2. (lekarski)** anamnēsis,-is *f.*; ἡ ἀνάμνησις,-εως; **3. (prawny)** rogatum,-i *n.*; rogatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐκζήτησις,-εως; **4. (np. prasowy)** interrogatorium,-ii *n.*; interrogatio,-ōnis *f.*; percontatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξερώτησις,-εως
- wywiadowca** excurs(at)or,-ōris *m.*; explorātor,-ōris *m.*; speculātor,-ōris *m.*; antecursor,-ōris *m.*; ὁ ἐπόπτης,-ου; ὁ κατάσκοπος,-ου
- wywichnąć** luxo, 1,-āvi,-ātum; ἐκπαλέω
- wywierać 1. (wpływ)** commovēo, 2,-mōvi,-mōtum (permovēre); influo, 3,-fluxi, -fluxum; premo, 3, pressi, pressum; íngero, 3,-gessi,-gestum; ἐνχέω; κινέω; **2. (wrażenie)** impressionem prodūco, 3,-duxi,-ductum; ἐκτυπόω
- wywieść p.** wywozić
- wywietrzyć** evéntilo, 1,-āvi,-ātum; ἐκπνέω; ἐξανεμόω
- wywieźć p.** wywozić
- wywijać** ágito, 1,-āvi,-ātum; vibro, 1,-āvi,-ātum; roto, 1,-āvi,-ātum; τινάσσω; πάλλω
- wywlekać** extrīco, 1,-āvi,-ātum; éxtraho, 3,-traxi,-tractum (detrāhēre); ἐξέλκω
- wywłaszcząć** exproprio, 1,-āvi,-ātum; confisco, 1,-āvi,-ātum; δημοσιεύω
- wywłaszczenie** expropriatio,-ōnis *f.*; confiscatio,-ōnis *f.*; deiectio,-ōnis *f.*; ἡ δημοσίευσις,-εως

- wywnętrzać się** me exteriorīso, 1, -āvi, -ātum; totum me *alicui* patefacio, 3, -fēci, -factum; ἐξωτερίζομαι
- wywnioskować** conclūdo, 3, -clūsi, -clūsum; coniectūram facio, 3, feci, factum; συμπεραίνω
- wywodzić** edūco, 3, -duxi, -ductum; derīvo, 1, -āvi, -ātum; traho, 3, traxi, tractum; ἐξάγω
- wywołać, -ywać** evōco, 1, -āvi, -ātum (provocare); conciēo, 2, -īvi, -ītum; concio, 4, -īvi, -cītum (excire); προκαλέω; ἐκκαλέω
- wywołanie** evocatio, -ōnis *f.*; provocatio, -ōnis *f.*; ἡ πρόκλησις, -εως; ἡ ἔκκλησις, -εως
- wywoływacz** *revelātor, -ōris *m.*; *antígenum, -i *n.*
- wywozić** exporto, 1, -āvi, -ātum; deporto, 1, -āvi, -ātum; éveho, 3, -vexi, -vectum; défero, -fēre, -tuli, -lātum; ἐξαλλοτρίω; ἐκκομίζω; ἐξάγω
- wywozowy** exportatīvus, 3; exportatorius, 3; ἐκκομιστικός, 3
- wywód** deductio, -ōnis *f.*; argumentatio, -ōnis *f.*; ἡ ἐξαγωγή, -ῆς
- wywóz** exportus, -us *m.*; exportatio, -ōnis *f.*; deportatio, -ōnis *f.*; evectio, -ōnis *f.*; ὁ ἐκκομισμός, -οῦ; ἡ ἐξαγωγή, -ῆς
- wywracać** evertō, 3, -verti, -versum (subvertēre); deiecto, 1, -āvi, -ātum; supīno, 1, -āvi, -ātum; καταστρέφω; ἐκστρέφω; ἀναστρέφω; (**w. się**) ruo, 3, rui, rutum (ruitūrus); cado, 3, cécidi, casum; labor, 3, lapsus sum; (κατα)πίπτω
- wywrotka** lapsus, -us *m.*; eversio, -ōnis *f.*; ἡ καταστροφή, -ῆς; τὸ πτώμα, -ατος
- wywrotny** labīlis, -e; instábilis, -e; πτωτικός, 3
- wywrotowy** subversīvus, 3; revolutionarius, 3; cóncitans, -antis; exágitans, -antis; στασιώδης, -ες; ταρακτικός, 3
- wywrócenie** eversio, -ōnis *f.*; inversio, -ōnis *f.*; ἡ ἐκστροφή, -ῆς; (*upadek*) lapsus, -us *m.*; τὸ πτώμα, -ατος
- wywrócony** inversus, 3; ἔκστροφος, -ον; (*na wznak*) supīnus, 3; ὕπιος, 3
- wywrzeć p. wywierać**
- wywyższać** exalto, 1, -āvi, -ātum; cúlmino, 1, -āvi, -ātum; éffero, effēre, éxtuli, elātum; extollo, 3, -, -; élevo, 1, -āvi, -ātum; súblimo, 1, -āvi, -ātum; ὑψόω; ὑπερψόω; ἐκκουφίζω
- wyzdrowieć** resanescō, 3, -ui, -; ἐξυγιαίνω; ἰάομαι
- wyzdrowienie** recuperatio, -ōnis *f.*; resanatio, -ōnis *f.*; restauratio, -ōnis *f.*; ἡ ἐξυγιανσις, -εως
- wyziew** exhalatio, -ōnis *f.*; exspiratio, -ōnis *f.*; vapor, -ōris *m.*; hálitus, -us *m.*; ἡ ἀποφόρησις, -εως; ὁ ἀτμός, -οῦ; ἡ ἀναθυμίασις, -εως; ἡ ἐκφύσησις, -εως; ἡ ἀτμίς, -ίδος
- wyziewać** exhālo, 1, -āvi, -ātum; expīro, 1, -āvi, -ātum; ἐκφυσάω
- wyziębiać** frigefacio, 3, -fēci, -factum; ψυχραίνω
- wyzionać ducha** ánimum efflo, 1, -āvi, -ātum; ánimum expīro, 1, -āvi, -ātum; ἐκψύχω; ἐκπνέω
- wyznaczać 1. (oznaczać)** emetior, 4, -mensus sum (dimetīri); metor, 1, -ātus sum; καθορίζω; (δι)ορίζω; **2. (mianować)** creo, 1, -āvi, -ātum; designo, 1, -āvi, -ātum;

déstino, 1, -āvi, -ātum; nómino, 1, -āvi, -ātum; instítuo, 3, -ui, -ūtum; ἐπιτίθημι;
ἐκσημαίνω

~ **granice** fines rego, 3, rexi, rectum; **nagrode** praemium expōno, 3, -posui, -
pōsitum; ~ **termin** diem índico, 3, -xi, -ctum; ~ **losem** sortior, 4, -ītus sum

wyznaczenie 1. (np. granicy) definitio, -ōnis f.; emensio, -ōnis f.; ὁ ὀρισμός, -οῦ; **2.**

(**mianowanie**) designatio, -ōnis f.; destinatio, -ōnis f.; nominatio, -ōnis f.; ἡ
ἐπίθεσις, -εως; ἡ σημεΐωσις, -εως

wyznać, -awać fātēor, 2, fassus sum; confitēor, 2, -fessus sum (profitēri); eloquor, 3, -
locūtus sum; (ἐξ)ὁμολογέομαι

wyznanie confessio, -ōnis f.; professio, -ōnis f.; ἡ ὁμολογία, -ας; (*relig.*) religio, -ōnis
f.; confessio, -ōnis f.; fides, -ei f.; ἡ θρησκεία, -ας

Confessio est regīna probationum. Ubi est confessio, ibi est remissio,

wyznawca 1. (rel.) confessor, -ōris m.; ὁ θρησκός, -ου; **2. (zwoleńnik)** adeptus, -i m.;
discípulus, -i m.; fautor, -ōris m.; ássecla, -ae m.; *alicui* adhaerens, -entis m.; ὁ
ζηλωτής, -οῦ

wyzuty exspoliatus, 3; exūtus, 3; nudus, 3; privatus, 3; ἀπέκδυτος, -ον

wyzwalacz liberātor, -ōris m.; ὁ ἐλευθερωτής, -οῦ

wyzwalać libero, 1, -āvi, -ātum *alqa re*; (ἀπ)ἐλευθερώω; λυτρόομαι; ῥύομαι;
ἐξαιρέω

w. niewolnika manumitto, 3, -mīsi, -misum; ἐξελευθερώω

w. spod władzy zwłaszcza ojcowskiej emāncipo, 1, -āvi, -ātum

w. z więzów evínculo, 1, -āvi, -ātum; ἐκλύω

wyzwanie provocatio, -ōnis f.; ἡ πρόκλησις, -εως

wyzwisko maledictio, -ōnis f.; contumelia, -ae f.; ἡ κακολογία, -ας

wyzwolenie liberatio, -ōnis f.; ἡ ἐλευθέρωσις, -εως; (*niewolnika*) manumissio, -ōnis
f.; ἡ ἐξελευθέρωσις, -εως; (*spod władzy ojca*) emancipatio, -ōnis f.

wyzwoleniec libertus, -i m.; libertīnus, -i m.; ὁ ἐξελεύθερος, -ου; ὁ πιλλάτος, -ου

wyzwoliciel liberātor, -ōris m.; ὁ ἐλευθερωτής, -οῦ

wyzwolić p. **wyzwalać**

wyzwolony liberatus, 3; emancipatus, 3; ἀπελεύθερος, -ον

wyzysk compilatio, -ōnis f.; abūsus, -us *alicuius* óperae; ἡ ἐκμετάλλευσις, -εως

wyzyskiwacz plagiarius, -ii m.; plagiātor, -ōris m.; fraudātor, -ōris m.; suco, -ōnis m.; ὁ
ἀνδραποδιστής, -οῦ

wyzyskiwać 1. (wykorzystać) utíliso, 1, -āvi, -ātum; utor, 3, usus sum; χράομαι;

χρηματίζω; ἔμπορεύομαι; **2. (rabować)** compīlo, 1, -āvi, -ātum; *alicuius* óperā
abūtor, 3, -ūsus sum; ἀνδραποδίζω; ἀμέλγω

wyzywać 1. (wywołać) prónoco, 1, -āvi, -ātum (evocare); lacesso, 3, -īvi, -ītum;

προκαλέω; **2. (obrzucać obelgami)** convicior, 1, -ātus sum; iniurio, 1, -āvi, -ātum;
malédico, 3, -dixi, -dictum (maledicare); obtrecto, 1, -āvi, -ātum; κακολογέω

wyzywający provocatorius, 3; prónocans, -antis; árrogans, -antis; προκλητικός, 3

wyż altum, -i n.; altūra, -ae f.; τὸ ὕψωμα, -ατος

- wyżarcie** exēsis, -ōnis f.; ἡ ἐκδάκνωσις, -εως
wyżąc exprimo, 3, -pressi, -pressum; ἐκθλίβω; ἐκπιέζω
wyżebrać emēndico, 1, -āvi, -ātum; ἐκπτωχεύω
wyżej altius, superiore parte; ἀνώτερον; ὑψηλότερον
w. wymieniony supradictus, 3; citatus, 3; προειρημένος, 3
wyżłobić excavo, 1, -āvi, -ātum; ἐκκοιλáινω; ἐκγλύφω
wyżłobienie excavatio, -ōnis f.; cavum, -i n.; sulcus, -i m.; cavāmen, -īnis n.; ἡ ἐκκοιλία, -ας
wyżłobiony excavatus, 3; ἔκκοιλος, -ον
wyższość maioratus, -us m.; praestantia, -ae f.; excellentia, -ae f.; superioritas, -ātis f.; suprematio, -ōnis f.; ἡ ἀνωτερότης, -ητος; ἡ ὑπεροχή, -ῆς; ἡ ὑπιτερότης, -ητος
wyższy altior, -ius; excelsior, -ius; superior, -ius; ἀνωτερικός, 3; ὑψηλότερος, 3; ὑψίτερος, 3
Sic cum inferiore vivas, quemadmodum tecum superiorem velis vivere.
w. stopień (gram.) gradus, -us m. comparatīvus
wyżyć pervīno, 3, -vixi, -; perdūro, 1, -āvi, -ātum; διαζάω
wyżymać exprimo, 3, -pressi, -pressum; ἐκθλίβω; ἐκπιέζω
wyżyna altiplānum, -i n.; locus, -i m. (plur. loca) editus; τὸ ὄρος, -εος
wyżywić enutrio, 4, -īvi, -ītum; nútrico, 1, -āvi, -ātum; ἐκτρέφω
wyżywienie alimentatio, -ōnis f.; alimonium, -ii n.; cibus, -i m.; cibaria, -ōrum n.pl.; nutrimentum, -i n.; victus, -us m.; ἡ (δια)τροφή, -ῆς
wzajemnie ínvicem, mútue, recíproce, vicíssim; ἀλλήλων; ἀμοιβήδην; ἀντί
wzajemność mutualismus, -i m.; mutuálitas, -ātis f.; mutuatio, -ōnis f.; recíprocitas, -ātis f.; vicissitūdo, -īnis f.; vicíssitas, -ātis f.; ἡ ἀλλαγή, -ῆς; ἡ ἀμοιβή, -ῆς
wzajemny alternus, 3; mútuus, 3; recíprocus, 3; vicissitudinarius, 3; ἀλλακτικός, 3; ἀμοιβαῖος, 3
w zamian pro mútuo; ἀλλακτικῶς; ἀμοιβαίως
wzbierać abundo, 1, -āvi, -ātum (exundare); adaestuo, 1, -āvi, -ātum; incresco, 3, -crēvi, -crētum; ἀυξάνομαι; ἀναρροίζέω; ἀναπληρόω
wzbijać się exsúpero, 1, -āvi, -ātum; súbvolō, 1, -āvi, -ātum; ἀναπέτομαι
wzbogacać ditífico, 1, -āvi, -ātum; dito, 1, -āvi, -ātum; locúpleto, 1, -āvi, -ātum; opulento, 1, -āvi, -ātum; peculio, 1, -āvi, -ātum; πλουτίζω
wzbraniać intérdico, 3, -dixi, -dictum; prohibēo, 2, -ui, -itum; nego, 1, -āvi, -ātum; veto, 1, vetui (vetavi), vétitum (vetatum); κωλύω
wzbraniać się recūso, 1, -āvi, -ātum; retracto, 1, -āvi, -ātum; refugio, 3, -īvi, -itum; παραιτέομαι
wzbroniony interdīctus, 3; prohíbitus, 3; vétitus, 3; κωλυτικός, 3; κεκωλυμένος, 3
wzbudzać ágito, 1, -āvi, -ātum; cieo, 3 civi, citum; évoco, 1, -āvi, -ātum (provocare); éxcito, 1, -āvi, -ātum; indūco, 3, -duxī, -ductum; (re)súscito, 1, -āvi, -ātum; ἐξεγείρω; ἀναζωπυρέω; ἐξανίστημι

wzbudzenie evocatio,-ōnis *f.*; excitatio,-ōnis *f.*; inductio,-ōnis *f.*; provocatio,-ōnis *f.*; suscitatio,-ōnis *f.*; ἡ ἐξέγερσις,-εως

wzburzać ágito, 1,-āvi,-ātum; commovēo, 2,-mōvi,-mōtum; éxcito, 1,-āvi,-ātum (incitare, concitare); inquiēto, 1,-āvi,-ātum; turbo, 1,-āvi,-ātum; tumúltuo, 1,-āvi,-ātum; ταραττω; συγκινέω; θορυβέω

wzburzenie agitatio,-ōnis *f.*; concitatio,-ōnis *f.*; excitatio,-ōnis *f.*; commōtus,-us *m.*; perturbatio,-ōnis *f.*; turbatio,-ōnis *f.*; tumultus,-us *m.*; ὁ παραγμός,-οῦ; ἡ παραχή,-ῆς; ὁ θόρυβος,-ου

wzburzony agitatus, 3; concitatus, 3; excitatus, 3; túmidus, 3; tumultuōsus, 3; turbatus, 3; τεταραγμένος, 3; θορυβώδης,-ες; ταραχώδης,-ες

wzdęcie flatulentia,-ae *f.*; inflatio,-ōnis *f.*; tumefactio,-ōnis *f.*; tumescentia,-ae *f.*; τὸ οἶδμα,-ατος; τὸ ἐμφύσημα,-ατος; ἡ ἐμφύησις,-εως

wzdęty (in)flatus, 3; túmidus, 3; ἐμφύσητος,-ον; ὀγκώδης,-ες

wzdłuż 1. (przysł.) secundum, in longum, praeter; κατὰ μῆκος; **2. (przyim.)** secundum *z acc.*; κατὰ *z acc.*; παρά

wzdragać się abhorrēo, 2,-ui, -; exhorresco, 3,-horruī, -; refórmido, 1,-āvi,-ātum; ἐντρέμω

wzdychać gemo, 3,-ui,-itum; (ad)súspiro, 1,-āvi,-ātum; ἐμβριμάομαι; (ἀνα)στενάζω

wzdychający gemens,-entis; gemebundus, 3; súspirans,-antis; στενάζων,-ουσα,-ον

wzdychanie gémitus,-us *m.*; suspiratio,-ōnis *f.*; suspirium,-ii *n.*; ὁ στεναγμός,-οῦ

wzdymać się (fale) flúctuo, 1,-āvi,-ātum; tumefacio, 3,-fēci,-factum; inflo, 1,-āvi,-ātum; ἐμφυσάομαι

wzgarda aspernatio,-ōnis *f.*; aspernamentum,-i *n.*; contemptio,-ōnis *f.*; fastidium,-ii *n.*; fastus,-us *m.*; ἡ καταφρόνησις,-εως; τὸ καταφρόνημα,-ατος

wzgardliwy aspernans,-antis; contemptíbilis,-e; contemnens,-entis; reprōbus, 3; ἀδόκιμος,-ον; καταφρονητικός, 3

wzgardzić p. gardzić

wzgardzony abiectus, 3; contemptíbilis,-e; sprētus, 3; contemptus, 3; despectus, 3; καταφρόνητος,-ον

wzgląd aspectus,-us *m.*; consideratio,-ōnis *f.*; ratio,-ōnis *f.*; relatio,-ōnis *f.*; relatus,-us *m.*; respectus,-us *m.*; gratia,-ae *f.*; venia,-ae *f.*; ἡ ἀναλογία,-ας; ἡ ἄποψις,-εως; ἡ ἐπιστασία,-ας; ἡ ἐντροπή,-ῆς

Sit venia verbo! Venia primum delinquenti.

w. na osobę personarum acceptio,-ōnis *f.*; favor,-ōris *m.*; ἡ προσωποληψία,-ας

pod każdym ~ ómnibus ratió nibus; in ómnibus rebus; **pod tym** ~ eā ratione

względem erga *z acc.*; κατὰ *z acc.*; πρὸς *z acc.*

ze względu na erga *z acc.*; propter *z acc.*; ὑπέρ *z gen.*

względnie relátive; ἀναλόγως

względność relátivitas,-ātis *f.*; ἡ ἀναλογία,-ας

względny relátivus, 3; ἀνάλογος,-ον; ὑποτακτικός, 3

wzgórek collícūlus,-i *m.*; collis,-is *m.*; agger,-ēris *m.*; culmen,-īnis

- n.; cúmŭlus,-i *m.*; montícŭlus,-i *m.*; promontorium,-ii *n.*; túmŭlus,-i *m.*; τὸ βούνιον,-ου
- wzgórkowaty** collicularis,-e; cumulatus, 3; βουνοειδής,-ές
- wzgórze** collis,-is *f.*; éditum,-i *n.*; mons,-ntis *m.*; ὁ βουνός,-οῦ; ἡ ὄφρυς,-ύος; ὁ λόφος,-ου; τὸ ὄρος,-εος
- wziąć** p. brac
- wziernik** *spéculum,-i *n.*; *endoscópium,-ii *n.*; τὸ (ἐνδο)σκόπιον,-ου
- wziernikowanie** *endoscopia,-ae *f.*; ἡ ἐνδοσκοπία,-ας
- wziewać** inhālo, 1,-āvi,-ātum; ínspiro, 1,-āvi,-ātum; εἰσφυσάω
- wziewanie** inhalatio,-ōnis *f.*; inspiratio,-ōnis *f.*; ἡ εἰσφύσησις,-εως
- wzięcie 1. (udziału)** participatio,-ōnis *f.*; ἡ μετοχή,-ῆς; **2. (zabranie)** assumptio,-ōnis *f.*; comprehensio,-ōnis *f.*; captio,-ōnis *f.*; ἡ μετάλημψις,-εως; ἡ λῆμψις,-εως
- wzlecieć** supervolo, 1,-āvi,-ātum (evolare); ἀναπέτομαι
- wzlot** evolatio,-ōnis *f.*; supervolatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀνάπτυσις,-εως
- wzmacniać** confirmo, 1,-āvi,-ātum; conforto, 1,-āvi,-ātum; communitio, 4,-īvi,-ītum; corróboro, 1,-āvi,-ātum; consólido, 1,-āvi,-ātum; (con)válido, 1,-āvi,-ātum; fortífico, 1,-āvi,-ātum; récreo, 1,-āvi,-ātum; reficio, 3,-fēci,-fectum; (δια)βεβαιόω; ῥώννυμι; (ἐν)δυναμόω; (συμ)βιβάζω; (ἐπι)στηρίζω; ἐνισχύω; (προ)κυρόω; κραταιόω
- wzmacniający** confirmans,-antis; corróborans,-antis; consolidans,-antis; fortificans,-antis; tónicus, 3; δυναμῶν,-οῦσα,-οῦν
- wzmagać** augmento, 1,-āvi,-ātum; intensífico, 1,-āvi,-ātum; potentífico, 1,-āvi,-ātum; ἐναυξάνω; ἀνατείνω; πλεονάζω; πληθύνω
- wzmianka** mentio,-ōnis *f.*; memoria,-ae *f.*; ἡ μνεία,-ας
- wzmiankować** praenómino, 1,-āvi,-ātum; μνημονεύω
- wzmocnienie** confirmatio,-ōnis *f.*; corroboratio,-ōnis *f.*; consolidatio,-ōnis *f.*; firmamentum,-i *n.*; emunitio,-ōnis *f.*; ἡ δυνάμωσις,-εως; ἡ βεβαίωσις,-εως
- wzmożenie** intensificatio,-ōnis *f.*; ἡ ἀνατονία,-ας
- wznawiać** redíntegro, 1,-āvi,-ātum; rénovo, 1,-āvi,-ātum; reassūmo, 3,-sumpsi,-sumptum; restauro, 1,-āvi,-ātum; ἀνανεωτερίζω; ἀνέρχομαι
- wzniecać** accendo, 3,-cendi,-censum; ágito, 1,-āvi,-ātum; excio, 4,-īvi,-ītum; éxcito, 1,-āvi,-ātum (suscitare); ἀναπυρίζω; (wojnę) bellum commovēo, 2,-mōvi,-mōtum; ἐκπολεμώω
- wzniesienie 1. p. wzgórek; 2. (podniesienie)** elevatio,-ōnis *f.*; sublatio,-ōnis *f.*; ἡ ὕψωσις,-εως
- wzniesiony** elevatus, 3; sublatus, 3; ἀνάφορος,-ον
- wznieść** p. wznosić
- wzniosłość** elatio,-ōnis *f.*; sublatio,-ōnis *f.*; sublímitas,-ātis *f.*; τὸ ὕψος,-εος; τὸ ὕψωμα,-ατος; ἡ ὑπερβολή,-ῆς
- wzniosły** augustus, 3; ele(va)tus, 3; sublatus, 3; sublīmis,-e; superbus, 3; grandiloquus, 3; σεβαστός, 3; σεμνός, 3; ὑψηλός, 3; μεγαλειῶς, 3

Ad augusta per angusta.

- wznosić** (*podnosić*) *élevo*, 1, -*āvi*, -*ātum*; *éffero*, *efférre*, *éxtuli*, *elātum*; *tollo*, 3, *sústuli*, *sublātum*; *érgo*, 3, -*rexi*, -*rectum*; *ὑψώω*; *ἀναιρέω*; *ἀναφέρω*; *ὀγκόω*
- w.** = **budować** *aedífico*, 1, -*avi*, -*atum*; *érgo*, 3, -*rexi*, -*rectum*; *οἰκοδομέω*; *κτίζω*
- w. okrzyk** (*ex*)*clāmo*, 1, -*āvi*, -*ātum* (*conclamare*); *καλέω*; *βοάω*
- w. się** *exsúpero*, 1, -*āvi*, -*ātum*; *ἀναφέρομαι*; *ἀναβαίνω*
- wznowić** p. *wznawiać*
- wznowienie** *renovatio*, -*ōnis f.*; *ἡ ἀνανέωσις*, -*εως*
- w. wydania** *reeditio*, -*ōnis f.*; *ἡ παλινέκδοσις*, -*εως*
- w. np. procesu** *reassumptio*, -*ōnis f.*; *ἡ παλινδικία*, -*ας*
- wzorcowy** *exemplābilis*, -*e*; *exemplaris*, -*e*; *singularis*, -*e*; *prototypicus*, 3; *idóneus*, 3; *πρωτότυπος*, -*ον*; *κανονικός*, 3; *παραδειγματικός*, 3
- wzorować się** *ímitor*, 1, -*ātus sum*; *exemplo*, 1, -*āvi*, -*ātum*; *alqm sequor*, 3, *secūtus sum*; *κανοκίζω*; *παραδειγματίζω*
- wzorowy** *exemplaris*, -*e*; *óptimus*, 3; *eximius*, 3; *egregius*, 3; *singularis*, -*e*; *τυπικός*, 3; *παραδειγματώδης*, -*εσ*
- worzec** *exemplar*, -*āris n.*; *exemplum*, -*i n.*; *exagillum*, -*i n.*; *fórmula*, -*ae f.*; *spécimen*, -*īnis n.*; *ὁ πρωτότυπος*, -*ου*; *τὸ παράδειγμα*, -*ατος*; *ὁ κανών*, -*όνος*; *ὁ σταθμός*, -*οῦ*; *ἡ ὑποτύπωσις*, -*εως*
- worzysty** *pictus*, 3; *váriis colóribus ornatus*, 3; *ποικίλος*, 3
- wzór** *exemplar*, -*aris n.*; *exemplum*, -*i n.*; *fórmula*, -*ae f.*; *norma*, -*ae f.*; *spécimen*, -*īnis n.*; *typus*, -*i m.*; *τὸ ἐπίδειγμα*, -*ατος*; *ὁ τύπος*, -*ου*; *τὸ παράδειγμα*, -*ατος*
- w. (np. w mat.)** *fórmula*, -*ae f.*; *τὸ σχῆμα*, -*ατος*
- w. w gram.** *paradigma*, -*atis n.*; *τὸ παράδειγμα*, -*ατος*
- wzrastać** (*in*)*cresco*, 3, -*crēvi*, -*crētum*; *grandesco*, 3; *alesco*, 3; *adolesco*, 3, -*lēvi*, -*ultum*; *αὔξάνομαι*; *μηκύνομαι*; *φύομαι*
- wzrok** *aspectus*, -*us m.*; *obtūtus*, -*us m.*; *prospectus*, -*us m.*; *visus*, -*us m.*; *ἡ ὄρασις*, -*εως*; *τὸ βλέμμα*, -*ατος*; *ἡ ὄψις*, -*εως*; *ὁ, ἡ ὄψ*, *ὠπός*
- wzrokowy** *visuālis*, -*e*; *ópticus*, 3; *ὀπτικός*, 3; *ὄρατικός*, 3
- wzrosnąć** p. *wzrastać*
- wzrost 1. (wzrastanie)** *augmentum*, -*i n.*; *augmen*, -*īnis n.*; *crescentia*, -*ae f.*; *incrementum*, -*i n.*; *ἡ αὔξησις*, -*εως*; **2. (wielkość)** *statūra*, -*ae f.*; *magnitūdo*, -*īnis f.*; *ἡ ἡλικία*, -*ας*; *τὸ ὕψος*, -*εος*; *ἡ φυῖα*, -*ας*; **3. (postę)** *profectus*, -*us m.*; *ἡ προκοπή*, -*ῆς*
- wzruszać** *commovēo*, 2, -*mōvi*, -*mōtum*; *cóncito*, 1, -*āvi*, -*ātum*; *ágito*, 1, -*āvi*, -*ātum*; *conturbo*, 1, -*āvi*, -*ātum*; *συγκινέω*; *ταράσσω*; (**w. się**) *ínfremo*, 3, -*ui*, - ; *ἐμβριμάομαι*; *συγκινέομαι*; *σπλαγχνίζομαι*
- wzruszenie** *affectus*, -*us m.*; *commotio*, -*ōnis f.*; *commiseratio*, -*ōnis f.*; *emotio*, -*ōnis f.*; *passio*, -*ōnis f.*; *τὸ πάθος*, -*εος*; *ἡ συγκίνησις*, -*εως*
- wzruszony** *commōtus*, 3; *συγκίνητος*, -*ον*

wzwód erectio, -ōnis *f.*; ὁ τέτανος, -ου

wzwyż sursum; ἄνω

wzywać 1. (przywoływać) arcesso, 3, -īvi, -ītum; arcio, 4, -īvi, -ītum; ἰνυόω, 1, -āvi, -ātum (advocare); accio, 4, -cīvi (-cii), -cītum; φωνέω; μετακαλέω;

μεταπέμπομαι; πρόσκαλέω; 2. (zachęcać) cohortor, 1, -ātus sum; μονέω, 2, -ui, -itum; προτρέπομαι; παρορμάω; 3. (upominać) (ad)μονέω, 2, -ui, -itum; νουθετέω

w. na świadka obtestor, 1, -ātus sum (antestari); μαρτύρομαι

